
VIROLAHDEN KUNNAN TALOUSARVIO 2025

Khall 9.12.2024
Kvalt 16.12.2024

HUOM! VARSINAINEN JULKAISU TAITETAAN JA SEN
ULKOASU MUUTTUU

WWW.VIROLAHTI.FI

1 Sisällys

1.	KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	2
2.	TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT	4
1.1	Toimintaympäristö ja talouden kehitys	4
1.2	Virolahti -strategia	20
1.3	Toiminnan organisointi	25
1.4	Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	31
1.5	Kuntakonsernin toiminta ja talous	33
2	TALOUSARVION SITOVUUSTASOT	36
3	KÄYTTÖTALOUSOSA KUNNAN TALOUSARVIOSSA	38
3.1	Yleishallinnon toimiala 10	38
3.2	Sivistys- ja hyvinvointipalvelut 40	54
3.3	Tekniset- ja ympäristöpalvelut toimiala 50	69
3.4	Käyttötalouden budjettiyhteenveto	79
4	TULOSLASKELMA	80
5	RAHOITUSLASKELMA	82
6	INVESTOINTIOSA JA INVESTOINTIOHJELMA 2025-2027	83
7	VESIHUOLTOLAITOS	84
8	LIITETIEDOT	85
8.1	Virolahden kunnan henkilöstösuunnitelma	85
8.2	Kirjanpidon nimistö	88

1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Virolahden kunnan talousarvio vuodelle 2025 ja taloussuunnitelma vuosille 2025–2027 ovat valmisteltu rinnakkain uuden kunnanjohtajan rekrytointiprosessin kanssa. Otto Koskelan irtisanoutumisilmoitus 5.8.2024 ja ilmoitus siirtymisestä perhevapaille 2.9.2024 alkaen tapahtui elokuussa nopeasti ja johti eri virkojen ja tehtävien sijaisjärjestelyyn kunnassamme. Kaakon kaksikko -yhteistyö Miehikkälän kunnan oli pääosin päättynyt 31.7.2024, joten elokuu oli paluuta lähes kaikki kunnalliset palvelut itsenäisesti tuottavan Virolahden aikaan. Kunnanvaltuusto oli toukokuussa selkeästi linjannut itsenäisen kuntana jatkamisen. Kuntaliitosselvitys Haminan kaupungin kanssa tuli hylätyksi Virolahdella valtuuston kokouksessa 7.5.2024 selkeästi äänestystuloksella.

Kunnanvaltuusto myönsi uuden kunnanjohtajan hakuprosessiin lisämäärärahan ja näin uutta kunnanjohtajan rekrytoinnissa hyödynnettiin konsultin osaamista ja verkostoja. Prosessi eteni sujuvasti ja marraskuun kunnanvaltuusto valitsi uudeksi kunnanjohtajaksi oikeustieteen maisteri Topi Heinäsen. Olen saanut hoitaa kunnanjohtajan sijaisena ja väliaikaisena viranhoitajana Virolahden ykkösvirkaa syyskuun alusta alkaen ja jatkan aina Heinäsen aloittamiseen asti. Olen useasti ääneen todennut, että hoidan kunnanjohtajan kapulan Koskelalta Heinäselle parhaalla mahdollisella tavalla ja annan kuntaorganisaatiolle sen osaamisen, joka minulla on, luottaen yhteistyöhön ja tukeen, jonka päättäjiltä ja työtovereilta saan.

Lähtökohta talousarvion laatimiselle on vähintäänkin haastava ja tavoite talouden tasapainoon saattamisesta on liki mahdoton. Miten helppoa olisi hypätä ajassa muutama vuosi eteenpäin ja arvioida itsenäisen ja taloudellisesti vakaalla pohjalla olevan Virolahden viimeaikaista taivalta eli tarkastella meillä nyt edessä olevia kahta-kolmea vuotta. Tuntumani on sama kuin ensimmäistä kertaa yörasteilla suunnistamassa. Edessä on vain mustaa, pimeää ja suunta ensimmäiselle rastille vaikuttaa olevan tiheikkö, jossa eteenpäin ei pääse kuin lyhyin askelin ja maaperä vaikuttaa olevan kovin kuoppainen. Omalta osaltani tiedän maalin olevan valmisteilla olevan talousarvion 2025 ensimmäisenä kuukautena ja verrattaessa tehtävääni yösuunnistukseen, voin sanoa olevani tuolloin suunnistamisen vaihtoalueella ja annan kartan uudelle kunnanjohtajalle. Kuntastrategian painopisteiden ja toimenpiteiden tavoittelu jatkuu ja todennäköisesti jopa täydentyy uuden kunnanjohtajan johdolla vuonna 2025.

Toimivat palvelut ovat ja tulevat olemaan kuntalaisten näkökulmasta tärkeä asia jatkosakin. Talouden haaste edellyttää jokaisen toimen ja tehtävän pohtimisen ja käytännössä palveluverkon tarkastelun. Muutos on nyt nähtävä mahdollisuutena. Yhteistointaneuvottelut, jotka koskevat koko henkilöstöä, tuovat alkaessaan arvioinnin keskiöön palvelut ja niiden järjestämisen. Miten turvaamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut pitkällä aikavälillä, miten suhtaudumme muutokseen ja miten ymmärrämme oman kuntamme merkityksen, miten onnistumme laatimaan suunnitelman, jossa voimme tarkastella omaa toimintaympäristöä ikään kuin ulkoapäin ja ilman mitään sidonnaisuuksia luoden uuden ja tehokkaan. Näkökulmia on lukemattomasti.

Elinvoiminen Virolahti on tarjonnut laajasti mitä erilaisempia rasteja tähän syksyyn ja tulee tarjoamaan sitä aivan varmasti jatkossakin. Yksi suurimmista oli Harjun Oppimiskeskus Oy:n 135 -vuotisjuhla. Harjussa kirkastui, miten merkittävä asia on muutoksessa mukana pysyminen ja tarve vastata kulloinkin toimintaympäristön tarpeisiin. Virolahti on aikojen saatossa ollut niin sivistyksen valtakunnalta alkuhistoriaa Haililan kansakoulun

merkeissä kuin yli sadan vuoden takaisen hyvinvoinnin edellytysten alkulähde; olihan Harjuun perustettu maanviljelyskoulu torjumaan alueellista nälänhätää lisäämällä alueen ihmisten osaamista maanviljelyksessä. Vaikka nykyisen Harjun Oppimiskeskus Oy:n toiminta ei kunnan toimintaa olekaan, se on merkittävä elinvoimaisen Virolahden näkökulmasta. Mielenkiinnolla jään seuraamaan mitä ELY:n rahoittamalla Kaakon kulttuuri- ja luontokeskus -hankkeella saadaan aikaan. Hanke toteutuu vuonna 2025. Toivon, että hanke lujittaa laajalti tunnetut tapahtumamme mm. Arktikan, Kaakon kamarimusiikin ja ainutlaatuiset virolahtelaiset luontomatkoille yhdeksi ja toimivaksi kokonaisuudeksi.

Alueellisesti Virolahti on osoittautunut otolliseksi alueeksi aurinkovoiman tuottamiselle: edullisen sähkön Pohjolassa, Suomessa riittävän etelässä, merenrannalla ja riittävien, hyvien säteilyarvojen vuoksi. Aurinkovoimalan kaava hyväksytään yhtä aikaa tämän talousarvioesityksen kanssa ja soisin menestystä Yläpää-Uusitalon alueella pelloille sijoittuvan aurinkovoimalan rakentamiselle ja tuotantoon siirtymiselle. Elinvoimaisen Virolahden näkökulmasta aurinkovoimalan rakennuslupa on tärkeysjärjestyksessä korkealla talousarviovuonna 2025.

Kuntavaaleissa keväällä 2025 valitaan Virolahdelle 15 uutta kunnanvaltuutettua käyttämään ylintä päätösvaltaa kunnassa. Kunta tarvitsee edelleen sitoutuneet luottamushenkilöt, joihin kuntalaiset voivat luottaa ja jotka yhdessä viranhaltijoiden kanssa vastaavat, että lakiin kirjatut palvelut tulevat hoidetuksi. Kulunut valtuustokausi on sisältänyt paljon asioita, tilanteista ja strategioita ja pohtimisen paikkoja. Muutoksessa on kuitenkin pysytty hyvin mukana. Toivon, että alkava toimintavuosi 2025 ja koko valtuustokausi 2025–2028 tulee olemaan uusille päättäjille antoisa matka.

Vielä lopuksi palaan ensimmäiseen yösuunnistuskokemukseeni. Alkujärkytyksen jälkeen musta ja pimeä muuttuivat lämpimiksi ja luonnollisiksi värisävyiksi ja pienin askelein kuljetusta alkumatkasta vauhti lisääntyi ja kerta toisensa jälkeen edessä olivat oikeat rastipisteet. Varsin työntäyteisen syksyn jälkeen toivon talousarviovuodelle 2025 ja taloussuunnitelmakaudelle 2026–2027 selkeitä rastipisteitä ja viisautta kulloisenkin reitin valinnassa.

Outi Silander, Virolahden vt kunnanjohtaja

2. TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

1.1 Toimintaympäristö ja talouden kehitys

Yleinen talouskehitys

Talouden suhdannenäkymät vuosina 2025–2027 ¹

Suomen talous supistui vuonna 2023 eikä Valtiovarainministeriön (VM) kesän 2024 taloudellisen katsauksen mukaan kasvua odotettu tapahtuvan vielä myöskään vuonna 2024. Suomen talous on kuitenkin kuluvan vuoden aikana kääntynyt kasvuun; kuluttajien ja yrittäjien luottamuksen vahvistumisen myötä kasvun voidaan olettaa jatkuvan suunnitelmavuosina 2025–2027. Noususuhdanteessa kasvun odotetaan olevan selvästi pidemmän aikavälin keskimääräistä vauhtia nopeampaa.

Julkisen talouden näkymiin liittyy edelleen epävarmuuksia, vaikka hallituksen päättämät toimet ja talouskasvun kiihtyminen pienentävätkin julkisen talouden alijäämiä vuodesta 2025 eteenpäin. Julkinen taloudenpito pysyy edelleen riskirajoilla, ja näyttää siltä, että velkaantumisen suhteessa kokonaistuotantoon uhkaa edelleen kasvavan. Jotta velka voisi vakiintua suhteessa kokonaistuotantoon vuoteen 2027 mennessä, hallituksen sopiman 9 miljardin euron sopeutuskokonaisuuden – hyvinvointialueiden ja kuntahallinnon omat sopeutussuunnitelmat mukaan lukien – pitäisi toteutua suunnitellussa määrin ja suunnitellussa aikataulussa. VM:n ennusteen mukaan velkasuhde alkaa kasvaa uudelleen viimeistään 2030-luvulla. Hallituksen sopimasta sopeutuskokonaisuudesta säästöjä on n. 5,5 miljardia ja verojen korotuksia n. 1,5 miljardia. Loput n. 2 miljardia ovat työllisyyttä ja talouden kasvua tukevien uudistusten varassa. Talouden yleisiin suhdannenäkymiin liittyy monia riskejä, joista mm. sotatilanne Ukrainassa ja Venäjän sisäinen kehitys voivat aiheuttaa uusia negatiivisia vaikutuksia maailman ja Suomen talouteen. Myös ympäristöriskit lisäävät talouden häiriöherkkyyttä, minkä vuoksi ennusteisiin sisältyy huomattavia epävarmuuksia.

Kuntatalouden tila ja yleiset kehitysnäkymät ²

Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos vahvistui 1,75 miljardiin euroon vuonna 2023 ja vuosikate riitti kattamaan sekä poistot että nettoinvestoinnit. Vuonna 2023 toiminnan ja investointien rahavirta kääntyi koko kuntataloudessa positiiviseksi. Tuloksen paranemisen taustalla olivat pääosin sote-uudistukseen liittyvät kertaluonteiset erät.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen takia kuntien talouden volyymien supistumisen lisäksi myös tulo- ja menorakenteissa tapahtui merkittäviä

¹ Valtionvarainministeriö, taloudellinen katsaus, syksy 2023:
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-681-7>

² Valtionvarainministeriö, Kuntatalousohjelma vuodelle 2025: Syksy 2024.
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-832-3>

muutoksia, mikä vaikeuttaa talouden tunnuslukujen muutosten vertailua aiempiin vuosiin. Kuntakonsernien yhteenlaskettu tulos vahvistui vuonna 2023 vajaalla 0,5 miljardilla eurolla. Samaan aikaan kuntakonsernien yhteenlaskettu lainamäärä väheni huomattavasti, mikä johtui sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien lainojen siirtymisestä hyvinvointialueille. Kuntatalouden tilanteen arvioidaan heikkenevän jyrkästi vuonna 2024: toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan heikkenevän noin miljardi euroa negatiiviseksi.

Valtion talousarvioesitys vuodelle 2025 sisältää lukuisia kuntatalouteen vaikuttavia toimenpiteitä, joista useimpien nettovaikutus kuntatalouteen on lähellä neutraalia tai hieman vahvistava. Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutusten arvioidaan vahvistavan kuntataloutta kokonaisuudessaan noin 270 miljoonaa euroa suhteessa edellisen vuoden talousarvioon. Kunnan peruspalvelujen valtionosuus kasvaa vuoden 2024 varsinaiseen talousarvioon verrattuna ennen kaikkea vuoden 2025 alussa voimaan tulevan TE-palveluudistuksen ja kotoutumislain kokonaisuudistuksen seurauksena. Hallitus uudistaa lisäksi mm. esi- ja perusopetuksen tuen ja perusopetusta vahvistetaan myös lisäämällä tuntijakoon kolme vuosiviikkotuntia.

Kuntien normien keventämisen ja kokeilujen ohjelma pyrkii vahvistamaan kuntien toimintaedellytyksiä. Ohjelmassa kerättiin kunnilta satoja norminpurkuehdotuksia, joista 160 on käsiteltävänä eri säädös- ja kehittämishankkeissa. Lisäksi hallitus päätti kevään 2024 kehysriihen yhteydessä kuntien tehtävien ja velvoitteiden vähentämisestä julkisen talouden vahvistamiseksi.

Kunnallisverotuksen efektiivisyyttä lisätään poistamalla tulosta tehtävä ansiotulovähennys ja kasvattamalla vastaavasti ensisijaisesti valtion verosta tehtävää työtulovähennystä. Tämä vauhdittaa kunnallisverotulojen kasvua vuonna 2025, mutta samaan aikaan kuntien verotulomenetysten korvauksia alennetaan kunnallisverotuoton kasvua vastaavasti. Kuntien verotulomenetysten korvaukset ovat 540,5 milj. euroa vuonna 2025. Kunnallisveron laskennallinen korotuspaine kasvaa suunnitelmakauden loppua kohden mentäessä koko maan tasolla. Veropohjan rapautuminen voi olla kasvava uhka etenkin pienemmissä kunnissa, jos kehitys jatkuu väestöennusteen mukaisesti. Hallitukselta odotetaan kiinteistöverouudistukseen liittyvää esitystä, minkä tavoitteena on päivittää rakennusten ja maapohjien verotusarvot vastaamaan niiden todellisia arvoja. Uudistuksen tarkoituksena ei kuitenkaan ole vaikuttaa kiinteistöverotuksen tasoon.

Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta uhkaa heikentyä vuosina 2025–2028 noin 1,9–2,1 mrd. euroa negatiiviseksi. Vuonna 2023 kuntatalouden lainakanta oli noin 19,9 miljardia euroa, ja painelaskelmassa se uhkaa nousta tarkastelujakson lopulla 28,0 miljardiin euroon. Tulojen ja menojen merkittävä epätasapaino edellyttääkin kunnilta palveluiden sopeuttamista suhteessa käytettävissä oleviin tuloihin.

Virolahden taloudelliset lähtökohdat vuosille 2025–2027

Virolahti lähtee edelleen taloussuunnitelmakauteen 2025–2027 haastavassa tilanteessa: hyvinvointialueuudistuksen aiheuttama rahoitusepätasapaino sekä Ukrainan sodan jatkumisen myötä kasvaneet turvallisuusuhat Venäjällä ja rajoitukset itärajan liikenteessä määrittävät edelleen pitkälti kunnan rahoitusasemaa ja toimintaympäristöä. Toimintaympäristön muutoksiin reagoitiin vuonna 2023 päivittämällä Virolahden kuntastrategia vuodesta 2024 alkaen. Keskeisimpänä tavoitteena on valituilla toimenpiteillä tasapainottaa kunnan talous ja toiminta siten, että kuntalaisten verotus pysyy kohtuullisella tasolla.

Vuonna 2024 kunnassa tehtiinkin monia merkityksellisiä päätöksiä: Virolahti päätti jatkaa itsenäisenä kuntana, kun syksyn 2023 ja kevään 2024 aikana valmisteltu kuntaliitosselvitys ja yhdistymissopimus Haminan kaupungin kanssa hylättiin Virolahden kunnanvaltuustossa 7.5.2024 äänin 14–7. Kaakon kaksikko -yhteistyö Miehikkälän kunnan kanssa päättyi, mutta kuntarajat ylittävää yhteistyötä on jatkettu päivitettyillä uusilla sopimuksilla 1.8.2024 alkaen. Syksyn 2024 toimintaan on vaikuttanut merkittävästi myös kunnanjohtajan irtisanoutuminen elokuussa sekä sen johdosta toteutetut sijaisjärjestelyt, mistä johtuen kesällä päätettyjä koko henkilöstöä koskevia yhteistoimintaneuvotteluja päätettiin kunnanhallituksessa lykätä siten, että ne on määrä saada päätökseen 31.3.2025 mennessä. Tulevaisuuden kannalta on tärkeää, että valtuuston 11.11.2024 valitsema uusi kunnanjohtaja Topi Heinänen pääsee osaltaan rakentamaan Virolahden tulevaisuutta ja vaikuttamaan yhteistoimintaneuvottelujen lopputulokseen. Talouden tasapainottamiseen tähtäviä toimia on edistetty syksyn 2024 aikana niiltä osin, millä ei ole välittömiä henkilövaikutuksia.

Itsenäinen Virolahti ja talouden sopeuttamisohjelma

Virolahden 1.1.2024 voimaan tullessa kuntastrategiassa on painopisteenä talouden tervehdyttäminen ja kunnan talouden ja toiminnan tasapainottaminen. Yhtenä skenaariona tarkasteltiin kuntaliitosvaihtoehto Haminan kaupungin kanssa. Kuitenkin jo vuoden 2024 talousarviossa on todettu mm. seuraavaa: ” Virolahti joutuu joka tapauksessa sopeuttamaan olennaisesti talouttaan mm. palvelurakennetta muuttamalla, omaisuutta realisoimalla ja verotusta tarkastelemalla.” Kunnan viranhaltijat laativat yhdessä ulkopuolisen asiantuntijan kanssa alkuvuodesta 2024 laskelmia toimenpiteistä talouden tasapainottamiseksi sitä skenaariota varten, että Virolahti jatkaa itsenäisenä kuntana. Luonnoksia käsiteltiin yhdessä kunnanvaltuuston kanssa huhtikuussa 2024. On selvää, että ilman rakenteellisia muutoksia ja kulurakenteen olennaista keventämistä ei talouden tasapainon saavuttaminen ole mahdollista.

Virolahden kunnanhallitus päätti 10.6.2024 käynnistää koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut ja asetti tuolloin tavoitteeksi päättää tulevan vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025–2027 taloussuunnitelman yhteydessä noin 2,0 miljoonan euron sopeuttamisohjelmasta. Sittemmin kunnanhallitus teki 9.9.2024 päätöksen lykätä yhteistoimintaneuvotteluja ja totesi, että yhteistoimintaneuvottelut käynnistetään loppuvuoden 2024 aikana. Sopeuttamistoimenpiteet, joilla on mahdollisia henkilövaikutuksia tulevat siten päätöksentekoon tilikauden 2025 ensimmäisellä vuosipuolikkaalla. Jos toimenpiteistä aiheutuu vaikutuksia vuoden 2025 talousarvioon, ne käsitellään talousarviomuutoksina toimenpiteiden päätöksenteon yhteydessä. Yhteistoimintaneuvotteluissa on kunnanhallituksen 10.6.2024 päätökseen pohjautuen edelleen määrä tarkastella mm. seuraavia talouden ja toiminnan sopeuttamisohjelmaan kirjattavia keinoja:

- Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkon supistaminen: palvelut keskitetään kuntakeskukseen Virojoelle.
- Muun lakisääteisen ja ei-lakisääteisen palvelutoiminnan uudelleenjärjestelyt tai luopumiset.
- Leikkaukset tai luopumiset tapahtumista sekä harkinnanvaraisista tuista ja avustuksista.
- Maksujen ja taksojen korotuksia.
- Taseomaisuuden realisoiteja.

- Kunnan toimielinrakenteen muutokset: valtuustokoon pienentäminen ja vapaaehtoisista lautakunnista luopuminen.

Virolahden kuntastrategiassa on tavoitteena pitää verotus kohtuullisella tasolla ja verotus on jo tällä hetkellä kireää. Mikäli toiminnallisilla säästöillä ei kuitenkaan saavuteta talouden tasapainoa, on myös verotusta suunnitelmakaudella vielä kiristettävä. Virolahden kunnanvaltuusto päätti 11.11.2024 että kunnan tuloveroprosenttia (9,90 %) ei koroteta vuodelle 2025, mutta vakituisen asunnon ja muiden rakennusten yleiseen kiinteistöveroprosenttiin tehtiin 0,05 %-yksikön korotus. Suunnitelmakaudella tuloutuvan kiinteistöveron määrään odotetaan kasvua kuntaan sijoittuvan aurinkovoimalaitoksen myötä. Suunnitelmien mukaan vuonna 2023 käynnistynyt hanke edennee rakennusvaiheeseen vuonna 2025.

Päätetyillä ja suunnitelluilla toimenpiteillä pyritään ensivaiheessa palauttamaan toiminnan ja investointien rahavirta positiiviseksi taloussuunnitelmakaudella. Pitkän tähtäimen palveluverkkosuunnittelua ja investointien tarveharkintaa hyödyntäen, sekä tarvittaessa omaisuuseriä realisoiden kunnan tavoitteena on velkaantumisen taittaminen ja konsernitaseeseen kertyneiden alijäämien kattaminen. Seuraavassa taulukossa on eritelty tilikausittain konsernitaseeseen kertyneet alijäämät:

Konsernitaseeseen kertyneet alijäämät	TP2020	TP2021	TP2022	TP2023
Kumulatiivinen konsernitaseen yli-/alijäämä 1.1.	2 907 583,87	3 617 525,37	1 935 849,91	-841 136,46*
Konsernin yli-/alijäämä tilikaudelta	709 668,52	- 1 681 402,47	-3 075 555,59	-2 103 044,03
Kumulatiivinen konsernitaseen yli-/alijäämä 31.12.	3 617 252,38	1 935 849,91	-1 139 705,68*	-2 944 180,49

* Konsernitaseessa oleva epäjatkuvuus edellisten tilikausien yli-/alijäämässä (298 569,22) johtuu Kymsoten konsernikirjauksista. 1.1.2023 toteutuneen hyvinvointialueuudistuksen myötä purkautui Kymenlaakson sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä.

Taulukko I Konsernitaseeseen kertynyt alijäämä 31.12.2023

Kuntalaki velvoittaa kuntaa huolehtimaan tulorahoituksen riittävydestä ja maksuvalmiuden säilyttämisestä. Suunnitellun toiminnan ja hankkeiden on oltava realistisia suhteessa käytettäviin varoihin. Taloussuunnitelmassa on esitettävä yksilöidyt toimenpiteet edellisiltä tilikausilta kertyneen ja kuluvalta tilikaudelta kertyvän alijäämän kattamiseksi. Virolahden kunnan tilikauden tulos on ollut alijäämäinen vuodesta 2021 alkaen, mutta talousarviossa tilikaudelta 2025 tavoitellaan nollatulosta. Jotta taloussuunnitelmavuodelle 2026 ennustettu lähes kuuden miljoonan euron ylijäämä toteutuu, edellyttää tämä edellä kuvattuun sopeuttamisohjelmaan kirjattujen toimenpiteiden toteutumisesta sekä mm. taseomaisuuden realisoinneilla tai muilla omistusjärjestelyillä tavoiteltavaa viiden miljoonan euron satunnaista tuottoa. Suunnitelmavuosille ennustettu verotulojen kasvu puolestaan edellyttää aurinkovoimahankkeen toteutumisesta suunnitellussa aikataulussa ja/tai maltillisia veronkorotuksia. Kuntastrategian mukaisesti verorasitus pyritään kuitenkin pitämään kohtuullisena.

Kaakon kaksikko -yhteistyön purkautumisen ja uusien yhteistyösopimusten vaikutukset toimintaan ja henkilöstöorganisaatioon

Virolahden ja Miehikkälän kunnanvaltuustot päättivät kevään ja kesän 2023 aikana, että Kaakon kaksikko –yhteistoiminta puretaan sivistys- ja hyvinvointitoimialalla sekä kuntatekniikan toimialalla 31.7.2024 alkaen. Yhteistyö talous- ja henkilöstöhallinnon osalta jatkuu Kaakon kaksikko -sopimuksella tilikauden 2024 loppuun asti ja yhteistyötä on määrä jatkaa uudella yhteistyösopimuksella myös 1.1.2025 alkaen. Virolahden kunnan talous- ja henkilöstöhallinnon resursseilla hoidetaan myös Miehikkälän kunnan talous- ja henkilöstöpalvelut. Merkittävä kuntarajat ylittävää yhteistyötä koskeva päätös kesältä 2024 on se, että Virolahden kunta järjestää perusopetuksen Miehikkälän kunnan perusopetusikäisille yläkoululaisille (luokat 7–9) 1.8.2024 alkaen. Niin ikään 1.8.2024 alkaen on sovittu, että Virolahden kunta ostaa Miehikkälän kunnalta rakennustarkastajan viranhaltijapalvelut sekä rakennusvalvonnan toimistosihteerin palveluita. Haminan kaupunki vastaa edelleen alueen ympäristöterveydenhuollon-, ympäristönsuojelun-, eläinlääkinnän sekä maaseutupalveluiden järjestämisestä. Vuoden 2024 alusta alkaen on tehty yhteistyötä Haminan kaupungin kanssa myös palkanlaskentapalveluissa. Kotkan kaupunki vastaa 1.1.2025 alkaen alueellisesti sekä työ- ja elinvoimapalveluiden että kotoutumispalveluiden järjestämisestä.

Kaakon kaksikon purkautumisen johdosta 1.8.2024 siirtyi liikkeenluovutuksella Virolahdelta Miehikkälän työnantajavastuulle yhteensä 21 kirjaston, koulutoimen ja varhaiskasvatuksen palveluissa toimivaa työntekijää ja viranhaltijaa. Vastaavasti Miehikkälästä Virolahden työnantajavastuulle siirtyi liikkeenluovutuksella yhteensä 17 henkilöä kuntatekniikan lautakunnan alaisista palveluista. Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden johtamisjärjestelmän muutos ja alkuvuoden 2024 yhteistoimintaneuvottelujen jälkeen täytäntöön pannut muutokset viroissa ja tehtävänkuvissa vaikuttavat toimialan toimintaan ja talouteen vasta syksystä 2024 alkaen. Virolahti on syksyn 2024 aikana rakentanut omaa kuntatekniikan organisaatiotaan: Uusi tekninen johtaja aloitti virassaan 2.9.2024 ja hän toimii Virolahden kunnan teknisten ja ympäristöpalveluiden organisaation rakentamisen veturina. Teknisen toimialan henkilöstösuunnitelma 2025 pohjautuu muilta osin Miehikkälästä liikkeenluovutuksella siirtyneeseen henkilöstöön. Virolahden kunnanvaltuusto vahvisti 11.11.2024 kokouksessaan kunnassa voimassa olevat virat ja tehtävät 1.8.2024 alkaen ja tätä on käytetty vuoden 2025 talousarvioon liitettävän henkilöstösuunnitelman laadinnan pohjana. Lopullinen henkilöstöorganisaatio sekä virat ja tehtävät taloussuunnitelmakaudelle täsmentyy alkuvuonna 2025 päättyvien yhteistoimintaneuvottelujen jälkeen.

Virolahden kunnan tavoitteena on turvata laadukkaat ja saavutettavat palvelut pitkällä aikavälillä osaavan ja sitoutuneen henkilöstön avulla. Kunnan elinvoimaisuus pyritään turvaamaan hyödyntämällä vihreän siirtymän mahdollisuudet, huolehtimalla asuinympäristön viihtyvyydestä ja rakentamalla matkailupalveluita ja tapahtumia luontaisten vahvuuksien ympärille.

Hallintosääntö päivitetty 1.8.2024 alkaen

Kaakon kaksikon yhteistoiminnan purkautumisen johdosta Virolahden ja Miehikkälän yhteinen hallintosääntökin lakkasi olemasta voimassa 31.7.2024 ja Virolahdella valmistettiin loppukevään 2024 aikana uusi hallintosääntö, jonka kunnanvaltuusto päätti hyväksyä 1.8.2024 alkaen. Uuden hallintosäännön keskeisin uudistus on Kaakon kaksikon kuntatekniikan lautakunnan alaisen lupajaoston tehtävien siirtäminen suoraan Virolahden

tekniselle lautakunnalle. Lisäksi virkanimikkeiden ja tehtävien muutosten takia viranhaltijoiden tehtäviin sekä toimivaltaan tehtiin päivityksiä. Myös hallintosäännön liitettä täsmennettiin.

Sisällöllisiä muutoksia uuteen hallintosääntöön tehtiin hyvin maltillisesti. Suurempi päivitystarve tulee seuraavan valtuustokauden vaihteessa, mikäli esim. toimielinrakennetta muutetaan tai henkilöstöorganisaatioon tulee keskeisiä muutoksia. Virolahden kunnanvaltuusto vahvisti 11.11.2024 kokouksessaan, että 1.6.2025 alkavalla valtuustokaudella kunnanvaltuutettujen lukumäärä on 15, kun talousarvion laadintahetkellä valtuutettuja on vielä 21.

Venäjän hyökkäyssodan erityiset vaikutukset Virolahdelle

Venäjän 24.2.2022 aloittama hyökkäyssota Ukrainassa on vaikuttanut voimakkaasti alueelliseen elinvoimaan ja yleiseen turvallisuuteen. Venäjän Suomeen kohdistaman hybridivaikuttamisen ja Suomen itärajalle kohdistuneen sääntöjenvastaisen maahantulon vaikutuksesta valtioneuvosto teki marraskuussa 2023 päätöksen sulkea Suomen ja Venäjän välisen maarajan rajanylityspaikat kokonaan määräajaksi. Raja on pysynyt suljettuna talousarvion 2025 laadintahetkeen saakka, ja näkymä vuodesta 2025 ja taloussuunnitelman jälkimmäisistä vuosista on hyvin epävarma.

Tilanne vaikuttaa Vaalimaan alueen kaupallisiin kehitysnäkymiin sekä mm. konkurssiin menneen Zsar-kauppakeskuskiinteistön jälleenmyyntikelpoisuuteen. Vaikka työllisyyskehitys alueella vaikuttaa nihkeältä ja investoinnit ovat olleet toistaiseksi jäässä, on talousarviossa odotettu maanvuokrien ja verotulojen toteutuvan ennakoidusti ja sopimusten mukaisina taloussuunnitelmakaudella.

Verotulot

Virolahden kunnanvaltuusto päätti 1,04 %-yksikön tuloveron korotuksesta vuodelle 2024 verohäntien katoamisen ja kunnan yleisesti heikon taloustilanteen oikaisemiseksi. Vuodelle 2025 ei tehty muutosta tuloverotukseen, sillä alueellisesti ja valtakunnallisesti tarkastellen 9,9 %:n kunnallisveroprosentti on korkea. Myös kiinteistöverotusta on kiristetty hieman sekä vuodelle 2024 että 2025. Tilitettävät verotulot (1.000 €) näyttävät marraskuussa 2024 päätetyt veroprosentit huomioiden seuraavalta (Lähde: Kuntaliiton verokehikko 9/2024):

Yhteenveto				
TILIVUOSI	2022	2023	2024**	2025**
Verolaji				
Kunnallisvero	9 161	4 871	5 263	5 517
<i>Muutos %</i>	1,6	-46,8	8,1	4,8
Yhteisövero	1 370	713	678	710
<i>Muutos %</i>	-10,8	-47,9	-4,9	4,7
Kiinteistövero	1 422	1 602	1 658	1 693
<i>Muutos %</i>	4,7	12,7	3,5	2,1
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	11 953	7 186	7 599	7 921
<i>Muutos %</i>	0,3	-39,9	5,8	4,2

Kuva 1 Tilitettävät verotulot (1.000 euroa) Kuntaliiton verokehikon 9/2024 mukaan.

Vaikka viimeisen kolmen vuoden aikana kunnassa toteutetut huomattavat veronkorotukset yksittäisen kuntalaisen näkökulmasta ovatkin olennaisia, ei näillä kyetä eikä pyritä yksin vastaamaan talouden epätasapainon mittakaavaan. Taloussuunnitelmavuosina painetta verotuksen asteittaisille lisäkorotuksille on edelleen olemassa, palvelurakenteesen tehtävistä muutoksista ja muutoksilla saavutettavista menosäästöistä riippumatta. Valtiovarainministeriön julkaiseman syksyn 2024 kuntatalousohjelman painelaskelmakehikon mukaan Virolahdella on vuosittain yli 4 %-yksikön laskennallinen paine veroprosentin korotukseen taloussuunnitelmavuosille.³ Suunnitelmavuosille 2026–2027 arvioitu verotulojen lisäys perustuu oletukseen kasvusta sekä kiinteistöverotuloissa että kunnallisveroasteen maltilliseen nostoon.

Virolahden kunnanvaltuusto on päättänyt 11.11.2024, että vuodelle 2025 tulo- ja kiinteistöveroprosentit ovat seuraavat:

Vuosille 2024 ja 2025 vahvistetut tulo- ja kiinteistöveroprosentit	2024	2025	Muutos
Tuloveroprosentti	9,9	9,9	0,0
Kiinteistöveroprosentit			
Rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti	1,30	1,30	0,00
Maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti	1,30	1,30	0,00
Vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentti	0,50	0,55	0,05
Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti	1,20	1,25	0,05
Voimalaitosrakennusten kiinteistöveroprosentti	3,10	3,10	0,00
Yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöveroprosentti	0,00	0,00	0,00

Taulukko 1 Vuosille 2024 ja 2025 vahvistetut veroprosentit

³ Kuntatalousohjelman painelaskelmakehikko, syksy 2024 (Excel 23.9.2024): <https://vm.fi/kuntatalousohjelma>

Valtionosuudet

Virolahden taloutta erityisesti vuosina 2021–2022 rasittaneilla kohonneilla sote-kustannuksilla on kauaskantoisia seurauksia, sillä kuntien hyvinvointialueelle siirtyvät menot määräytyivät vuosien 2021 ja 2022 kustannustason mukaisesti. Siirtynyt kustannustaso on näin ollen leikannut kunnan valtionosuusrahoitusta pysyvästi vuodesta 2023 alkaen. Valtionosuudet on esitetty talousarviossa 2025 Valtionvarainministeriön syyskuun 2024 ennakkolaskelman mukaisesti pyöristettynä 100 euron tarkkuudelle. Ennakkolaskelman tiedot löytyvät mm. Kuntaliiton nettisivuilta.⁴ OKM-valtionosuus on arvioitu talousarvioon 2025 ennakkolaskelmasta poikkeavasti nolnaan, sillä tämä

Vuonna 2025 valtionosuuksissa on mukana TE-uudistukselle kohdennettua rahoitusta palveluiden järjestämiseksi (347.000 euroa) sekä työttömyysetuuskulujen kasvun kompensoimiseksi (151.000 euroa), mikä on huomioitava vertailtaessa talousarviovuoden 2025 valtionosuuksia aiempien vuosien tietoihin. TE-palveluiden rahoituksella on määrä kattaa Kotkan kaupungin järjestämisvastuulle siirtyvien Etelä-Kymenlaakson työllisyysalueen työelämäpalveluiden kustannukset. Valtionosuusvertailu 2024–2025 on eritelty seuraavassa taulukossa:

Vuosille 2024 ja 2025 budjetoitujen valtionosuuksien vertailu	TA2024	TA 2025	Muutos (€)	Muutos (%)
Peruspalveluiden valtionosuus ilman TE-rahoitusta ja verotuloihin perustuvaa tasausta	127 100 €	50 900 €	-76 200 €	-60,0 %
TE-uudistuksen valtionosuusrahoitus	0 €	498 100 €	+498 100 €	+100,0 %
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	1 085 000 €	1 170 800 €	+85 800 €	+7,9 %
Muu opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	62 000 €	0 €	-62 000 €	-100,0 %
Veromenetyksen kompenσαatio	632 500 €	405 000 €	-227 500 €	-36,0 %
Yhteensä	1 906 600 €	2 124 800 €	+218 200 €	+11,4 %

Taulukko 3 Vuosille 2024 ja 2025 budjetoitujen valtionosuuksien vertailu

Virolahden kuntaan jäävän valtionosuuden määrä siis pienenee edelleen vuodesta 2024 lähes 130.000 euroa, kun huomioidaan laskelmassa Kotkalle tilitettävä Etelä-Kymenlaakson työllisyysalueen työelämäpalveluiden rahoitus. Riskinä on, että TE-uudistukseen liittyen työttömyysetuuskulujen kasvun kompensoimiseksi saatu 151.000 euron lisäys valtionosuuksissa ei tässä suhdannetilanteessa riitä kattamaan kunnan vastuulle jäävän työttömyysetuuskustannuksen lisäystä. Lopulliset valtionosuudet tarkentuvat vuodenvaihteessa kunnalle toimitettavien vuoden 2025 valtionosuuspäätöksien myötä.

⁴ Kuntaliitto. Ennakollinen valtionosuuslaskelma 2025 (päivitys 7.10.2024): <https://www.kuntaliitto.fi/talous-ja-elinvoima/kuntatalous-ja-valtio/valtionosuudet/valtionosuuslaskelmat>

Valtionosuusjärjestelmää oli määrä uudistaa vuoden 2026 alusta. Uudistuksen tarkoituksena on vahvistaa itsehallintoa ja säilyttää kuntien saamien valtionosuuksien yleiskatteellisuus. Uudistus on määrä toteuttaa kustannusneutraalisti siten, että se ei lisää julkisia menoja, vaan vahvistaa kasvua ja julkista taloutta pitkällä aikavälillä. Osana uudistusta arvioidaan verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen piirissä olevien verojen tarkoituksenmukaisuutta ja tasauksen tasoa. Samalla tarkastellaan tasauksen piirissä olevien verojen määrää ja tasauksen suuruutta. Peruseriaatteena on, että kuntien alueella syntyvästä verotulosta mahdollisimman suuren osan tulee jäädä kuntien omaan käyttöön, kuitenkin kaikkien kuntien elinvoima ja kuntien välinen rahoituksen tasapainoisuus huomioiden. Syksyllä (22.10.2024) valtiovarainministeriö kuitenkin tiedotti, että VOS-uudistus siirtyy.⁵ Näin ollen mm. Kuntatalousohjelman painelaskelmahikon (syksy 2024) perusteella valtionosuuksien voidaan arvioida pysyvän noin kahden miljoonan euron tasossa myös suunnitelmavuosina 2026 ja 2027.

Kuntakonsernin velkamäärä vähenee vain positiivisen toiminnan ja investointien rahavirran kautta

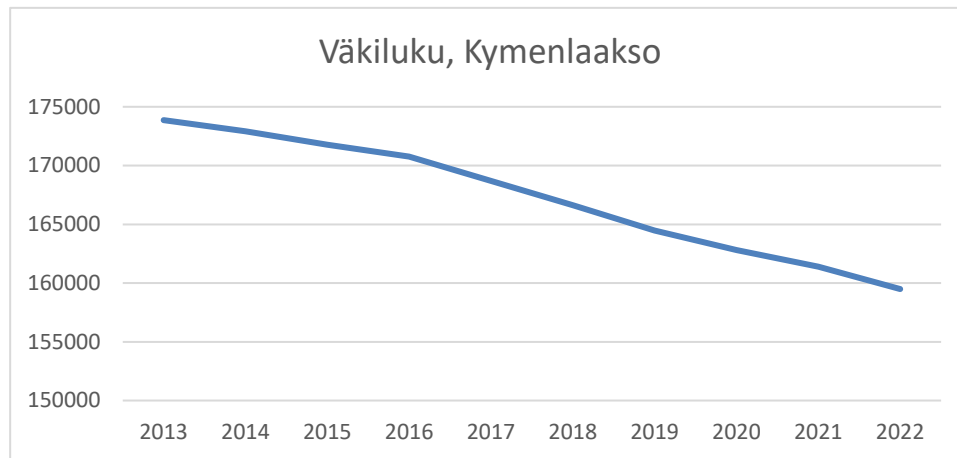
Vuoden 2023 lopussa konsernissa oli rahoitusvastuita lähes 10.500 euroa asukasta kohden, josta emokunnan osuus lähes 8.000 euroa/asukas. Kunnan velkamäärän arvioidaan kasvavan yhä vuonna 2024 toiminnan ja investointien rahavirran jäädessä negatiiviseksi, mutta vähemmän kuin talousarvion laadintavaiheessa vielä ennakoitiin. Velkaantumisen taittamiseksi on tärkeää, että vuonna 2025 saadaan talous ja toiminta tasapainoon, minkä lisäksi joudutaan yhä rajoittamaan olennaisesti investointeja. Toiminnan ja investointien rahavirta kääntyykin vuonna 2025 positiiviseksi ja lainakannan odotetaan pienenevän suunnitelmanmukaisten pitkäaikaisten lainojen lyhennysten verran. Taloussuunnitelmakaudella kunnan taserakennetta tulee kehittää konvertoimalla lyhytaikaisia bullet-lainoja osittain pitkäaikaisiksi lainoiksi. Korkotaso on vuoden 2024 aikana laskenut merkittävästi, millä on positiivinen vaikutus rahoituskustannusten pienenemisen kautta myös tulokseen.

Velkaantuminen ei kohdistu ainoastaan emokunnan puolelle, sillä kunnan tytäryhtiöiden hallinnoimille taloyhtiöille lainat ja niiden korot ovat aiheuttaneet haasteita ja sitä kautta paineta vastikkeiden ja vuokrien korotuksille. Suurin osa kunnan vuokrataloista on ARA-lainoitteisia, joita sitoo mm. Laki vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korotuksesta. ARA-lainoitteisten vuokrataloyhtiöiden vuokrat määritellään omakustannuseriaatteella. Vastikkeiden ja vuokratasojen on arvioitu laskevan rahoituskustannusten alenemisen johdosta.

⁵ Valtiovarainministeriön tiedote, 22.10.2024 <https://vm.fi/-/vos-uudistus-siirtyy>

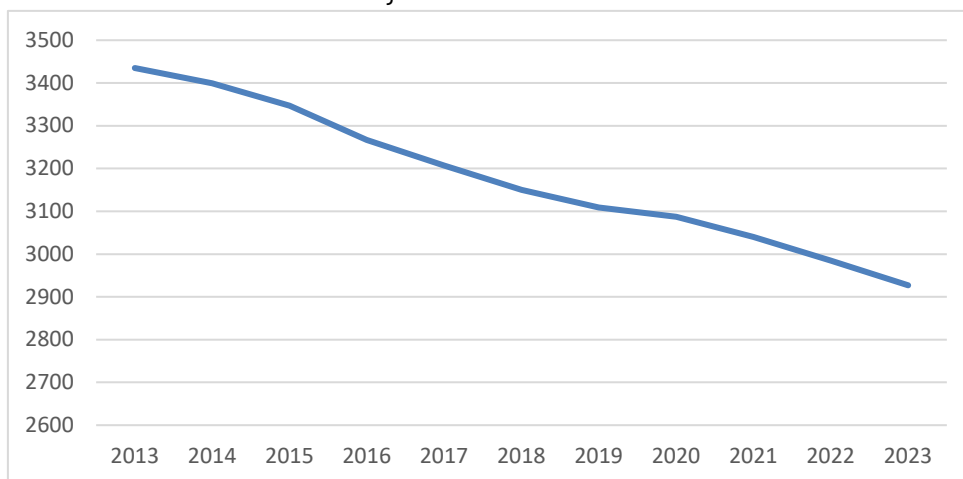
Väestökehitys alueellisesti ja omassa kunnassa

Kymenlaakson väestömäärä on ollut pitkään laskussa muuttotappiosta ja väestön ikärakenteesta johtuen. Viimeisen 10 vuoden aikana kehitys on ollut seuraavaa:

Kuvio 1 Kymenlaakson väkiluvun kehitys

Virolahdella kehitys on ollut Kymenlaakson maakunnan kanssa samansuuntaista ja väkiluku alitti 3.000 asukkaan rajan vuonna 2022:

Kuvio 2 Virolahden väkiluvun kehitys

Kehityksen kääntämiseksi alueelle tulisi saada ennen kaikkea työpaikkoja ja sitä kautta muuttajia muualta Suomesta ja maailmalta. Vuoden 2024 kolmella ensimmäisellä vuosineljänneksellä Virolahden nettomuutto on ollut -29 henkilöä. Syyskuun lopussa 2024 kunnan väkiluku oli 2865.⁶

Työllisyystilanne alueellisesti ja omassa kunnassa

Kaakkois-Suomen työ- ja elinkeinotoimistossa oli lokakuun lopussa 15 813 työtöntä työnhakijaa. Työttömien määrä on 1763 henkilöä (+13 %) suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Lokakuun lopussa Kaakkois-Suomen työ- ja elinkeinotoimistossa oli kaikkiaan

⁶ Tilastokeskus: Väestömuutosten ennakkotiedot: https://pxdata.stat.fi/PxWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin_vamuu/statfin_vamuu_pxt_11lk.px/table/tableViewLayout1/

lähies 26.000 työnhakijaa. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Kaakkois-Suomessa 12,6 %. Kymenlaaksossa osuus oli 12,4 % ja Etelä-Karjalassa 12,8 %. Koko maassa työttömien osuus työvoimasta oli lokakuussa 10,4 % ja Virolahdella 12,2 %.

Koko maassa työttömiä työnhakijoita oli tämän vuoden lokakuussa yhteensä 285 152 ja määrä on 11 % suurempi kuin vuosi sitten. Pitkäaikaistyöttömyys ja nuorisotyöttömyys ovat lisääntyneet. Koko Suomessa pitkäaikaistyöttömien osuus kaikista työttömistä oli lokakuun lopussa 35 % ja Kaakkois-Suomessa 29 %. Kaakossa alle 20-vuotiaiden työttömien määrä on noussut edellisvuodesta jopa 34 %, kun valtakunnallisesti tarkastellen työttömyys tässä ikäryhmässä on noussut 24 %. Virolahdella oli lokakuun 2024 lopussa yhteensä 153 työtöntä työnhakijaa, joista 5 oli alle 20-vuotiaita ja 60 pitkäaikaistyötöntä. Uusia avoimia työpaikkoja Kaakkois-Suomessa oli lokakuun 2024 tilastojen mukaan 55 % vähemmän kuin vuosi sitten.

Lomautettujen määrä on noussut sekä vuodentakaisesta että syyskuun luvuista. Lokakuun lopussa Kaakkois-Suomessa oli kokoaikaisesti lomautettuja yhteensä 1670 henkilöä (syyskuussa 1473 henkilöä), mikä on 32 % enemmän kuin viime vuoden vastaavana aikana.⁷

Elinkeinotoiminnan kehitys alueellisesti ja omassa kunnassa

Kymenlaakso

Kymenlaaksossa eletään äkillisen rakennemuutoksen aikaa. Aluetalouteen ovat Suomen ja Venäjän välisen liikenteen vähentymisen ohella merkittävästi vaikuttaneet metsäteollisuuden yksiköiden ilmoitukset tehtaiden sulkemisista ja toimintojen vähentämisestä (erityisesti Sunilan sellutehtaan lakkauttaminen), Kouvolassa toteutetut meijeritoiminnan lopettamiset ja ammattiopiston irtisanomiset. Metsä- ja biojalostusteollisuudella on rakennemuutoksesta huolimatta edelleen keskeinen merkitys etenkin bkt:n muodostumiseen. Maakunnassa on myös vahva logistiikan keskittymä.

Käynnissä oleva rakennemuutos on monipuolistanut elinkeinorakennetta, mutta erityisesti kasvuhakuisten pk-yritysten määrää ei ole onnistuttu kasvattamaan riittävästi. Haasteita on mm. kansainvälistymisessä ja osaamisen varmistamisessa. Perinteisten alojen tukemisen ja uudistamisen ohella kasvua haetaan myös uudemmilta toimialoilta. Eri-tyisesti keskitytään akkuklusteriin, elintarvikesektoriin, älykkääseen logistiikkaan, ympäristö- ja energia-alaan, kiertotalouteen sekä datatalouteen, kyberturvallisuuteen ja pelillisyyteen.

Venäjän hyökkäyssota on vaikuttanut voimakkaasti Kymenlaakson tilanteeseen. Alentuneet vientinäkyvät, kohonneet kustannukset ja pakotteiden aiheuttamat vienti- ja tuontirajoitukset ovat tuoneet haasteita myös vienti- ja tuontimääristä riippuvaiseen satamatoimintaan, minkä johdosta satamaoperaattori Rajan ylittävän rautatieliikenteen loppuminen on vaikuttanut dramaattisesti koko logistiikka-alaan ja alueen kaupallisiin näkyelmiin. Heikkenevä tilanne näkyy myös konkurssien määrän kasvuna. Stora Enson marraskuussa julkaiseman uutisen mukaan, se on allekirjoittanut sopimuksen Kotkan Sunilan kiinteistön myynnistä AALTO Development Oy:lle ja kaupan odotetaan toteutuvan vielä

⁷ Suomen virallinen tilasto (SVT): Työnvälitystilasto. 2024:10, Kaakkois-Suomen työllisyyskatsaus, Lokakuu 2024. Kouvola: Elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus (viitattu 29.11.2024). https://www.ely-keskus.fi/documents/10191/54332454/Tyollisyyskatsaus_lokakuu_2024.pdf/4f4c807a-46ff-0107-3983-4b06c157f34c?t=1732600959577

tämän vuoden aikana. Tämä tuo toivoa alueen ja seudun tulevaisuudelle. Tilanne kuitenkin jatkuu haastavana, ja tuleviin muutoksiin tulee varautua.

Violahti

Elinkeinotoiminnan kehitykseen Virolahdella vaikuttaa olennaisesti itärajan sulkeutuminen Venäjän Ukrainaan kohdistuvan hyökkäyssota ja siitä seuranneet asiat. Rajaliikenne on ollut alle kolmanneksen koronaa edeltävästä ajasta ja tällä hetkellä (30.11.2023) Vaalimaan raja-asema on kokonaan suljettu liikenteeltä kokonaan. Vaikka Violahti on kestänyt 2022 asti kuulunut EU:n ensimmäiseen investointialueeseen, ei alueelle ole syntynyt merkittäviä uusia markkinaehtoisia investointeja. Myös näkymä tulevaan on sumea.

Palveluiden kehittämisessä ovat nyt painopisteessä kotimaan matkailun lisäksi muut ilmansuunnat kuin itä. Matkailu- ja palveluelinkeinotoiminnan kehittämisen lisäksi on tarkasteltava aktiivisesti toimintaympäristön muutosta ja vakiintumista sekä pidettävä mieli avoinna myös muiden elinkeinotoiminnan sektoreiden näkymille. Yritysten, elinkeinoyhtiöiden, kunnan ja muiden julkisten toimijoiden on syytä koota voimansa ja löytää korvaavia markkinoita sekä uudistua venäläisten kuluttajien jättämän aukon vuoksi. Lisäksi Kotka-Hamina seudun Power Coast akkuklusterin myönteinen eteneminen voi mahdollistaa Virolahdella avata hyviä mahdollisuuksia ja tilaisuuksia, joihin on syytä tarttua.

Suunnitelmakaudelle ajoittuvat oman kunnan kehittämishankkeet

Kunnan heikko taloustilanne rajoittaa omarahoitteisten kehittämishankkeiden toteuttamista. Seuraavalle vuodelle on suunnitteilla kaksi kehittämishanketta.

Kaakon luonto- ja kulttuurikeskus -hanke

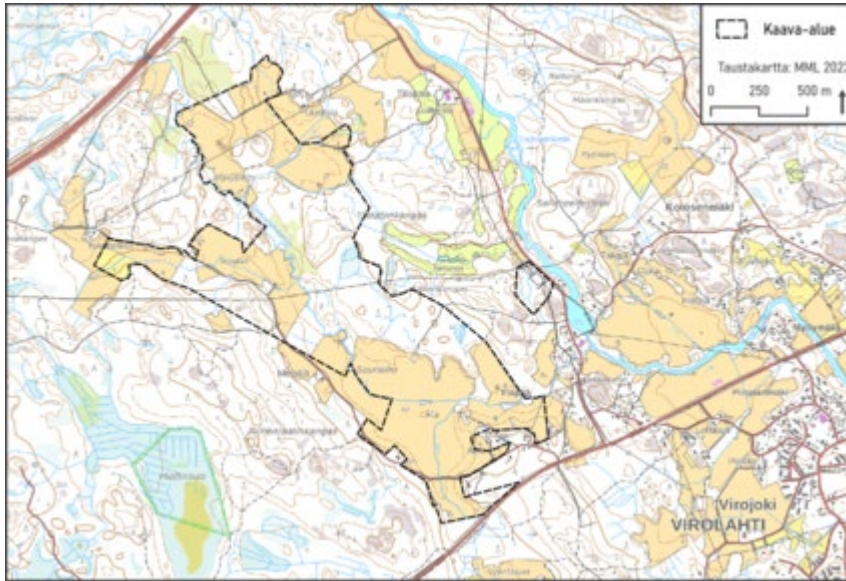
Kaakkois-Suomen ELY-keskus on tehnyt myönteisen päätöksen hankkeelle. Hanke toimii valmisteluhankkeena luontokeskuksen suunnittelu- ja toteutus vaiheille. Kumppaneina Harjun oppimiskeskus, Kymenlaakson Kylät sekä Ilkka Hanskin luontoverkko. Hankkeessa tarkastellaan ja selvitetään konkreettista sijoittumista Harjun alueelle sekä selvitetään uudenlainen toimintamalli, jolla keskuksella olisi edellytykset toimia. Luonto- ja kulttuurikeskus toimisi porttina sekä mantereella olevana tutustumisalustana Itäisen Suomenlahden kansallispuistoon. Luontokeskuksessa voisi esimerkiksi yhdistää tieteen ja tutkimuksen (Ilkka Hanskin luontoverkko/Agora), luontomatkailun, kulttuurin ja maaseudun elinkeinot. Hankkeessa pyritään selvittämään luontevat ja mahdolliset yhteistyökumppanit ja sidosryhmät.

Potentiaalisimana sijoituspaikkana Itäisen Suomenlahden kansallispuiston luontokeskukselle on Harjun Oppimiskeskuksen alue, jossa on paljon hyödynnettävää kiinteistöperustaa keskukselle. Lisäksi Klamilan sataman alueelle rakennettu infrastruktuuri ja palvelut voisivat täydentää luontokeskuksen kokonaisuutta.

Aurinkovoimaa Virolahdelle

Fortumin suunnitteleman, Virolahden Yläpään ja Uusitalon alueelle sijoittuvan 80 megawatin (MWac) aurinkovoimalan mahdollistama kaava tulee päätöksentekoon kunnassa yhtäaikaaisesti tämän talousarvion hyväksymisen kanssa. Kaavoitusta on valmisteltu hy-

vässä yhteistyössä Fortumin ja kunnan kanssa. Aurinkovoimalan hankealue on 173 hehtaaria ja sen vuosituotanto tulee olemaan noin 100 GWh vastaten noin 5 000 sähkölämmitteisen omakotitalon vuosikulutusta.

Kuva 2 Aurinkovoimalahankkeen kaava-alue

Fortum Power & Heat Oy:n täysin omistama tytäryhtiö Virolahden Aurinkovoima Oy on vuokrannut Virolahden aurinkovoimahanketta varten maa-alueita pääasiassa yksityisiltä maanomistajilta ja tehnyt osasta hankealueen maa-alueista esiososopimuksia. Hankealue on pääosin peltoa ja metsää. Aurinkopaneelit sijoittuvat pääsääntöisesti peltoalueille.

Kaavan valmistumisen ja hyväksymisen jälkeen Fortum on ilmoittanut hakevansa aurinkovoimalalle rakennusluvan. Rakennuslupavaiheen jälkeen hankkeelle tehdään mahdollinen investointipäätös. Toteutuessaan investointi tuottaa Virolahden kunnalle arvioiden mukaan noin 275 000 euron kiinteistöverotuoton.

Fortumin suunnitelmana on sijoittaa alueelle hieman alle 173 000 aurinkopaneelia, jotka telineisiin asennettuna ovat noin neljä metriä leveitä ja kolme metriä korkeita. Paneelien perustaminen edellyttää raskaita rakenteita. Aurinkopaneeleista saatava energia viedään maakaapelilla hanketta varten rakennettavalle sähköasemalle lähelle Virojoen sähköasemaa, jonka kautta sähkö syötetään verkkoon. Hankkeessa suunnitellaan myös energia-varastointijärjestelmää, joka koostuisi akkuenergiavarastoista ja muuntamoista. Hanke kokonaisuudessaan tukee sekä alueellista että kansallista kestävän kehityksen tavoitetta, joista erityisesti hiilineutraaliustavoite edellyttää Virolahden Aurinkovoima Oy:n hankkeen kaltaisia uusiutuvaan energiantuotantoon perustuvia energiajärjestelmiä.

Talousarvioasetelma, toiminnalliset tavoitteet ja määrärahojen sitovuustaso

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Talousarviossa vertailutietoina esitetään vuoden 2023 tilinpäätöksen luvut sekä vuoden 2024 talousarvio. Vuoden 2024 vertailutiedoissa eivät näy lisätalousarvioon kirjatut luvut.

Talousarvion 2025 luvut sisältävät vuoden 2024 talousarvion tapaan budjetoidut sisäiset vyörytykset. Vyörytettävät sisäiset erät sisältävät ennalta sovituilla perusteilla lasketut sisäiset vuokrat sekä sisäiset talous- ja henkilöstöpalveluiden nettokustannukset. Vertailutiedoissa talous- ja henkilöstöpalveluiden nettomenot on jaettu Virolahden ja Miehikkälän (Kaakon kaksikon) kuntien kesken vuoden 2023 lopun asukaslukujen mukaisessa suhteessa, lukuun ottamatta ICT-palveluiden kustannuksia, jotka jaetaan kuntien kesken puoliksi. Samoin henkilöstöjaoston ja yhteislautakuntien kustannukset jaetaan puoliksi.

Virolahden talousarviossa talouspalveluiden kustannukset on vyörytetty edelleen eri kustannuspaikoille niille kirjattujen ostolaskujen lukumäärien suhteessa. Henkilöstöpalveluiden kustannukset on vastaavasti kohdistettu eri kustannuspaikoille niiden osoittamien henkilömäärien suhteessa siten, että ne on muutettu henkilötyövuosiksi. Vastuukuntamallin vuoksi vastuukunnan toiselle kunnalle järjestämän palvelun osalta vyörytysperusteet on vuoteen 2024 asti noudettu vastuukunnan kirjanpidosta ja palkanlaskennasta (kustannuspaikan tosite- ja henkilöstömäärät). Sisäiset vuokrat (sis. mm. sähkö- ja lämmityskustannukset) on kohdistettu kustannuspaikoille käytettyjen tilojen neliöiden mukaan. Sisäisten erien vyörytyskirjaukset tehdään kirjanpitoon vuosittain tilikauden lopussa, ennen tilinpäätöksen laatimista.

Toimielinten määrärahojen lisäksi talousarviossa esitetään määrä-, laatu- ja taloudellisuustavoitteet siitä, mitä määrärahoilla tilivuoden aikana on tarkoitus saada aikaan. Talousarvion määrärahat on varattu sadan euron tarkkuudella.

Valtuusto hyväksyy esitetyt tavoitteet ja määrärahat toimielintasolla niin, että toimintatulojen ja –menojen nettomäärä on sitova. Toimielimiä / lautakuntia sitovat katteet on esitetty yhteenvedona omassa kappaleessaan. Investointien osalta sitovuustaso on määritelty hankekohtaisesti arvioiduksi nettomäärärahaksi.

Talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2025–2027

Virolahden taloussuunnitelma vuosille 2025–2027 pitää sisällään toimenpiteitä, joilla tähdätään kuntakonsernissa talouden tasapainottamiseen. Tasapainottamiseen tähtäviä toimenpiteitä on avattu kappaleessa 1.2. Suunnitelmien yleiset perusteet ja kehitysnäkymät kohdassa "Itsenäinen Virolahti ja talouden sopeuttamishjelma". Suunnitelma talouden tasapainottamistoimenpiteistä täsmentyy vielä talousarviovuoden 2025 aikana.

Kuntalaki velvoittaa kuntaa huolehtimaan tulorahoituksen riittävydestä ja maksuvalmiuden säilyttämisestä. Suunnitellun toiminnan ja hankkeiden on oltava realistisia suhteessa käytettäviin varoihin. Taloussuunnitelmassa on esitettävä yksilöidyt toimenpiteet edellisiltä tilikausilta kertyneen ja kuluvalta tilikaudelta kertyvän alijäämän kattamiseksi. Virolahden kunnan ja kuntakonsernin tilikauden tulos on ollut alijäämäinen vuodesta 2021 alkaen, mutta sopeuttamistoimin talouden tasapaino on saavutettavissa taloussuunnitelmakauden 2025–2027 aikana. Talousarviossa tilikaudelta 2025 odotetaan nol-latulosta. Kuntalain 110 §:n 3. momentin mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Virolahden kunnan taseessa kertynyt kumulatiivinen ylijäämä on huvennut voimakkaasti vuosien 2021–2024 aikana, minkä johdosta on tärkeää, että talous koko kuntakonsernin näkökulmasta saadaan tasapainoon jo vuoden 2025 aikana. Kunnan taseen mukainen kumulatiivinen yli-/alijäämä on esitetty seuraavassa taulukossa:

Kunnan taseeseen kertyneet alijäämät	TP2021	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025	TS2026
Kumulatiivinen yli-/alijäämä 1.1.	9 944 637,93	8 392 803,34	5 911 619,14	3 807 625,88	1 816 410,88	1 816 410,88
Yli-/alijäämä tilikaudelta	-	-	-	-	0,00	5 998 437,00
Kumulatiivinen yli-/alijäämä 31.12.	1 551 834,59	2 781 184,20	1 803 993,26	1 991 215,00	1 816 410,88	7 814 847,88

Taulukko 5 Kunnan taseen mukainen kumulatiivinen yli-/alijäämä

Talouden sopeuttamistoimet on käynnistetty niillä sopeuttamissuunnitelmaan kirjatuilla selvityksillä ja toimenpiteillä, joilla ei ole henkilöstövaikutuksia, ja maaliskuun 2025 loppuun mennessä käytävien yhteistoimintaneuvottelujen jälkeen sopeuttamiseen tähtäviä toimenpiteitä täsmennetään. Taloussuunnitelma 2025–2027 on laadittu edellisvuoden taloussuunnitelman tapaan siten, että konsernitaseeseen kertyvät alijäämät tulevat katetuksi vuoden 2026 loppuun mennessä. Taloussuunnitelmavuosille mallinnetut, osin vielä yksilöimättömät sopeutustoimet tulevat sisältämään mm. taksojen ja veronkorotuksia, palvelurakenteen muutoksia ja omaisuuserien realisoitteja. Keväällä 2024 vaihtoehtona kuntaliitokselle Haminan kanssa laadittu sopeuttamissuunnitelma on esitelty Virolahden kunnanvaltuutetuille iltakoulussa huhtikuussa 2024. Syksyn 2024 valtuustoseminaareissa on tehty sopeuttamissuunnitelmaa täsmentäviä linjauksia, mihin pohjautuu taloussuunnitelma vuosille 2025–2027. Sopeuttamistoimia, joilla voidaan arvioida olevan henkilöstövaikutuksia, käsitellään ensin henkilöstön edustajien kanssa yhteistoimintaneuvotteluissa, ja näihin liittyvässä päätöksenteossa on määrä edetä vielä talousarviovuoden 2025 ensimmäisen vuosipuolikkaan aikana.

Keskeistä suunnitelmakaudella on lisävelanoton välttäminen, sillä lainanhoitokykyyn tulevaisuudessa vaikuttavat erilaiset kustannuspaineet, kuten ikääntyminen ja siihen liittyvät menot. Kunnan tulee oman toiminnan sopeuttamistarpeiden ohella pyrkiä vaikuttamaan tulovirtoihinsa alueellisen elinkeinoelämän kehittämisen keinoin. Päätösten sekä investointien tulo- ja velkarahoitusosuuksien tulisi tässä kriittisessä tilanteessa perustua huolelliseen arviointiin kunnan väestökehityksestä, palvelutarpeista sekä tarvittavasta palveluverkosta.

Käyttötalous ja tuloslaskelma

Talousarvion käyttötalousosaan merkityt toimintatuotot vuodelle 2025 ovat 7,50 M€ ja 2 % pienemmät kuluvan vuoden talousarvioon verrattuna. Toimintakulujen (15,8 M€) on arvioitu laskevan noin 6 % eli 0,99 miljoonaa euroa suhteessa vuoden 2024 talousarvioon. Vuonna 2024 tapahtuneen Kaakon kaksikko -yhteistoimintasopimuksen purkamisen myötä kunnan toimintatuotot ja -kulut talousarvioissa 2024 ja 2025 eivät ole vertailukelpoisia suhteessa tilinpäätökseen 2023.

Talousarvion 2025 toimintatuloilla ja -menoilla toimintakate on 8,3 M€ euroa negatiivinen. Tuloslaskelman budjetoitu vuosikate ennen poistoja on kuitenkin lähes 1,5 M€ positiivinen, ja lähes miljoona euroa vuoden 2024 talousarviota parempi. Tilikauden 2025 tulos poistojen jälkeen on 0. Tilikauden 2025 talousarvioon sisältyy noin 0,4 M€ tuotto-odotus omaisuuserien myyntivoitoista.

Rahoituslaskelma ja lainamäärä

Vuoden 2025 talousarviossa vuosikate on 1 498 600 euroa, nettoinvestointimenot ovat 410 000 euroa ja pitkäaikaisten lainojen lyhennykset 400 000 euroa. Rahoituslaskelman mukaan kunnan maksuvalmius paranee tilikauden aikana, mikä edellyttää sopeuttamissuunnitelmaan kirjattujen toimenpiteiden täytäntöönpanoa osin jo vuoden 2025 aikana.

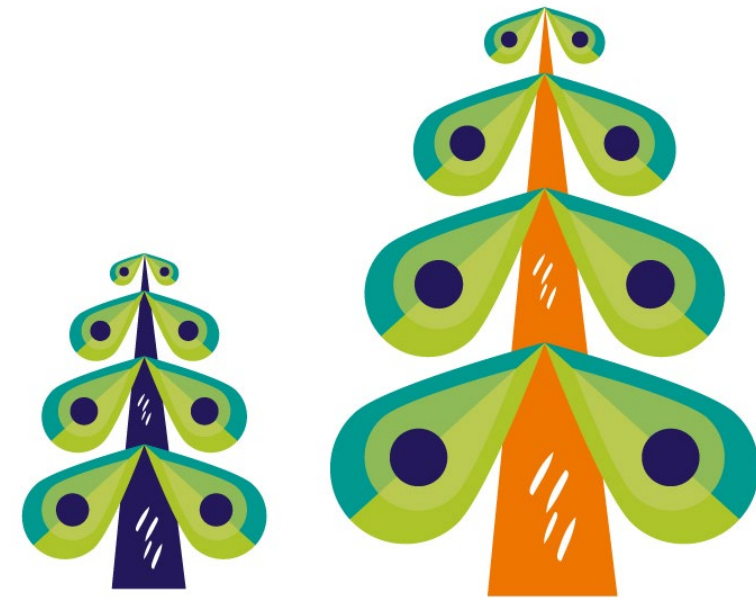
Vuoden 2024 lopussa emokunnan lainakannan arvioidaan olevan 23,4 M€, josta lyhytaikaisia kuntatodistuksia on 21,8 M€. Lainamäärän arvioivaan talousarviovuonna 2025 pienenevän 0,4 M€, jolloin vuoden 2025 lopussa lainamäärä tulee olemaan 23,0 M€. Osana talouden tervehdyttämisen toimenpiteitä on talousarviovuoden 2025 aikana tarpeen kehittää emokunnan taserakennetta ja päivittää kuntakonsernin rahoituspolitiikkaa siten, että vieraan pääoman ehtoiseen rahoitukseen liittyvää korkoriskiä kyetään hallitsemaan myös pitkällä aikavälillä. Korkoriskiä on suojattu osittain koronvaihtosopimuksella.

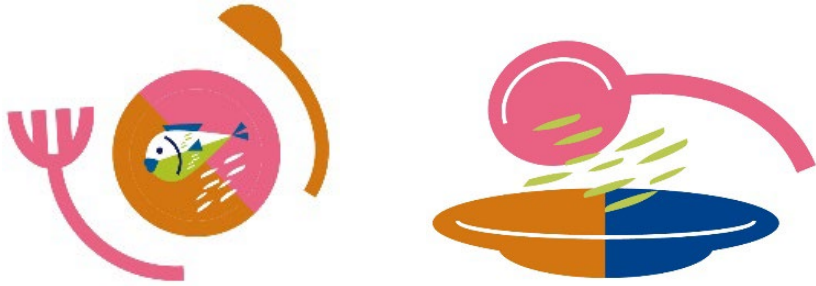
1.2 Virolahti -strategia

VIROLAHTI

Kuntastrategia 2024 →

Päivityksen tausta

Virolahden kunnanvaltuusto päivitti strategiaa marraskuussa 2023, sillä edellinen kuntastrategia oli vanhentumassa ja kunnan toimintaympäristössä on tapahtunut merkittäviä muutoksia. Hyvinvointialueuudistus ja Venäjän aloittama laajamittainen hyökkäyssota vaikutuksineen ovat muuttaneet kunnan organisaatiota, taloutta ja elinkeinopoliittista ympäristöä pysyvästi.

Kunnan toiminta ja talous ovat epätasapainossa, eikä Miehikkälän kunnan kanssa päästy yhteisymmärrykseen Kaakon kaksikko -yhteistyön syventämisestä. Kaakon kaksikko -yhteistyö päättyy pääasiassa 1.8.2024 alkaen. Virolahden tulee organisoida palvelunsa ja toimintonsa Kaakon kaksikon jälkeen uudelleen. Yhtenä vaihtoehtona selvitetään myös kuntaliitosta Haminan kaupungin kanssa.

Strategiaa päivitettäessä on otettu huomioon toiminnan ja talouden mittava epätasapaino sekä pienen organisaation rajallinen toimintakyky sekä henkilöstön työhyvinvointi. Tärkeiden asioiden välillä on jouduttu tekemään karsintaa sekä valintoja, mikä on ohjannut päivitettävää kuntastrategiaa.

Muutos on myös mahdollisuus. Toiminnan uudelleenorganisoinnilla on mahdollista tuottaa entistä parempia palveluja kuntalaisille, yrityksille ja muulle kuntaorganisaatiolle. Vuonna 2025 päättyvän valtuustokauden aikana edessä on paljon työtä ja Virolahden tulevaisuuden kannalta keskeisiä päätöksiä.

Asukas- ja asiakaslähtöisyys

Kaikessa toiminnassa arvostamme sekä kunnan asukkaiden että asiakkaidenkin tarpeita ja tavoitteita. Asukas- ja asiakaslähtöisyys koskee sekä asukkaille ja asiakkaille tarjottavia palveluja että organisaation sisäisiä palveluja.

Suvaitsevaisuus, inhimillisyys ja tasa-arvo

Kaiken toimintamme perustana on inhimillisyys ja arvostaminen. Kuuntelemme mielipiteitä ja kohtelemme toisiamme tasa-arvoisesti ja oikeudenmukaisesti sekä ymmärrämme erilaisuutta.

Arvot

Tuloksellisuus ja vaikuttavuus

Toimimme jatkuvan parantamisen periaatteella. Tarkastelemme ja mittaamme toimintamme vaikuttavuutta johdonmukaisesti.

Kestävä kehitys

Arvioidessamme ja kehittäessä toimintaamme, otamme huomioon kestävän taloudenpidon rinnalla myös ekologisen ja sosiaalisen kestävyyden näkökulmat. Kestävän kehityksen periaatteiden huomioimisessa olennaista on myös historiallisen ja kulttuurisen perinnön vaaliminen sekä monikulttuurisuuden kunnioittaminen.

Visio

Viihtyisä, kehittyvä ja turvallinen maalaiskunta meren rannalla, joka tarjoaa asukkailleen hyvät peruspalvelut.

Painopisteet ja toimenpiteet

	Tavoiteaikataulu
	Ei aloitettu
	Kesken
	Toteutunut

Strateginen painopiste	Toimenpide	1-6/ 2024	7-12/ 2024	1-6/ 2025	7-12/ 2025	1-6/ 2026	7-12/ 2026
Talouden tervehdyttäminen <ul style="list-style-type: none"> • Tasapainotamme kuntamme talouden ja toiminnan. • Pidämme kuntalaisten verotuksen kohtuullisella tasolla. 	1. Palautamme toiminnan ja investointien rahavirran positiiviseksi taloussuunnitelmakaudella (2024-2026).						
	2. Taloussuunnitelmakauden (2024-2026) päätteeksi konsernitaseessa ei ole kertyneitä alijäämiä.						
	3. Tarkastelemme kuntaliitosvaihtoehdon Haminan kaupungin kanssa.						
Toimivat palvelut <ul style="list-style-type: none"> • Turvaamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut pitkällä aikavälillä. • Pystymme pitämään ja rekrytoimaan osaavaa ja sitoutunutta henkilöstöä. 	1. Käymme tarvittavat yt-neuvottelut ja muodostamme toimivan ja tehokkaan henkilöstöorganisaation Kaakon kaksikon jälkeiselle ajalle.						
	2. Laadimme palveluiden pitkän aikavälin järjestämissuunnitelman.						
	3. Panostamme palveluissamme hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen siten, että kunnan HYTE-kerroin kasvaa vuosittain.						
Elinvoimainen Virolahti <ul style="list-style-type: none"> • Hyödynnämme puhtaana siirtymän mahdollisuudet. • Nostamme asuin ympäristömme yleisilmettä. • Olemme aktiivinen ja luotettava kumppani alueen ihmisille ja yrityksille. • Rakennamme matkailua luontaisten vahvuuksemme ympärille. 	1. Ensimmäiselle aurinkovoimahankkeelle kunnan alueella on myönnetty rakennuslupa.						
	2. Päivitämme kiinteistösuunnitelman.						
	3. Teemme kuntalaisten ja yrittäjien kuuntelemisesta säännönmukaista ja mitattavaa.						
	4. Selvitämme Hurlun luontokeskushankkeen potentiaalin.						

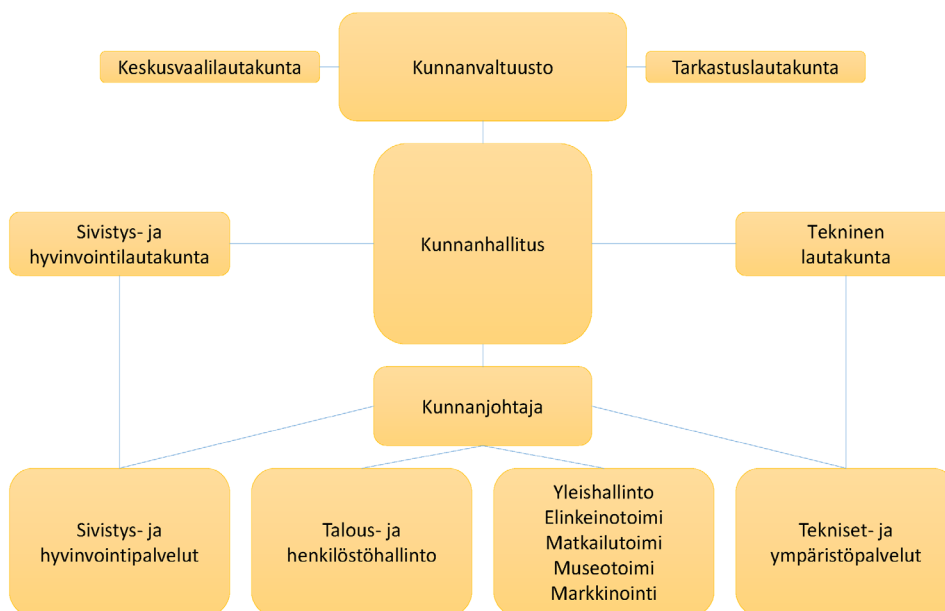
1.3 Toiminnan organisointi

Virolahden kunta

Virolahden kunnan hallinnosta, edunvalvonnasta ja elinvoiman edistämisestä vastaa Virolahden kunnanvaltuusto ja -hallitus. Toimintaa ohjataan lainsäädännön ja johtosääntöjen mukaisesti. Virolahden valtuustossa on 21 valtuutettua ja kunnanhallituksessa on seitsemän valtuuston valitsemaa jäsentä/varajäsentä. Valtuusto valitsee hallituksen kahden tai neljän vuoden toimikaudeksi.

Kuntavaaleissa 13.4.2025 Virolahden kunnanvaltuuston 1.6.2025 alkaen valitaan 15 jäsentä. Kunnanhallituksen koko säilyy seitsemässä, ja alustavana suunnitelmana on, että vapaaehtoisista lautakunnista (sivistys- ja hyvinvointi sekä tekninen lautakunta) luovutaan.

Virolahden organisaatio 1.8.2024 alkaen

Kuva 3 Virolahden organisaatio 1.8.2024 alkaen

Talousarvion laadinta

Vuoden 2025 talousarvio poikkeaa aiempien vuosien talousarviosta siltä osin, että Kaakon kaksikko yhteistyö on purkautunut 2024 ja Virolahden ja Miehikkälän kunnat budjetoivat itsenäisesti yleishallintonsa sekä hoitamiensa toimialojen kaikki tulot ja menot. Aiemmin kunnat budjetoivat hoitamiensa toimialojen tulot ja menot siltä osin kuin yhteistoimintasopimuksen mukaisesti vastasivat palvelutuotannosta Kaakon Kaksikossa. Kaakon kaksikon yhteistyö purkautui sivistys- ja hyvinvointitoimialalla sekä kuntateknii-kan toimialalla 1.8.2024. Talous- ja henkilöstöhallinnon osalta yhteistyö jatkuu Kaakon kaksikon yhteistoimintasopimuksella 31.12.2024 asti. Seuraavassa kappaleessa on kuvattu alueellinen yhteistoiminta, jossa Virolahti on joko palvelun järjestäjänä, palvelun hankkijana tai yhteistyökumppanina.

Investointiehdotukset (yli 10 000 €:n hankinnat) esitetään ja perustellaan hankekohtaisesti. Investointi merkitään sen kunnan talousarvioon, joka on pääasiallinen käyttäjä. Mikäli investointia esitetään molempien kuntien käyttöön, on molempien kuntien hyväksyttävä osuutensa.

Alueellinen yhteistoiminta

Ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun ja eläinlääkinnän yhteistyösopimus

Yhteistyösopimus Haminan kaupungin ja Virolahden ja Miehikkälän kuntien kesken kunnan ympäristönsuojelun- ja terveydensuojeluviranomaisen sekä eläinlääkintähuollon tehtävistä on ollut voimassa jo vuodesta 2007. Sopimus on toistaiseksi voimassa oleva ja sitä on muutettu tarpeen mukaan. Viimeisin muutos on tehty 1.1.2022 alkaen. Sopimuksen perusteella Haminan kaupunki vastaa näistä lakisääteisistä tehtävistä ja osoittaa Virolahden ja Miehikkälän kunnille ympäristötarkastajan ja terveystieteiden työpäivän. Eläinlääkinnän yhteistyön myötä Virolahti saa palvelut eläinlääkäripäivätykseen, eläinsuojeluvalvontaan, löytöeläinten huostaanottoon ja hygieenikkoeläinlääkärin palveluista. Virolahdella toimii eläinlääkärin vastaanotto kahtena tai kolmena päivänä viikossa.

Maaseutupalveluiden alueellinen yhteistyö

Haminan kaupunki vastaa alueellisesti maaseutuelinkeinoviranomaiselle säädetyistä tehtävistä ja vastuista tuottaen palvelut myös Kotkan, Pyhtään, Haminan, Miehikkälän ja Virolahden kunnille. Toimintaan kuuluvat viljelijätukihallinnon toimeenpanon lisäksi muun muassa eläintenpidon rekisteröintiin liittyvät asiat. Alueellinen maaseutupalvelu toimii yhteistyössä maaseutuyrittäjien kanssa tuomalla esille maaseudun yritystoimintaa.

Yläkoulu yhteistyö Miehikkälän kunnan kanssa

Yhteistyösopimus yläkouluopetuksen järjestämisestä on astunut voimaan 1.8.2024 alkaen. Miehikkälän ja Virolahden kunnanvaltuustot ovat hyväksyneet sopimuksen, jonka nojalla Miehikkälän kunnan yläkouluopetuksen järjestämisvastuu siirretään Virolahden kunnalle ja Miehikkälän kunta osoittaa alueensa yläkouluikäisten oppilaiden lähikouluksi Virolahden yläkoulun 1.8.2024 alkaen. Yhteistyösopimuksella on sovittu mm. seuraavaa:

1. Virolahden kunta järjestää perusopetuksen Miehikkälän kunnan perusopetusikäisille yläkoululaisille (luokat 7–9).
2. Miehikkälän kunta tekee lähikoulupäätöksen Virolahden yläkouluun Miehikkälän kunnan alueella asuville yläkouluikäisille oppilaille.
3. Miehikkälän kunnan tulee toimittaa Virolahden kunnalle yläkouluun siirtyvien oppilaiden oppilastiedot ennen lukuvuoden alkua. Oppilastiedot toimitetaan alkavaa lukuvuotta edeltävän tammikuun loppuun mennessä. Sopimuksen alkaessa Miehikkälän yläkoululaisten oppilastiedot ovat valmiiksi Virolahden kunnan oppilastietojärjestelmässä aiempaan yhteistyösopimukseen perustuen.
4. Muista miehikkäläisten oppilaiden tarvitsemista erityispalveluista ja niiden kustannuksista sovitaan erikseen yhteisessä palveluseurantaryhmässä rehtorin esittelystä.

Sopimus on voimassa toistaiseksi ja sen ensimmäinen mahdollinen päättymisajankohta on 31.7.2027. Koululaiskuljetukset eivät kuulu varsinaisen sopimuksen piiriin, vaan niistä on laadittu erillinen liite yhteistyösopimukseen. Yläkouluyhteistyö on alueen oppilaiden kuin kuntienkin näkökulmasta järkevää ja muutoksella varaudutaan vastaamaan aleneviin oppilasmääriin sekä Virolahdella että Miehikkälässä.

Varhaiskasvatuspalveluita koskeva sopimus Miehikkälän ja Virolahden kunnan välillä

Yhteistyö varhaiskasvatuksen vuorohoidon järjestämisestä on astunut voimaan 1.8.2024 alkaen. Miehikkälän ja Virolahden kunnanvaltuustojen yhtäpitävällä päätöksellä. Sopimuksen mukaan Virolahden kunta tuottaa varhaiskasvatuksen vuorohoidon palvelut Miehikkälän kunnalle. Sopimus mahdollistaa Miehikkälän kunnalle harkinnan ostaa sopimuksen puitteissa myös varhaiskasvatus Virolahden kunnalta.

Rakennusvalvonnan yhteistyö Miehikkälän kunnan kanssa

Sekä Virolahden että Miehikkälän kunnanvaltuustot päättivät rakennusvalvonnan yhteistyösopimuksesta 1.8.2024 alkaen. Sopimus on voimassa vähintään vuoden 2024 loppuun asti, minkä jälkeen se jatkuu toistaiseksi voimassa olevana. Sopimuksessa sovittiin mm. seuraavaa:

1. Virolahden kunnan lautakunta, tai muu monijäseninen toimielin, toimii Virolahden maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamana rakennusvalvontaviranomaisena ja huolehtii ja päättää maankäyttö- ja rakennuslain mukaan Virolahdelle kuuluvista lupa-, valvonta- ja muista viranomaistehtävistä sekä kulloinkin voimassa olevista muista rakennusvalvonnan toimintaa ohjaavista laeista ja määräyksistä.
2. Virolahden kunta ostaa Miehikkälän kunnalta rakennustarkastajan viranhaltijapalvelut.
3. Rakennustarkastaja toimii kohdassa 1. todetun toimielimen esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä.
4. Virolahden kunnan lautakunta, tai muu monijäseninen toimielin, voi päätöksellään delegoida toimivallan rakennustarkastajalle.
5. Rakennustarkastajan viranhaltijapalvelun lisäksi Virolahden kunta ostaa Miehikkälän kunnalta rakennusvalvonnan toimistosihteerin (1 kpl) palveluita. Lisäksi Virolahti vastaa osaltaan ostettaviin palveluihin liittyvistä muista todellisista kustannuksista.

Rakentamislaki astuu voimaan 1.1.2025 ja muuttaa rakennusvalvonnan tehtäviä. Rakentamislakiin tehtävät muutokset keventävät hallinnollista taakkaa ja byrokratiaa sekä selkeyttävät valitusoikeutta. Lailla torjutaan ilmastonmuutosta, edistetään kiertotaloutta,

sujuvoitetaan rakentamista ja tuetaan rakennetun ympäristön digitalisaatiokehitystä. Rakennusvalvonnan aiemmat tehtävät vähenevät, mutta työn sisältö muuttunee enemmän valvonta- ja neuvontatehtäväksi.

Talous- ja henkilöstöhallinnon yhteistyö Miehikkälän kunnan kanssa

Virolahden kunnan talous- ja henkilöstöhallinto tuottavat palvelut myös Miehikkälän kunnalle erillisen sopimuksen 1.1.2025 mukaisesti. Palveluiden sisältöä on kuvattu osana yleishallinnon käyttötalousosaa (200 Talouspalvelut ja 220 Henkilöstöpalvelut). Kaakon Kaksikko -yhteistyösopimuksesta poiketen, uuteen palvelusopimukseen ei sisälly tietohallinnon palveluita eikä työterveyshuollon ja tyky-toiminnan järjestämisvastuuta.

TE-palveluiden yhteistyö Etelä-Kymenlaaksossa

Työvoimapalveluiden järjestelystä annetun lain (380/2023) mukaisesti vastuu työnhakijoille, yrityksille ja muille työnantajille tarjottavista työvoimapalveluista siirtyy valtiolta kuntien vastuulle 1.1.2025. Työvoimapalveluiden järjestäminen ja muut työvoimapalveluihin liittyvät lakisääteiset tehtävät muodostavat kunnille uuden valtiosuustehtävän, jota vastaan kunta saa rahoitusta.

Etelä-Kymenlaaksoon syntyy uudistuksen myötä uusi työllisyysalue, jonka muodostavat Kotka, Hamina, Pyhtää, Virolahti ja Miehikkälä. Työllisyysalueen palvelut tunnetaan ensi vuodesta alkaen Etelä-Kymenlaakson työelämäpalveluina. Työelämäpalveluiden järjestämisestä Etelä-Kymenlaakson alueella vastaa Kotkan kaupunki ja ne palvelevat kuntien asukkaita, yrittäjiä ja työnantajia erilaisissa työ- ja elinkeinoelämän tilanteissa. Näitä ovat esimerkiksi työttömyyteen, työnhakuun, työntekijöiden rekrytointiin, osaamisen kehittämiseen sekä starttirahaan liittyvät asiat.

Työvoimapalveluiden järjestämistä koskevan lain mukaisena työvoimaviranomaisen tehtäviä hoitaa Kotkan hyvinvointilautakunnan alainen työvoimapalveluiden jaosto. Sen toimivalta-alueeseen kuuluvat Haminan kaupunki, Kotkan kaupunki, Miehikkälän kunta, Pyhtään kunta ja Virolahden kunta. Virolahden kunta nimeää jaostoon yhden (1) varsinaisen jäsenen ja tälle henkilökohtaisen varajäsenen.

TE-koordinaatioryhmä seuraa sopimusta yhteisestä toimielimestä julkisten työvoimapalveluiden järjestämiseksi ha siihen liittyen kustannusten toteutumista, käsittelee osapuolien esille tuomia asioita ja pyrkii muodostamaan sopijakuntien yhteisen näkemyksen valmistelun tueksi mm. talousarvion ja toimintasuunnitelman laadinnassa, toiminnan kehittämisessä, työllistämistoimenpiteiden seurannassa ja raportoinnissa sekä resurssien kohdentamisessa. Koordinaatioryhmän Virolahden jäsenenä toimii hyvinvointijohtaja.

Työttömyyden kustannukset muodostuvat työmarkkinatuen kuntaosuudesta ja työttömyyden kuntakohtaisista kustannuksista. Virolahden osalta valtiosuus on vuoden 2023 mukaan laskettuna on 239 531,83 € ja työttömyysturvan osuus 100 työttömyypäivän jälkeen: 390 647,31 €.

Kotoutumisen palveluiden yhteistyö Etelä-Kymenlaaksossa

Uusi kotoutumislaki (Laki kotoutumisen edistämisestä 681/2023) tulee voimaan 1.1.2025. Tämä edellyttää aiemman kahden kotoutumista edistävien palvelujen järjestämissopimusten uudistamista vastaamaan vuoden 2025 alussa voimaan tulevaa kotoutumislakia. Lisäksi uusi kotoutumislaki tuo kunnille uusi lakisääteisiä tehtäviä, joista sovitaan uudistetussa sopimuksessa. Kotkan ja Haminan kaupungit sekä Pyhtään, Virolahden ja Miehikkälän kunnat ovat päivittäneet sopimukset 1.1.2025 alkaen niin, että Kotkan kaupunki tuottaa Etelä-Kymenlaakson kunnissa seuraavat kotoutumisen edistämisen palvelut alueellisesti:

A) Kotoutumisen alkuvaiheen palvelut kotoutumisajalla pakolaistaustaisille oleskeluluvan saaneille tai tilapäisen suojelun saaneille, jotka ovat saaneet kotikunnan Etelä-Kymenlaaksosta

1. Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin ja kotoutumissuunnitelman tekeminen työelämän ulkopuolella oleville (Laki kotoutumisen edistämisestä 681/2023, 14§)
2. Kotoutumisen edistämiseen liittyvät tehtävät kuten asiakkaan elämäntilanteen kartoittaminen ja erilaisissa virallisissa sekä arjen asioissa ohjaaminen ja neuvonta toimistolla, asiakkaiden kotona ja viranomaiskäynneillä.

Kotoutumisen alkuvaiheen palveluiden työntekijöiden toimipiste on Karhulassa (Karhulantie 46). Asiakkaat voivat soittaa, olla yhteydessä sähköpostitse tai varata ajan Karhulan toimipisteeseen toimiston aukioloaikoina. Kotoutumisen alkuvaiheen työntekijä käy tarvittaessa etukäteen sovittuina päivinä Etelä-Kymenlaakson eri kunnissa tapaamassa asiakkaitaan.

B) Maahanmuuttajien matalan kynnyksen ohjaus ja neuvontapalvelut kaikille maahanmuuttaneille riippumatta mistä syystä he ovat Suomeen tulleet ja kuinka kauan he ovat asuneet Suomessa.

1. Annetaan tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta, oikeuksista ja velvollisuuksista Suomessa, palvelujärjestelmästä ja kotoutumista edistävästä palveluista
2. Ohjataan ja neuvotaan ulkomailta saapuvalla työntekijälle ja opiskelijoille perheineen asettautumiseen, kotoutumiseen, työllistymiseen.
3. Tuetaan ja opastetaan yhteiskunnassa toimimisessa sekä nopeutetaan tarpeenmukaisiin palveluihin siirtymistä.

Maahanmuuttajien ohjaus ja neuvonta MOONAn työntekijöiden toimipiste on Karhulassa (Karhulantie 46). Asiakkaat voivat soittaa, olla yhteydessä sähköpostitse tai Moonan Facebookin Messengerin kautta sekä tulla käymään Karhulan toimipisteeseen toimiston aukioloaikoina. MOONAn palveluneuvojat antavat matalan kynnyksen neuvontaa tarvittaessa etukäteen sovittuina päivinä Etelä-Kymenlaakson eri kunnissa.

C) Kotoutumiskoordinaattori

Kotoutumiskoordinaattori tarjoaa asiantuntijuutta maahanmuuttoon, kansainvälistymiseen ja kotoutumisen edistämiseen liittyen kuntien tarpeisiin. Hän esimerkiksi selvittää ja neuvoo pakolaisten vastaanottoon, kuntapaikkoihin, tilapäisen suojelun

saamiseen tai kotoutumiseen liittyvissä asioissa. Kotoutumiskoordinaattori valmistelee Etelä-Kymenlaakson seudullisen kotoutumisohjelman. Uuden kotoutumislain mukaisesti tehty kuntien kotoutumisohjelma ja ELY-keskuksen kanssa tehdyt sopimukset kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä oikeuttavat kunnat valtion maksamiin korvauksiin kotoutumispalveluiden järjestämisestä kotoutumislain mukaisesti.

Koordinaattori työskentelee Etelä-Kymenlaakson eri kunnissa tarvittaessa kunnan kanssa etukäteen sovittuina päivinä tukien ja suunnitellen esimerkiksi kotoutumiseen liittyviä kysymyksiä, yhteistyötä ja vapaaehtoistoimintaa.

D) Monikielinen yhteiskuntaorientaatio (Laki kotoutumisen edistämisestä 681/2023, 25§)

Monikielinen yhteiskuntaorientaatio on uusi kotoutumista edistävä palvelu, jota kunnan tai työvoimaviranomaisen on tarjottava kotoutuja-asiakkaille, kun uusi kotoutumislaki tulee voimaan 1.1.2025. Kotkan kaupunki vastaa monikielisiä yhteiskuntaorientaatiokoulutuksien järjestämisestä siten, että Etelä-Kymenlaakson kuntien kotoutuja-asiakkaat voivat osallistua koulutuksiin.

Muu alueellinen yhteistoiminta

Jätehuoltopalveluiden osalta kunta on osakkaana Kymenlaakson Jäte Oy:ssä ja elinkeinopalveluita tuottaa alueelle Cursor Oy. Varhaiskasvatuksen ja opetuksen ateriapalvelut kunta hankkii Kymijoen Ravintopalvelut Oy:lta ja ICT-palvelut ovat järjestetty KS-Tiedon toimesta. Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä Ekami vastaa omistajakuntiansa (Kotka, Hamina, Pyhtää, Miehikkälä ja Virolahti) alueen toisen asteen ammatillisen koulutuksen järjestämisestä (Etelä-Kymenlaakson ammattiopisto) sekä työpajatoiminnan ja etsivän nuorisotyön palveluista (Rannikkopajat). Virolahden kunnalla on sopimus myös Navi-palvelusta, jolla tarkoitetaan oppivelvollisuusikäisten alle 18-vuotiaiden tuki-palvelua nuorille, joilla ei opiskelijastatusta ja jotka eivät ole minkään oppilaitoksen kirjoilla.

1.4 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäinen valvonta tarkoittaa kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistumaan organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Se on kunnan ja sen toimialojen toiminnan omaa valvontaa, minkä tarkoituksena on varmistaa, että johto saa organisaation toimimaan haluamallaan tavalla ja että johto saa riittävästi tietoa toiminnan ja organisaation tilasta ja tavoitteiden saavuttamisesta. Sisäinen valvonta jakaantuu luottamushenkilöille kuuluvaan seurantaan sekä tilivelvollisten ja esihenkilöiden suorittamaan valvontaan. Konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, jonka valtuuston hyväksymän Virolahden kunnan hallintosäännön mukaisesti muodostaa kunnanhallitus ja kunnanjohtaja.

Riskienhallinta on järjestelmällistä toimintaa ja osa kunnan ja kuntakonsernin johtamista. Sen avulla tuetaan tavoitteiden saavuttamista sekä toimintaan liittyvien mahdollisuuksien ja uhkien tunnistamista. Riskienhallinnan tavoitteena on saada ennakoivalla toiminnalla kohtuullinen varmuus kuntakonsernin palveluihin ja organisaatioon sekä toimintaympäristöön kohdistuvista riskeistä. Toimiva riskienhallinta vaatii hyvää turvallisuuskulttuuria ja siihen tarvitaan koko henkilöstön panosta.

Kuntalain 14 §:n ja 90 §:n mukaisesti kunnanvaltuuston tehtävänä on päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista sekä hallintosäännöstä, jossa annetaan tarpeelliset määräykset hallinnon ja talouden tarkastuksesta sekä sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden tavoitteena on varmistua organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Lisäksi tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa kuntakonsernin hyvää hallintoa sekä johtamista. Virolahden kunnanvaltuusto on hyväksynyt 11.11.2024 päivitetty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet.

Kunnanhallituksen tehtävänä on huolehtia sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kuntalain 115 §:n mukaan kunnan konsernitilinpäätökseen laadittavassa toimintakertomuksessa on annettava tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä keskeisistä johtopäätöksistä. Kunnanhallitus päättää sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet sekä vastaa tilinpäätöksen toimintakertomuksessa annettavasta sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan järjestämisen raportoinnista.

Kuntakonsernin toiminnot on järjestettävä siten, että kaikilla organisaation tasoilla ja kaikissa toiminnoissa on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Sisäinen valvonta koskee kaikkia kuntakonsernin toimielimiä ja johtoa sekä kaikkea kuntakonsernin toimintaa, josta kunta vastaa omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden veloitteiden myötä. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ei Virolahden kunnassa eriytetä muusta tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävästä toiminnasta, vaan se on jatkuva osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista. Sisäinen valvonta toteutuu mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakoina, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana.

Kunnanvaltuuston 11.11.2024 hyväksymien Virolahden kunnan ja kuntakonsernin Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden lisäksi on kunnanhallituksen hyväksyttäväksi valmisteltu päivitetty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet. Kunnanhallitus käsittelee sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjetta 9.12.2024. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportointiin liittyen päivitettyä toimintaohjetta

tulee siten soveltaa ensimmäisen kerran vuodelta 2024 laadittavan konsernitilinpäätöksen laadinnassa.

Virolahden kunnan voimassa olevan hallintosäännön 61 § mukaan toimielimet ja toimialasta vastaavat johtavat viranhaltijat seuraavat talousarvion toteutumista kuukausittain. Toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan toimielimille talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa määritellyllä tavalla. Lakisääteisen tilinpäätösraportoinnin lisäksi toimielimet raportoivat osavuosikatsauksin talousarvion toteutumisesta valtuustolle vähintään kerran tilikauden aikana. Osavuosikatsauksen laadinnan ajankohta määritellään kunnanhallituksen hyväksymässä talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa.

1.5 Kuntakonsernin toiminta ja talous

Virolahden kunnan omistajapolitiikka

Kunnanvaltuusto määrittelee omistajapolitiikan ja hyväksyy konserniohjeen. Konserni tarkoittaa kahden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa yhdellä yhteisöllä (emoyhtiö) on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta muihin konserniin kuuluviin yhteisöihin (tytäryhteisöt).

Virolahden kunnalla on konsernisuhteen nojalla määräämisvalta kohdeyhteisöissä, jotka täyttävät seuraavat ehdot:

- kunnalla on enemmän kuin puolet kohdeyhteisön kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä ja tämä äänten enemmistö perustuu omistukseen, jäsenyyteen, yhtiöjärjestykseen tai siihen verrattavaan sääntöön tai muuhun sopimukseen
- kunnalla on oikeus nimittää tai erottaa enemmistö jäsenistä kohdeyhteisön hallituksessa tai siihen verrattavassa toimielimessä taikka toimielimessä, jolla on tämä oikeus, ja oikeus perustuu samoihin seikkoihin kuin edellisessä kohdassa tarkoitettu äänten enemmistö.

Kunnan konserniohjeella luodaan puitteet ensisijaisesti kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Konserniohjeella pyritään yhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, kunnan yhteisöistä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun tehostamiseen. Konserniohjauksen tavoitteena on liittää konserniin kuuluvat tytäryhteisöt osaksi kunnan johtamista ja toteuttamaan kunnan visiota. Konserniohjauksesta säädetään kunnan hallintosäännön 4. luvussa.

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseen konsernitiilinpäätös. Kuntalain 118 §:ssä erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn käynnistämisen arvioinnissa käytetyt tunnusluvut on ulotettu kuntakonserniin aiempien kuntaa koskevien tunnuslukujen sijaan. Näin ollen konsernitiilinpäätös saa aiempaa merkittävästi enemmän painoarvoa. Myös konserniohjaukseen ja yksittäisten tytäryhtiöiden tilikauden aikaisen toiminnan raportointiin, seurantaan ja ohjaukseen on syytä kiinnittää aiempaa enemmän huomiota.

Konsernirakenteesta johtuen kunnan konserniohjauksen painopiste Virolahdella kohdistuu tytär- ja osakkuusyhtiöinä oleviin kiinteistöyhtiöihin. Konserniohjetta on päivitetty 2016 ja samassa yhteydessä on otettu käyttöön tietojenantolomake, jolla kiinteistöyhtiöt raportoivat olennaiset niiden taloutta ja toimintaa koskevat tiedot osavuositarkastuksien ja toimintakertomuksen käsittelyn aikataulujen mukaisesti.

Virolahden kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä. Kunnanhallitus nimeää edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin kokouksiin sekä antaa ohjeet kokouksissa kuntaa edustaville henkilöille käsiteltäviin asioihin. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja seuraavat kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista.

Virolahden kuntakonserni

Virolahden kuntakonserni muodostuu seuraavista yhteisöistä:

Tytäryhteisöt

- Koy Virolahden Lehtokerttu (100 %)
- Koy Virolahden Satakieli (100 %)
- Koy Virolahden Vuokra-asunnot (100 %)
- Koy Virolahden Linja-autoasema (77,15 %)

Kuntayhtymät

- Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä, Ekami (peruspääomaosuus 0,34 %)
- Kymenlaakson liitto (peruspääomaosuus n. 1,50 %)

Osakkuusyhteisöt

- As Oy Timpermanni (23,2 %)
- As Oy Satosuvanto (30,02 %)
- As Oy Satoväri (23,40 %)

Virolahden kuntakonsernin talous

Virolahden kuntakonsernin talous on epätasapainossa. Virolahden kunnan konsernitasen omaan pääomaan on 31.12.2023 vahvistetun tilinpäätöksen mukaan kertynyt edellisiltä tilikausilta -2 944 180,49 euron alijäämä, mikä tulee kasvamaan edelleen vuoden 2024 tappiollisen konsernituloksen vaikutuksesta. Tästä syystä kunta joutunee kuntalain mukaiseen arviointimenettelyyn tilinpäätöksen 2024 vahvistamisen jälkeen, sillä asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä konsernitalinpäätöksessä tulee todennäköisesti tilinpäätöksessä 2024 ylittämään 1000,00 euron rajan. Kuntalakiin kirjattu alijäämän kattamisvelvollisuus koskee kuitenkin vain kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää, ei konsernitaseeseen kertynyttä alijäämää. Taloussuunnitelmaan vuodelle 2026 kirjattu tavoite omaisuuserien realisoinnilla saavutettavista myyntivoitoista kattaisi kuitenkin myös konsernitaseeseen kertyneet alijäämät. Haastavassa taloustilanteessa konserniohjauksen merkitys korostuu.

Kuntalaissa määritellään ne tunnusluvut, jotka kuvaavat kunnan erityisen vaikeaa taloudellista asemaa. Vuonna 2015 kriisikuntakriteerit ulotettiin koskemaan myös konsernista laskettavia tunnuslukuja.

Kuntalain 118 §:ssä todetaan, että "Kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi, jos vähintään toinen 2 ja 3 momentissa tarkoitetuista erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytyksistä täyttyy. Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määrääjassa.

Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitalinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa, tai rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta

kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:

- 1) kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia;
- 2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti;
- 3) asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla;
- 4) konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.

Todennäköisesti Virolahden konsernitilinpäätöksessä 31.12.2024 tulee ylittymään 1000 euron asukasta kohden lasketun kertyneen alijäämän raja-arvo. Näin ollen kunnan on varauduttava siihen, että arviointimenettely voidaan käynnistää vuoden 2025 aikana. Virolahden kuntakonsernin tunnusluvut vuosilta 2022 ja 2023 on koostettu seuraavaan taulukkoon.

Virolahden kuntakonsernin tunnusluvut	2022	2023
Tuloveroprosentti	21,50	8,86*
Vuosikate/poistot, %	-33,8	1,6
Lainakanta, 1000 €	34 806	30 544
Lainakanta, €/as	11 499	10 232
Lainat ja vuokravastuut, 1000 €	35 286	31 275
Lainat ja vuokravastuut, €/as	11 607	10 477
Laskennallinen lainanhoitokate	-0,1	0,2
Lainanhoitokate	-0,7	0,7
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	94,2	202,6
Omavaraisuusaste, %	12,9	8,6
Kassan riittävyys, pv	29	24

*Kuntien keskimääräinen painotettu tuloveroprosentti vuonna 2023 oli 7,37

Taulukko 5 Kuntakonsernin tunnusluvut 2022 ja 2023

2 TALOUSARVION SITOVUUSTASOT

Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta 2025

Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto				
	Sitovuus N/B	Netto	Määrärahat	Tuloarviot
KÄYTTÖTALOUSOSA				
Keskusvaalilautakunta				
Toimintakate	N	-19	19	
Tarkastuslautakunta				
Toimintakate	N	-19	19	
Kunnanvaltuusto				
Toimintakate	N	313	47	360
Kunnanhallitus				
Toimintakate	N	-1 927	2 544	617
Sivistystoimi				
Toimintakate	N	-6 285	7 876	1 591
Kuntatekniikan lautakunta				
Toimintakate	N	-635	4 868	4 233
Vesihuoltolaitos				
Vuosikate	N	229	474	703
TULOSLASKELMAOSA				
Verotulot	B			7 920
Valtionosuudet	B			2 124
Rahoitustuotot- ja kulut	B			-203
INVESTOINTIOSA				
Investoinnit yhteensä	N*	410	440	30
RAHOITUSOSA				
Tulorahoituksen korjauserä				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	B			
Antolainasaamisten vähennykset	B			
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B		400	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N			
Oman pääoman muutokset	B			
Vaikutus maksuvalmiuteen			688	
TALOUSARVION LOPPUSUMMA			17 375	17 375

N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio B = bruttomääräraha/-tuloarvio

Sitovuustaso käyttötalousoosassa on toimitelien siten, että toimintatulojen ja -menojen nettomäärä on sitova.

*) Investointien osalta sitovuustaso on määritelty hankekohtaisesti arvioiduksi nettomäärärahaksi.

Tilivelvolliset

Kuntalain mukaan tilivelvollisia ovat hallituksen, lautakuntien sekä niiden jaostojen jäsenet sekä tehtäväalueiden johtavat viranhaltijat. Kuntalaissa ei ole tarkemmin määritelty johtavia viranhaltijoita, vaan kunnan tulisi määritellä ne itse. Johtavina viranhaltijoina voidaan pitää toimielimen esittelijöitä ja toimielimen tehtäväalueella itsenäisestä tehtäväkokonaisuudesta vastaavia viranhaltijoita ainakin silloin, kun he ovat suoraan toimielimen alaisia.

Talousarvion laadintahetkellä Virolahden kunnassa tilivelvollisia viranhaltijoita ovat kunnanjohtaja, hallintojohtaja, tekninen johtaja, kunnaninsinööri, hyvinvointijohtaja ja sivistysjohtaja/rehtori.

3 KÄYTTÖTALOUSOSA KUNNAN TALOUSARVIOSSA

3.1 Yleishallinnon toimiala 10

Toimialan tehtävä ja toiminta-ajatus

Yleishallinto vastaa Virolahden kansalaiskunnan hallintotoiminnasta, vaaleista, tilintarkastuksesta sekä elinkeinoelämän ja palvelutuotannon johtamisesta ja kehittämisestä. Lisäksi yleishallinto tuottaa osan tukipalveluista (talouspalvelut ja osan henkilöstöpalveluista) myös Miehikkälän kunnalle.

Yleishallinnon toimialan vastuulla on myös alueellisesti tuotettavien työ- ja elinvoimapalveluiden sekä kotoutumispalveluiden edunvalvonta sekä kuntayhteistyön kehittäminen.

Kuntastrategian painopisteet yleishallinnossa

Yleishallinnon tehtävänä on varmistaa toimialarajat ylittävien strategisten hankkeiden toimeenpano. Samoin yleishallinto tukee kunnanvaltuuston tehtävää kuntastrategian määrittämissä.

Yleishallinnon toiminnassa korostuvat edunvalvonnalliset, sidosryhmäyhteistyöhön, kuntamarkkinointiin sekä elinkeinotoiminnan kehittämiseen liittyvät strategiset tavoitteet ja toimenpiteet.

Toimialajohtaja on kunnanjohtaja.

Keskusvaalilautakunta (toimielin 10)

Toimielimen tehtävä ja toiminta-ajatus

Suomen perustuslain 14 § ja kuntalain 410/2015 4 luvun sekä vaalilain 714/1998 mukaiset viranomaistehtävät kunnassa. Perustuslaki velvoittaa julkisen vallan edistämään yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon.

Keskusvaalilautakunnan sihteerinä toimii hallintosihteeri.

100 Vaalit

Tavoitteet

Keskusvaalilautakuntaa valmistelelee vuoden 2025 vaaleja. Alue- ja kuntavaalit järjestetään samanaikaisesti 13.4.2024.

Mittarit

Äänestysaktiivisuus -% kunnassa vähintään vaalipiirin tasolla.

Kriittiset menestystekijät

Kuntalaisten äänestysaktiivisuuden mahdollistaminen vakailta äänestyspaikkajärjestelyillä ja vaalibussin käytöllä.

Budjettiyhteenvedo

	TP 2023	TA 2024	TA Muutos-% 2025		TS 2026	TS 2027
C100 Vaalit						
Myyntituotot	5 906	0	0	0 %	0	0
Tuet ja avustukset	0	9 000	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	5 906	9 000	0	0 %	0	0
Henkilöstökulut	-5 866	-16 183	-12 585	-22 %	0	0
Palvelujen ostot	-4 407	-11 200	-5 100	-54 %	-700	-700
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-967	-100	-700	600 %	0	0
Muut toimintakulut	-769	-300	-800	167 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-12 009	-27 783	-19 185	-31 %	-700	-700
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-6 103	-18 783	-19 185	2 %	-700	-700
TILIKAUDEN TULOS	-6 103	-18 783	-19 185	2 %	-700	-700

Tarkastuslautakunta (toimielin 12)

Toimielimen tehtävä ja toiminta-ajatus

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen ja arvioinnin järjestämistä varten (kuntalaki 121 §). Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

1. valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
2. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla
3. arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää
4. huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta
5. valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi
6. valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunnan sihteerinä toimii ulkopuolinen asiantuntija.

110 Tarkastustoimi

Tavoitteet

Tarkastustoimen tavoitteet toteutetaan tarkastuslautakunnan työohjelman 2024–2025 mukaisesti. Talouden ja hallinnon tarkastuksia tehdään 10 kpl ja tarkastuslautakunnan kokouksia pidetään talousarviovuonna 2025 yhteensä viisi (5) kertaa.

Mittarit

Työohjelman noudattaminen ja arviointikertomuksessa mainittujen toimialakohtaisten kriittisten kehittämisalueiden toimenpide-esitysten esittäminen valtuustolle.

Kriittiset menestystekijät

Ulkoisen tarkastustoimen suunnitelmallisuus ja arvioinnin ohjaava vaikutus toiminnassa.

Budjettiyhteenvedo

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
C110 Tarkastuslautakunta						
Henkilöstökulut	-3 455	-4 000	-4 000	0 %	-4 000	-4 000
Palvelujen ostot	-3 290	-14 500	-14 400	-1 %	-8 400	-8 400
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-76	-100	-100	0 %	-100	-100
TOIMINTAKULUT	-6 821	-18 600	-18 500	-1 %	-12 500	-12 500
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-6 821	-18 600	-18 500	-1 %	-12 500	-12 500
TILIKAUDEN TULOS	-6 821	-18 600	-18 500	-1 %	-12 500	-12 500

Kunnanvaltuusto (toimielin 14)

Toimielimen tehtävä ja toiminta-ajatus

Kuntalain 410/2015 4. luvun mukaisesti valtuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa lain 14 §:ssä säädettyihin tehtäviin.

Kuntalaki painottaa kunnanvaltuuston roolia kunnan strategisena johtajana, jossa on tärkeää tulevaisuuteen suuntautunut, kunnan toiminnan pitkántähtäimen tavoitteiden ja päämäärien hahmottaminen ja linjaaminen.

Virolahden kunnan kuntastrategia on päivitetty Virolahden kunnanvaltuustossa 13.11.2023 ja se on voimassa 1.1.2024 alkaen. Kuntavaalien 13.4.2025 perusteella valitaan uusi kunnanvaltuusto, jonka toimikausi alkaa 1.6.2025. Virolahden kunnanvaltuuston 11.11.2024 tekemän päätöksen mukaisesti valtuutettujen lukumäärä putoaa 21sta 15een.

Kunnanvaltuuston sihteerinä toimii kunnanjohtaja.

120 Kunnanvaltuusto

Tavoitteet

- Kuntastrategian tavoitteiden asettaminen: talouden tervehdyttäminen, toimivien palveluiden ja elinvoimaisen Virolahden turvaaminen.
- Kuntalain velvoitteisiin vastaaminen hyvän hallintotavan mukaisesti.

Mittarit

- Valtuutettujen ja varavaltuutettujen aktiivinen osallistuminen kokouksiin (100 %)
- Kuntastrategian osatavoitteiden toteutuminen vuonna 2025.

- Kuntastrategiatyön aloittaminen vuoden 2025 aikana uuden valtuustokauden käynnistyttyä.

Kriittiset menestystekijät

- Selkeä yhteinen visio
- Voimassa olevan kuntastrategian mukaiset ja johdonmukaiset päätökset.

Budjettiyhteenvedo

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
C120 Kunnanvaltuusto						
Muut toimintatuotot	0	0	360 000	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	0	0	360 000	0 %	0	0
Henkilöstökulut	-26 381	-20 000	-20 000	0 %	30 000	30 000
Palvelujen ostot	-17 981	-30 500	-26 800	-12 %	-10 800	-10 800
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 857	-100	-100	0 %	-100	-100
TOIMINTAKULUT	-46 220	-50 600	-46 900	-7 %	19 100	19 100
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-46 220	-50 600	313 100	-719 %	19 100	19 100
TILIKAUDEN TULOS	-46 220	-50 600	313 100	-719 %	19 100	19 100

Kunnanhallitus (toimielin 16)

Toimielimen tehtävä ja toiminta-ajatus

Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta, toiminnan yhteensovittamisesta, omistajaohjauksesta, valvoo kunnan etua ja edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa sekä huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, laillisuuden valvonnasta ja täytäntöönpanosta.

Kunnanhallitus linjaa työllisyys- ja elinkeinopolitiikkaa, maankäytön suunnittelua, maa- ja asuntopolitiikkaa sekä koordinoi maankäytön, asumisen, liikenteen ja palveluiden pitkän aikavälin toteutusta sekä investointeja. Kunnanhallitus vastaa asema- ja yleiskaavotusten valmistelusta.

Lisäksi kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, niiden täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kunnanhallituksen alainen henkilöstöjaosto vastaa kunnan henkilöstöpolitiikan, työsuojelutoiminnan, työterveyshuollon ja työhyvinvoinnin kehittämisestä, henkilöstösuunnittelun koordinoinnista sekä yhteistoimintamenettelyn toimivuudesta.

Toimielimen esihenkilöt eri tulosalueilla ovat kunnanjohtaja, hallintojohtaja ja matkailupäällikkö.

130 Keskushallinto

Tulosalueen esihenkilö on kunnanjohtaja.

Tehtävä

Kunnanvaltuuston ja -hallituksen kokousten valmistelut, asianhallinnan tehtävät sekä koordinointi, kunnanviraston asiakaspalvelun sekä sisäisten toimistopalveluiden järjestäminen. Lisäksi keskushallinto huolehtii Virolahden vanhusneuvoston, vammaisneuvoston ja nuorisovaltuuston toimintaedellytyksistä.

Tavoitteet

- Asiakaspalvelutilanteet hoidetaan hyvin
- Kunnanhallituksen ja valtuuston päätöksenteon valmistelu ja koordinointi hyvän hallinnontavan ja lakien mukaisesti
- Asianhallinnan tekniset ratkaisut palvelevat asioiden sujuvaa hoitamista

Mittarit

- Ei menettelyvirheistä johtuvia valituksia tai oikaisuvaatimuksia hallituksen tai valtuuston päätösasioissa
- Ei kriittistä palautetta asiakaspalvelusta

Kriittiset menestystekijät

- Kuntaorganisaation hallittu johtaminen ja lainmukaiset hallintomenettelyt.

Budjettiyhteenvedo

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
C130 Yleishallintopalvelut						
Myyntituotot	3 426	200	200	0 %	200	200
Muut toimintatuotot	41	0	0	0 %	5 000 000	0
TOIMINTATUOTOT	3 467	200	200	0 %	5 000 200	200
Henkilöstökulut	-465 939	-439 441	-397 699	-9 %	-397 699	-397 699
Palvelujen ostot	-201 841	-188 017	-172 426	-8 %	-170 426	-170 426
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 111	-8 300	-8 400	1 %	-8 400	-8 400
Avustukset	-30 750	-20 000	-14 000	-30 %	-14 000	-14 000
Muut toimintakulut	-54 703	-94 650	-99 877	6 %	-98 950	-98 950
TOIMINTAKULUT	-763 343	-750 408	-692 402	-8 %	-689 475	-689 475
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-759 877	-750 208	-692 202	-8 %	4 310 725	-689 275
TILIKAUDEN TULOS	-759 877	-750 208	-692 202	-8 %	4 310 725	-689 275

135 Työllisyyspalvelut

Työllisyyspalvelujen kustannuspaikat ovat
1365 Työllisyyspalvelut ja
1366 Työmarkkinatuen kuntaosuus.

1.1.2025 alkaen kunnan vastuulle siirretyn työvoimapalvelun järjestäminen työvoimapalveluista annetun lain (380/2023) mukaisesti. Virolahti on osa Etelä-Kymenlaakson työllisyysaluetta, jonka vastuukunta on Kotka. Kotkan lisäksi Virolahden kanssa samaan työllisyysalueeseen kuuluvat Hamina, Miehikkälä ja Pyhtää.

Kunnan kustannettavaksi tulee 1.1.2025 alkaen työmarkkinatuen kuntaosuus sekä 2023 uudistuksen mukaisesti työttömyysturva 100 työttömyyspäivän jälkeen.

Tavoitteet

Työllisyyspalvelut, jotka Etelä-Kymenlaaksossa tunnetaan nimellä työelämäpalvelut, palvelee alueen kuntien työnhakijoita, yrittäjiä ja työnantajia erilaisissa työ- ja elinkeinoelämän tilanteissa.

Työelämäpalvelujen tavoitteena on edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista ja tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen.

Työllisyyden hoidon kustannusten hallinta. Virolahden VOS osuus 239 531 € ja työmarkkinatuen kuntaosuus 390 647 €.

Mittarit

Työttömien lukumäärä

Kriittiset menestystekijät

Työttömyyden lisääntyminen

Budjettiyhteenvedo

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
C135 Työllisyyspalvelut						
Myyntituotot	11 080	0	0	0 %	0	0
Tuet ja avustukset	74 264	60 000	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	85 344	60 000	0	0 %	0	0
Henkilöstökulut	-172 571	-143 652	-71 700	-50 %	-71 700	-71 700
Palvelujen ostot	-6 375	-15 000	-304 000	1 927 %	-304 000	-304 000
Avustukset	-239 532	-250 000	-390 000	56 %	-390 000	-390 000
Muut toimintakulut	-288	0	0	0 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-418 766	-408 652	-765 700	87 %	-765 700	-765 700
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-333 421	-348 652	-765 700	120 %	-765 700	-765 700
TILIKAUDEN TULOS	-333 421	-348 652	-765 700	120 %	-765 700	-765 700

136 Kotouttamispalvelut

Kotouttamispalvelujen kustannuspaikat ovat

1372 Kunnan kotoutumisohjelman

1373 Kotoutumisen edistämisen palvelut

1374 Kotoutumiskoulutus

Tehtävä

Kotoutumisen edistäminen. Virolahdella on sopimus kotoutumisen edistämisen palveluiden järjestämisestä Etelä-Kymenlaaksossa yhdessä Kotkan ja Haminan kaupungin sekä Pyhtään ja Miehikkälän kunnan kanssa.

Tavoitteet ja mittarit

Kriittiset menestystekijät

Palvelujen alueellinen saatavuus

Äkilliset muutokset pakolaistaustaisten tai tilapäisen suojelun saaneiden lukumäärässä

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
C136 Kotouttamispalvelut						
Palvelujen ostot	-7 754	-4 000	-11 700	193 %	-11 700	-11 700
TOIMINTAKULUT	-7 754	-4 000	-11 700	193 %	-11 700	-11 700
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-7 754	-4 000	-11 700	193 %	-11 700	-11 700
TILIKAUDEN TULOS	-7 754	-4 000	-11 700	193 %	-11 700	-11 700

140 Maaseutupalvelut

Tulosalueen esihenkilö on kunnanjohtaja.

Tehtävä

Maaseutupalveluiden tehtäviin kuuluu viljelijätukihallinnon palvelut ja mm. eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin ylläpito. Tehtävä perustuu lakiin maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa (210/2020). Tehtävästä vastaa alueellisesti Haminan kaupunki, joka tuottaa palvelut Virolahden kunnan lisäksi Haminan ja Kotkan kaupungeille sekä Miehikkälän ja Pyhtään kunnille.

Tavoitteet ja mittarit

Maaseutupalveluiden tavoitteet ja mittarit määritellään Haminan kaupungin talousarviossa.

Kriittiset menestystekijät

- Maaseutupalvelujen saavutettavuus alueellisesti.

Budjettiyhteenveto

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
C140 Maaseutupalvelut						
Palvelujen ostot	-80 474	-82 300	-73 500	-11 %	-74 500	-74 500
TOIMINTAKULUT	-80 474	-82 300	-73 500	-11 %	-74 500	-74 500
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-80 474	-82 300	-73 500	-11 %	-74 500	-74 500
TILIKAUDEN TULOS	-80 474	-82 300	-73 500	-11 %	-74 500	-74 500

160 Elinkeinopalvelut

Elinkeinopalvelujen kustannuspaikat ovat

1600 Elinkeinopalvelut

1610 Matkailupalvelut

1620 Arktika

Tulosalueen esihenkilö on kunnanjohtaja. Matkailupalveluista ja Arktikasta vastaa matkailupäällikkö.

Tehtävä

Elinkeinopalveluiden tehtävänä on kunnan yritystoiminnan edistäminen ja työpaikkojen lisääminen alueella sekä yritysneuvonnan järjestäminen. Matkailupalvelujen tehtävänä on edistää matkailupalvelujen syntymistä ja edesauttaa matkailuyrittäjien toimintamahdollisuuksia kunnassa. Tulosalue koordinoi myös matkailu- ja kuntamarkkinointia kunnassa. Arktika on merkittävin vuotuinen matkailutapahtuma Virolahdella, joka perustuu arktisten lintujen muuttoon. Elinkeino- ja matkailupalvelut tuotetaan yhteistyössä alueellisen kehittämissyhtiö Cursorin kanssa. Muita keskeisiä kumppaneita Virolahden kunnalle ovat Kymenlaakson liitto sekä maaseudun kehittämissyhdystys Sepra ry.

Tavoitteet

- Hyödynnämme puhtaan siirtymän mahdollisuudet ja edistämme osaltamme aurinkovoimahankkeen toteutumista.
- Olemme aktiivinen ja luotettava kumppani alueen ihmisille ja yrityksille.
- Rakennamme matkailua luontaisten vahvuksiemme ympärille.
- Selvitämme Kaakon luonto- ja kulttuurikeskuksen matkailullisen ja kaupallisen potentiaalin
- Teemme yrittäjien tapaamisista säännönmukaista ja mitattavaa.
- Toteutamme Arktika-päivät yhdessä lintu- ja luontoasiantuntijoiden sekä eri yhdistysten ja yritysten kanssa.

Mittarit

Puhtaan siirtymän mahdollistavan kaavan lainvoimaisuus 2025
Yrittäjä- ja sidosryhmätapahtumien järjestäminen Virolahdella

Arktika-päivien yhteydessä tuotettuihin palveluihin liittyvän myynnin lisääminen ja opastettujen retkien määrän lisääminen

Kriittiset menestystekijät

Onnistuminen yhteistyössä Cursorin, Kymenlaakson liiton sekä Sepra ry:n ja muiden kumppanuuksien kanssa

Matkailun kehittyminen ja asiakasmäärien kasvu

Budjettiyhteenveto

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
C160 Elinkeinopalvelut						
Myyntituotot	17 734	15 500	17 600	14 %	17 600	17 600
Muut toimintatuotot	5 210	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	22 944	15 500	17 600	14 %	17 600	17 600
Henkilöstökulut	-65 761	-67 635	-62 140	-8 %	-62 140	-62 140
Palvelujen ostot	-252 606	-266 400	-240 200	-10 %	-240 200	-240 200
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 943	-12 300	-8 700	-29 %	-8 700	-8 700
Muut toimintakulut	-5 079	-3 300	-10 000	203 %	-10 000	-10 000
TOIMINTAKULUT	-336 390	-349 635	-321 040	-8 %	-321 040	-321 040
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-313 445	-334 135	-303 440	-9 %	-303 440	-303 440
Poistot ja arvonalentumiset	-2 506	-2 500	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-315 951	-336 635	-303 440	-10 %	-303 440	-303 440

170 Museopalvelut

Tulosalueen esihenkilö on matkailupäällikkö.

Tehtävät

Museopalvelut vastaa Virolahden kunnassa museolain 314/2019 mukaisista tehtävistä. Virolahdella on kotiseutumuseo Pyterlahdessa ja Bunkkerimuseoalue Ala-Pihlajassa. Museot eivät kuulu valtionosuuden piiriin.

Museopalvelujen tehtävänä on virolahtelaisen kotiseutuidentiteetin vahvistaminen, perinneaineiston ylläpito ja esittely sekä Bunkkerimuseoalueen ja Green Belt -keskuksen matkailu- ja opaspalveluiden ylläpito ja kehittäminen.

Tavoitteet

Pidetään museokohteet sekä Green Belt -keskus avoinna asiakkaille matkailusesongin ajan toukokuusta syyskuulle ja tilauksesta ympärivuotisesti. Kehitetään Bunkkerimuseoalueen ja Green Belt -keskuksen palveluverkostoa. Museopalveluiden tavoitteena on työllistää kesäaikana paikallisia nuoria.

Bunkkerimuseon kahvilan toiminta pyritään saamaan yrittäjä- tai yhdistysvetoiseksi. Piha-alueen yhdyshaudat korjataan yhteistyössä Reserviläisjärjestöjen kanssa. Osallistutaan Cursorin Reiteistä Vetovoimaa -hankkeeseen, jolla kartoitetaan Salpapolun tämänhetkistä infran tilaa ja mahdollisia uudistuksia reitillä sekä tehdään reitin yhteismarkkinointia.

Mittarit

Asiakasmäärät museokohteissa (> 11.000 vierasta/v)

Käyttömenojen alentaminen museokohteissa (< 23 eur/asukas)

Kriittiset menestystekijät

Museopalveluiden tavoitettavuus ja onnistuminen yrittäjä- tai yhdistysyhteistyössä.

Budjettiyhteenveto

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
C170 Museopalvelut						
Myyntituotot	20 582	15 000	28 000	87 %	28 000	28 000
Muut toimintatuotot	15 439	14 100	15 100	7 %	15 100	15 100
TOIMINTATUOTOT	36 021	29 100	43 100	48 %	43 100	43 100
Henkilöstökulut	-64 325	-71 881	-43 652	-39 %	-43 652	-43 652
Palvelujen ostot	-22 043	-19 000	-18 500	-3 %	-18 500	-18 500
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-23 409	-20 400	-16 800	-18 %	-16 800	-16 800
Muut toimintakulut	-62 088	-46 000	-44 000	-4 %	-44 000	-44 000
TOIMINTAKULUT	-171 865	-157 281	-122 952	-22 %	-122 952	-122 952
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-135 844	-128 181	-79 852	-38 %	-79 852	-79 852
TILIKAUDEN TULOS	-135 844	-128 181	-79 852	-38 %	-79 852	-79 852

200 Talouspalvelut

Virolahti ja Miehikkälä ovat tehneet vuodesta 2008 asti palveluyhteistyötä ja tuottaneet osan kuntalaisten palveluista ja organisaation tukipalveluista ns. vastuukuntamallilla Kaakon kaksikko -yhteistyösopimuksen mukaisesti. Kyseinen yhteistyösopimus päätettiin purkaa vuoden 2024 loppuun, mutta kuntien yhteisellä päätöksellä organisaation tukipalveluissa halutaan jatkaa yhteistyötä myös vuonna 2025. Virolahden järjestämisvastuulla on taloushallinnon palveluiden tuottaminen. Tulosalueen esihenkilö on hallintojohtaja Sanna Lahti.

Talouspalveluiden tulosalue muodostuu kustannuspaikasta Talouspalvelut (2000). Kustannukset jaetaan Virolahden ja Miehikkälän kuntien kesken viimeisimmän vahvistetun asukasluvun suhteessa lukuun ottamatta palvelun tuottamiseen tarvittavien taloushallinnon järjestelmäkustannuksia, jotka jaetaan kuntien kesken puoliksi. Poiketen vuoden

2024 talousarviosta tietohallinnon tulosalue muodostaa vuoden 2025 alusta erillisen tulosalueen – aiemmin taloushallinnon tulosalueen vastuulla on ollut Kaakon kaksikon organisaatioiden toimialariippumattomien ICT-palveluiden koordinointi ja sopimukset.

Talospalveluiden budjetoidut menot Virolahden kunnan vuoden 2025 talousarviossa muodostuvat palvelut järjestävän kunnan hallintojohtajan, taloussuunnittelijan ja laskentasihteerin henkilöstömenoista, taloushallinnon järjestelmäkustannuksista sekä muista palvelun tuottamiseen kohdistuvista kustannuksista. Myyntituottoihin on budjetoitu maksuosuus Miehikkälältä 107 809 euroa.

Tehtävä

Talospalveluiden tulosalueen tehtävänä on huolehtia kunnan taloussuunnittelusta ja -seurannasta, talousraportoinnista, kirjanpidosta, ostolaskujen käsittelystä sekä maksuliikenteestä. Lakisääteisten tehtäviensä ja lakisääteisen talousraportoinnin lisäksi talospalveluiden tulosalueen henkilöstö tuottaa kuntapäätäjien ja johdon päätöksenteon tueksi ajantasaista informaatiota kunnan muiden tulosalueiden ja kustannuspaikkojen taloudellisesta tilanteesta.

Tavoitteet

Virolahden kuntastrategian yksi strategisista painopisteistä on toimivat palvelut. Talospalveluiden tavoitteena on tuottaa oikea-aikaista ja laadukasta sisäistä palvelua Virolahden ja Miehikkälän kunnille. Raportointia kehitetään vuoden 2025 aikana ottamalla käyttöön Accuna raportointi alkuvuodesta 2025. Ostoreskontraa hoidetaan ajantasaisesti siten, että vältetään maksujen viivästymisestä aiheutuvat korkoseuraamukset. Kassan riittävyyttä tarkkaillaan kuukausittain laadittavan kassaennusteen avulla ja maksujen ajantasaisuus turvataan riittävällä ennakkoinnilla. Onnistumisen edellytyksenä ovat toimivat järjestelmät sekä osaava sitoutunut henkilöstö.

Mittarit

Ajantasainen raportointi ja oikea-aikainen päätöksentekoa tukevan informaation tuottaminen (Accuna raportoinnin onnistunut käyttöönotto 2025)

Kassan riittävyyden turvaaminen (maksuennuste laaditaan kuukausittain)

Ostolaskuprosessin hoitaminen siten, että vältetään kokonaan maksujen viivästymisestä aiheutuvat viivästyskulut

Kriittiset menestystekijät

Kriittinen menestystekijä on toimialan henkilöstön osaaminen sekä oikea henkilöstömitoitus. Henkilömitoitus on suppea suhteessa tehtäviin ja tavoitteisiin. Osaaminen mm. järjestelmien osalta keskittyy harvoille. Palvelun laadun turvaamiseksi on keskeistä, että käytössä on ajantasaiset ja tarkoituksenmukaiset taloushallinnon työkalut ja järjestelmät.

Budjettiyhteenveto

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
C200 Talouspalvelut						
Myyntituotot	227 210	241 478	253 658	5 %	253 658	253 658
Tuet ja avustukset	2 500	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	229 710	241 478	253 658	5 %	253 658	253 658
Henkilöstökulut	-118 199	-132 878	-141 010	6 %	-141 010	-141 010
Palvelujen ostot	-97 871	-97 000	-104 400	8 %	-104 400	-104 400
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 339	-1 200	-1 448	21 %	-1 448	-1 448
Muut toimintakulut	-12 301	-10 400	-6 800	-35 %	-6 800	-6 800
TOIMINTAKULUT	-229 710	-241 478	-253 658	5 %	-253 658	-253 658
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	0	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	0	0	0	0 %	0	0

210 Tietohallinto

Virolahti ja Miehikkälä ovat tehneet vuodesta 2008 asti palveluyhteistyötä ja tuottaneet osan kuntalaisten palveluista ja organisaation tukipalveluista ns. vastuukuntamallilla Kaakon kaksikko -yhteistyösopimuksen mukaisesti. Kyseinen yhteistyösopimus päätettiin purkaa vuoden 2024 loppuun ja vuoden 2025 alusta tietohallinnon tulosalueelle kohdistuvista toimialariippumattomista tietohallinnon palveluista vastaa kumpikin kunta itsenäisesti. Tulosalueen esihenkilö on hallintojohtaja.

Tietohallinnon tulosalue muodostuu kustannuspaikasta Tietohallinto (2020). Tietohallinnon budjetoidut menot koostuvat mm. Kaakkois-Suomen Tiedon ylläpitämien palvelinten kustannuksista. Henkilöstön työasemien ylläpitokustannukset sekä toimialojen omaan palvelutuotantoon tarvittavien järjestelmien kustannukset kohdistetaan ulkoisina toimintamenoina suoraan kyseisten tulosalueiden kustannuspaikoille.

Tehtävä

Tietohallinnon tulosalueen tehtävänä on vastata Virolahden kunnan toimialariippumattomien ICT-palveluiden koordinoinnista sekä yhteistyöstä Kaakkois-Suomen Tiedon kanssa. Tietohallinnon palvelut Virolahden kunnalle tuottaa Kaakkois-Suomen Tieto Oy.

Tavoitteet

Tavoitteena on turvata häiriötön palvelutuotanto siten, että henkilöstön käytössä on toimivat työvälineet ja järjestelmät.

Mittarit

Palvelun laatua seurataan Kaakkois-Suomen Tiedon palvelunseurantapalavereissa. Palveluntuottaja toteuttaa asiakastytyväisyyskyselyn vuosittain (asteikolla 1-5 tavoitteena kokonaistyytyväisyys vähintään 4).

Kriittiset menestystekijät

Kriittinen menestystekijä on sujuva yhteistyö palvelua tuottavan Kaakkois-Suomen Tieto Oy:n kanssa sekä palvelun saatavuuden turvaaminen. Palvelun laadun turvaamiseksi on keskeistä, että organisaation käytössä on ajantasaiset ja tarkoituksenmukaiset tietohallinnon palvelut ja järjestelmät.

Budjettiyhteenveto

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
C210 Tietohallinto						
Myyntituotot	38 767	41 000	67 000	63 %	67 000	67 000
TOIMINTATUOTOT	38 767	41 000	67 000	63 %	67 000	67 000
Palvelujen ostot	-38 767	-41 000	-67 000	63 %	-67 000	-67 000
TOIMINTAKULUT	-38 767	-41 000	-67 000	63 %	-67 000	-67 000
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	0	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	0	0	0	0 %	0	0

220 Henkilöstöhallinto

Virolahti ja Miehikkälä ovat tehneet vuodesta 2008 asti palveluyhteistyötä ja tuottaneet osan kuntalaisten palveluista ja organisaation tukipalveluista ns. vastuukuntamallilla Kaakon kaksikko -yhteistyösopimuksen mukaisesti. Kyseinen yhteistyösopimus päätettiin purkaa vuoden 2024 loppuun, mutta kuntien yhteisellä päätöksellä organisaation tukipalveluissa halutaan jatkaa yhteistyötä myös vuonna 2025. Virolahden järjestämisvastuulla on edelleen henkilöstöhallinnon peruspalveluiden tuottaminen, kuten palkanlaskenta ja siihen kiinteästi liittyvät tukipalvelut, mutta kumpikin kunta vastaa jatkossa itse työterveyshuollon, tyky-toiminnan ja koko henkilöstöä koskevan koulutuksen järjestämisestä. Tulosalueen esihenkilö on hallintojohtaja.

Henkilöstöpalveluiden tulosalue muodostuu kustannuspaikoista Henkilöstöpalvelut (2200) ja Työhyvinvointipalvelut (2202). Henkilöstöjaosto, jonka toimintamenot muodostuvat yksinomaan kokouspalkkioista, toimii kunnanhallituksen alaisena toimielimenä, joten sen kulut on talousarviovuonna 2025 budjetoitu Virolahdella osaksi kustannuspaikan Kunnanhallitus (1300) toimintakuluja. Henkilöstöpalveluiden kustannuspaikan kustannukset jaetaan Virolahden ja Miehikkälän kuntien kesken viimeisimmän vahvistetun asukasluvun suhteessa lukuun ottamatta palvelun tuottamiseen tarvittavien henkilöstöhallinnon järjestelmien kustannuksia ja Haminan kaupungilta hankittavia palkanlaskentapalveluita, jotka jaetaan kuntien kesken puoliksi. Kaakon kaksikon yhteistyön päättymisen sivistys- ja hyvinvointipalveluissa sekä teknisellä toimialalla tuo edelleen lisätyötä

henkilöstöpalveluille, sillä henkilöstöpolitiikan ajantasaistamisessa ja molempia kuntia palvelevien toimintaohjeiden päivittämisessä on paljon työtä.

Henkilöstöpalveluiden toimintakulut (136 868 euroa) muodostuvat palvelut järjestävän kunnan hallintojohtajan ja henkilöstösihteerin henkilöstömenoista, henkilöstöhallinnon järjestelmäkustannuksista, Haminan kaupungilta hankitun palkanlaskentapalvelun kustannuksista sekä muista palvelun tuottamiseen kohdistuvista kustannuksista. Myyntituottoihin on budjetoitu maksuosuus Miehikkälältä (57 763 euroa).

Talousarviovuonna 2025 työterveyshuollon ja työhyvinvoinnin kustannukset budjetoidaan erilliselle työhyvinvointipalveluiden (2202) kustannuspaikalle. Työhyvinvointipalveluiden kustannuspaikan budjetti (66 500 euroa) muodostuu työterveyden palveluosi-
toista, joita oikaistaan saatavilla KELA-korvauksilla, työhyvinvointia tukevan liikunta-,
kulttuuri- ja hyvinvointipalveluiden (ePassi) hankinnoista sekä koko henkilöstölle järjes-
tettävien yhteisten koulutusten menoista.

Tehtävät

Henkilöstöpalveluiden tehtäviin kuuluu henkilöstön ja luottamushenkilöiden henkilöstö-
asioiden hoitaminen sekä henkilöstöpolitiikan linjausten valmistelu ja toteuttaminen.
Tuloksellisuuden edistämiseen pyritään työtyytyväisyyden ja -hyvinvoinnin kehittämi-
sellä sekä oikeudenmukaisella palkitsemisella. Tulosalueen esihenkilö toimii työsuojelu-
päällikkönä ja esittelijänä Virolahden henkilöstöjaostossa.

Henkilöstöpalveluiden tulosalueella keskeistä osaamisaluetta on mm. palkkahallinnon ja
palvelussuhdeasioiden hoitaminen ja neuvonta, työnantajan ja henkilöstön väliset yh-
teistoiminta-asiat sekä virka- ja työehtosopimukseen liittyvät paikallisneuvottelut. Palkan-
laskentapalveluissa tehdään yhteistyötä Haminan kaupungin palkkahallinnon asiantunti-
joiden kanssa. Henkilöstöpalveluissa koordinoidaan myös työterveyshuollon kanssa teh-
tävää yhteistyötä sekä henkilöstön tyhy- ja tyky-toimintaa. Henkilöstöhallinnon asian-
tuntijat tukevat kunnassa tehtävää esihenkilötyötä, tuottavat perustiedot mm. koko or-
ganisaatiota koskevia henkilöstö- ja koulutussuunnitelmaa varten sekä laativat vuosittain
kunnan henkilöstöraportin.

Tavoitteet

Henkilöstöpalveluiden tavoitteena on turvata lakisääteiset kuntatyönantajalle määrätyt
tehtävät, kuten palkanlaskenta, viranomaisilmoittaminen ja raportointi. Henkilöstöpalve-
luiden tehtävänä on tukea organisaatiota sen perustehtävässä tuottamalla ajantasaista
tietoa henkilöstövoimavaroista. Palkanlaskentaa hoidetaan yhteistyössä esihenkilöiden
kanssa siten, että tarvittavat tiedot palkkatapahtumiin saadaan oikea-aikaisesti ja ajanta-
saisesti. Työterveyspalveluiden käyttöä seurataan ja mahdollisiin tunnistettuihin työky-
kyriskiä lisääviin tekijöihin pyritään puuttumaan aktiivisesti. Henkilöstön työhyvinvointia
tuetaan liikunta-, kulttuuri- ja hyvinvointiedulla sekä yhteisillä koulutus- ja virkistystilai-
suuksilla.

Mittarit

Henkilöstöpalveluiden henkilöstön ammattitaidon ylläpito ja kehittäminen vaatii henkilöstön kouluttamista (henkilöstösihteerin ja hallintojohtajan koulutuspäivien lkm/v tavoitteena 3 pv/hlö).

Toimiva yhteistyö Haminan kaupungin palkkahallinnon asiantuntijoiden kanssa on palvelun keskeytymättömyyden turvaamisen kannalta kriittistä (vuosittaisten yhteistyöpalaverien lukumäärä vähintään 3).

Miehikkälän kunnalle tuotettavan palvelun laadun turvaamiseksi säännölliset yhteistyöpalaverit palvelua hankkivan kunnan edustajien kanssa on keskeistä (vuosittaisten yhteistyöpalaverien lukumäärä vähintään 4).

Kriittiset menestystekijät

Henkilöstöpalveluissa kriittisimpiä menestystekijöitä ovat kyseistä tukipalvelua tuottavan henkilöstön osaaminen ja ammattitaito sekä järjestelmien toimivuus. Henkilöstöpalveluiden kannalta on keskeistä, että käytössä on ajantasaiset ja tarkoituksenmukaiset henkilöstöhallinnon työkalut ja toimivat järjestelmät, ja että ohjeistus on kattava ja ajantasainen.

Budjettiyhteenveto

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
C220 Henkilöstöpalvelut						
Myyntituotot	238 910	279 139	208 868	-25 %	208 868	208 868
Tuot ja avustukset	46 384	56 200	26 970	-52 %	26 970	26 970
TOIMINTATUOTOT	285 293	335 339	235 838	-30 %	235 838	235 838
Henkilöstökulut	-112 825	-111 739	-104 770	-6 %	-104 770	-104 770
Palvelujen ostot	-163 131	-215 300	-122 200	-43 %	-122 200	-122 200
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 514	-2 100	-2 068	-2 %	-2 068	-2 068
Muut toimintakulut	-6 824	-6 200	-6 800	10 %	-6 800	-6 800
TOIMINTAKULUT	-285 293	-335 339	-235 838	-30 %	-235 838	-235 838
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	0	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	0	0	0	0 %	0	0

Yleishallinto yhteensä

Talous/budjettiyhteenvetotaulukko

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
B16 Kunnanhallitus						
Myyntituotot	557 709	592 317	575 326	-3 %	575 326	575 326
Tuet ja avustukset	123 148	116 200	26 970	-77 %	26 970	26 970
Muut toimintatuotot	20 690	14 100	15 100	7 %	5 015 100	15 100
TOIMINTATUOTOT	701 547	722 617	617 396	-15 %	5 617 396	617 396
Henkilöstökulut	-999 620	-967 226	-820 971	-15 %	-820 971	-820 971
Palvelujen ostot	-870 862	-928 017	-1 113 926	20 %	-1 112 926	-1 112 926
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-50 316	-44 300	-37 416	-16 %	-37 416	-37 416
Avustukset	-270 282	-270 000	-404 000	50 %	-404 000	-404 000
Muut toimintakulut	-141 282	-160 550	-167 477	4 %	-166 550	-166 550
TOIMINTAKULUT	-2 332 362	-2 370 093	-2 543 790	7 %	-2 541 863	-2 541 863
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-1 630 815	-1 647 476	-1 926 394	17 %	3 075 533	-1 924 467
Poistot ja arvonalentumiset	-2 506	-2 500	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-1 633 321	-1 649 976	-1 926 394	17 %	3 075 533	-1 924 467

3.2 Sivistys- ja hyvinvointipalvelut 40

Toimialan tehtävä/toiminta-ajatus

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut vastaavat Suomen perustuslain 16 §:n sivistyksellisten oikeuksien toteuttamisesta kunnassa alan lakeja ja normeja noudattaen. Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan toimialue jakautuu varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen, perusopetuksen ja lukion, kirjaston sekä hyvinvointipalveluiden, vapaan sivistyksen, joukkoliikenteen, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluiden tulosalueisiin. Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden eri osa-alueiden toiminta ja sisällöt ylläpitävät ja edistävät kuntalaisten kokonaisvaltaista hyvinvointia. Kuntalaisten hyvinvointi on läpäisyperiaatteena kaikissa kunnan palveluissa, pääpaino ennaltaehkäisyssä.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

Toimialajohtaja on hyvinvointijohtaja.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta (toimielin 40)

Toimielimen esihenkilöt eri tulosalueilla ovat

Tulosalue	Esihenkilö
400 Hallinto	hyvinvointijohtaja
401 Varhaiskasvatus ja esiopetus	hyvinvointijohtaja
411 Perusopetus	sivistysjohtaja
420 Lukio	sivistysjohtaja
426 Hyvinvointipalvelut	hyvinvointijohtaja
430 Vapaa sivistys	sivistysjohtaja
440 Joukkoliikenne	sivistysjohtaja
450 Kirjastopalvelut	sivistysjohtaja
460 Kulttuuripalvelut	hyvinvointipalvelupäällikkö
470 Liikuntapalvelut	hyvinvointipalvelupäällikkö
480 Nuorisopalvelut	hyvinvointipalvelupäällikkö

400 Hallinto – Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden hallinto vastaa siitä, että koko tulosalueen palvelut järjestetään taloudellisesti ja laadukkaasti. Hallinto huolehtii, että toimintaa ohjaa kuntastrategia sekä muut lakisäätöiset ja pakolliset toimintaa ohjaavat asiakirjat, kuten kunnan hyvinvointisuunnitelma, perusopetussuunnitelma sekä varhaiskasvatussuunnitelma.

Virolahden kunta tuottaa ja järjestää kunnan lakisäätöiset varhaiskasvatus- ja esiopetus-, perusopetus-, lukio-, kirjasto-, nuoriso-, kulttuuri-, liikunta-, vapaa sivistys- ja joukkoliikennepalvelut Virolahden asukkaille. Tämän lisäksi Virolahden kunta järjestää myös Miehkälän kunnan asukkaille perusopetusta vuosiluokille 7.–9. sekä vuorohoitoa varhaiskasvatuksessa yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Tavoitteet

- Tarjota toimivat ja laadukkaat perushyvinvointi- ja sivistyspalvelut kuntalaisille lain mukaisesti.
- Laatia uusi hyvinvointisuunnitelma, joka tukee kuntalaisten, erityisesti lasten ja nuorten hyvinvointia ennalta ehkäisevästi.
- Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden hallintoasioiden asianmukainen käsittely.

Mittarit

- Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö.
- Ajantasainen hyvinvointisuunnitelma
- Päätökset lapsille ja perheille lapsen edun sekä varhaiskasvatus- ja perusopetuslain mukaisesti.

Kriittiset menestystekijät

- Osaavan henkilöstön pito- ja vetovoiman säilyminen.
- Henkilöstön kyky joustaa ja mukautua muutoksiin.
- Hyvinvointisuunnitelman mukaisten toimien toteuttamismahdollisuudet.

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
C400 Hallinto						
Myyntituotot	112 620	69 800	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	112 620	69 800	0	0 %	0	0
Henkilöstökulut	-263 873	-252 385	-200 426	-21 %	-200 426	-200 426
Palvelujen ostot	-35 486	-38 000	-36 700	-3 %	-36 700	-36 700
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 028	-2 300	-2 500	9 %	-2 500	-2 500
Muut toimintakulut	-21 500	-18 000	-18 300	2 %	-18 300	-18 300
TOIMINTAKULUT	-323 888	-310 685	-257 926	-17 %	-257 926	-257 926
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-211 268	-240 885	-257 926	7 %	-257 926	-257 926
TILIKAUDEN TULOS	-211 268	-240 885	-257 926	7 %	-257 926	-257 926

401 Palvelut - varhaiskasvatus ja esiopetus

Varhaiskasvatus on lapsen oikeus ja osa suomalaista koulutusjärjestelmää. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toiminta perustuu varhaiskasvatus- ja perusopetuslakiin. Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuslaki korostaa lapsen edun ensisijaisuutta, myös siitä päätettäessä. Esiopetus on osa varhaiskasvatusta.

Varhaiskasvatusta järjestetään Virolahdella Klamilan ja Virojoen päiväkodeissa. Molemmilla päiväkodeissa järjestetään kuusivuotiaille esiopetusta. Esiopetusta järjestetään pääsääntöisesti oppivelvollisuutta edeltävänä vuonna ja sen tavoitteena on, osana varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen jatkumoa, vahvistaa lapsen oppimisen ja kehityksen edellytyksiä.

Tavoitteet

- Varmistetaan laadukas varhaiskasvatus.
- Terveellinen ja turvallinen kasvuympäristö.
- Tuetaan aktiivisesti lasten ja perheiden hyvinvointia.

Mittarit

- Lapsen oma varhaiskasvatussuunnitelma ja esiopetuksen oppimissuunnitelma laaditaan keskustellen yhdessä huoltajien kanssa.
- Kelpoinen varhaiskasvatus- ja esiopetushenkilöstö.
- Varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen tyytyväiset perheet, päiväkodit vastaavat lapsen ja perheiden tarpeisiin.
- Päiväkotien tilat, välineet ja oppimisympäristö täyttävät terveellisen ja turvallisen kasvuympäristön vaatimukset.
- Pesarapuuttumisen malli käytössä päiväkodeissa kiusaamisen ja häirinnän ehkäisyyn.
- Tavoitetaan kaikki yli 3 v. lasten perheet ja panostetaan varhaisen vuorovaikutuksen tukemiseen. Varhaiskasvatus ja esiopetus toimivat yhdessä huoltajien kanssa siten, että perheet tulevat tietoisiksi varhaisen vuorovaikutuksen ja läsnäolon merkityksestä lapsen hyvinvoinnille. Lapsi liikkuu kolme (3) tuntia päivässä, josta tunti (1) hengästyttävää.

Kriittiset menestystekijät

- Kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön pysyminen.
- Uusien rakenteiden, toimintamallien ja -tapojen kehittäminen.

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
C401 Varhaiskasvatus ja esiopetus						
Myyntituotot	528 711	317 904	31 000	-90 %	31 000	31 000
Maksutuotot	70 835	54 100	45 500	-16 %	35 500	26 500
Tuet ja avustukset	81 014	0	0	0 %	0	0
Muut toimintatuotot	225	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	680 786	372 004	76 500	-79 %	66 500	57 500
Henkilöstökulut	-1 335 634	-1 283 412	-1 009 177	-21 %	-818 694	-699 194
Palvelujen ostot	-314 413	-332 100	-221 000	-33 %	-240 600	-216 900
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-38 965	-25 200	-14 500	-42 %	-13 200	-11 000
Avustukset	-105 767	-89 500	-36 000	-60 %	-36 000	-36 000
Muut toimintakulut	-142 329	-135 500	-143 300	6 %	-141 600	-140 500
TOIMINTAKULUT	-1 937 109	-1 865 712	-1 423 977	-24 %	-1 250 094	-1 103 594
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-1 256 323	-1 493 708	-1 347 477	-10 %	-1 183 594	-1 046 094
TILIKAUDEN TULOS	-1 256 323	-1 493 708	-1 347 477	-10 %	-1 183 594	-1 046 094

411 Perusopetus

Peruskoulut, koululaisten iltapäivätoiminta

Virolahdella toimii Klamilan (45 opp.) ja Virojoen (94 opp.) alakoulut sekä Virolahden yläkoulu (143 opp.). Virolahti on järjestänyt yläkouluopetuksen myös Miehikkälän kunnan oppilaille 1.8.2024 alkaen yläkoulusopimuksen mukaisesti. Yläkoulussa on myös mahdollisuus joustavaan perusopetukseen. Koulujen ateriapalvelut tuottaa Kymijoen ravintopalvelut. Koululaisten iltapäivätoimintaa järjestetään alakouluilla. Virolahden kunnassa alkoi syksyllä 2024 kaksivuotinen koulunuorisotyö -hanke.

Tavoitteet

- Koulut tarjoavat laadukasta lähiopetusta terveellisessä ja turvallisessa oppimisympäristössä.
- Opetuksen resurssit pidetään riittävänä.
- Laajennetun oppivelvollisuuden huomioiminen opetuksessa ja ohjauksessa.
- Kielitietoisuuden opetuksen järjestäminen.
- Koululaisten iltapäivätoiminta järjestetään suositusten mukaan ryhmäkoko huomioiden.

Mittarit

- Opetusryhmien koko enintään 20 (+2). Yhdysluokkien ja jakoryhmien käyttö arvioidaan tilannekohtaisesti.
- Riittävä ja ammattitaitoinen henkilöstö (opettajat, koulunkäynninohjaajat ja toimistosihteerit). Oppi- ja työmateriaalit ovat ajantasaiset ja riittävät.
- Perusopetuksen ja toisen asteen opintojen suorittaminen.
- Suomitoisenakielenä opetus ja valinnaiset kieliryhmät.
- Asiakastyytyväisyys, resurssi ja tilat riittävät

Kriittiset menestystekijät

- Opetusryhmien koko enintään 20 (+2). Yhdysluokkien ja jakoryhmien käyttö arvioidaan tilannekohtaisesti.
- Riittävä ja ammattitaitoinen henkilöstö (opettajat, koulunkäynninohjaajat ja toimistosihteerit). Oppi- ja työmateriaalit ovat ajantasaiset ja riittävät
- Perusopetuksen ja toisen asteen opintojen suorittaminen.
- Suomitoisenakielenä opetus ja valinnaiset kieliryhmät.
- Asiakastyytyväisyys, resurssi ja tilat riittävät

Koulukuljetukset

Koulukuljetukset järjestetään erillisen sopimuksen mukaisesti. Nykyinen sopimus on ollut voimassa 1.8.2023 alkaen, kuljetukset järjestää Vuorelan liikenne. Kuljetuksia täydennetään takseilla.

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
C411 Perusopetus						
Myyntituotot	1 765 084	1 499 628	1 472 200	-2 %	1 472 200	1 472 200
Maksutuotot	14 715	12 700	13 000	2 %	11 000	9 000
Tuet ja avustukset	2 500	0	0	0 %	0	0
Muut toimintatuotot	6 651	0	1 500	0 %	1 500	1 500
TOIMINTATUOTOT	1 788 949	1 512 328	1 486 700	-2 %	1 484 700	1 482 700
Henkilöstökulut	-3 290 203	-2 739 326	-2 219 354	-19 %	-2 036 160	-1 856 074
Palvelujen ostot	-1 373 452	-1 517 700	-1 674 600	10 %	-1 688 100	-1 657 800
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-145 379	-131 100	-108 000	-18 %	-96 400	-90 200
Avustukset	-1 090	-1 100	-800	-27 %	-800	-800
Muut toimintakulut	-427 769	-411 100	-495 300	20 %	-493 600	-490 100
TOIMINTAKULUT	-5 237 894	-4 800 326	-4 498 054	-6 %	-4 315 060	-4 094 974
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-3 448 945	-3 287 998	-3 011 354	-8 %	-2 830 360	-2 612 274
TILIKAUDEN TULOS	-3 448 945	-3 287 998	-3 011 354	-8 %	-2 830 360	-2 612 274

420 Lukio

Virolahdella toimii Virolahden lukio ja lukion osana toimii kilparatsastuslinja. Virolahden lukion opiskelijoille tarjotaan laadukasta ja yleissivistävää lähiopetusta. Opiskelijat voivat halutessaan valita myös urheiluvalmennusta, kotitaloutta sekä tietotekniikkaa. Muualta muuttavia autetaan asunnon hankinnassa. Ritva Ahokkaan perintörahaston tukea käytetään lukion kehittämiseen.

Tavoitteet

- Oppilasmäärän säilyttäminen ja kasvattaminen
- Laadukas lukio-opetus ja opiskelijan huomioiminen yksilönä
- Virolahden lukion ja kilparatsastuslinjan markkinointi

Mittarit

- Oppilasmäärä
- Opiskelijan omien tavoitteiden täyttyminen
- Lukion näkyvyys

Kriittiset menestystekijät

- Oppilasmäärän laskeminen
- Kelpoisuusehdot täyttävien aineenopettajien pysyvyys ja rekrytointi

Budjettiyhteenvedo

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
C420 Lukio						
Myyntituotot	6 794	0	3 000	0 %	3 000	3 000
Muut toimintatuotot	136	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	6 930	0	3 000	0 %	3 000	3 000
Henkilöstökulut	-595 033	-587 536	-542 888	-8 %	-542 888	-542 888
Palvelujen ostot	-129 135	-128 200	-151 000	18 %	-151 000	-151 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 761	-31 400	-29 100	-7 %	-29 100	-29 100
Avustukset	-500	-300	-300	0 %	-300	-300
Muut toimintakulut	-160 765	-154 100	-96 200	-38 %	-96 200	-96 200
TOIMINTAKULUT	-911 195	-901 536	-819 488	-9 %	-819 488	-819 488
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-904 264	-901 536	-816 488	-9 %	-816 488	-816 488
TILIKAUDEN TULOS	-904 264	-901 536	-816 488	-9 %	-816 488	-816 488

426 Hyvinvointipalvelut

Hyvinvointipalveluissa noudatetaan uutta Hyvinvointisuunnitelma 2025–2028 Virolahti -asiakirjaa edistäen poikkihallinnollisesti ja eri toimialueisiin ulottuen alueellisen hyvinvointisuunnitelman eri tavoitteiden mukaisesti kuntalaisten hyvinvointia. Paikallisen suunnitelman mukaisesti vanhusneuvoston, vammaisneuvoston, nuorisovaltuuston sekä kolmannen sektorin osallistuminen yhteiseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työhön on keskeistä.

Kunnan eri toimialojen rooli kuntalaisten hyvinvointiin liittyvissä teemoissa jäsentyy sekä paikallisen hyvinvointisuunnitelman että maakunnallisen hyvinvointistrategian avulla. Kyse on viihtyisästä ja turvallisesta elinympäristöstä huolehtimisesta, osallistumismahdollisuuksien luomisesta ja onnettomuuksien ja vahinkojen ehkäisystä.

Kumppanuussopimukset (muut kuin kulttuuri -, liikunta- ja nuorisopalvelut) ja avustukset täydentävät kuntalaisille tarjottavia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palveluita.

Tavoitteet

- Alueellisen hyvinvointistrategian ja Virolahden hyvinvointisuunnitelman 2025–2028 tavoitteiden pohjalta asetetut tavoitteet.
- Lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman pohjalta asetetut tavoitteet
- Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelman pohjalta asetetut tavoitteet.
- Kumppanuussopimukset (Ite ja yhdessä) ikäihmisten palveluiden turvaajana
- Kehittää yhteistyötä kunnan, yhteisöjen, järjestöjen ja yritysten kesken.

Mittarit

- Strategioiden eri indikaattorit.
- Kumppanuussopimukset toteutuvat suunnitellusti
- Saadaan toimintaan toimiva ja säännöllinen yhdistys- ja yhteisötreffitoiminta.

Kriittiset menestystekijät

- Alueellisen yhteistyön saumaton kehittäminen hyvinvointiuudistuksen sekä taloustilanteen kiristymisen jälkeen.
- Riittävä henkilöstöresurssi ja toimivat yhteistyörakenteet.

Budjettiyhteenveto

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
C426 Hyvinvointipalvelut						
Henkilöstökulut	0	0	-28 680	0 %	-28 680	-28 680
Palvelujen ostot	0	0	-6 500	0 %	-6 500	-6 500
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	-300	0 %	-300	-300
Avustukset	0	0	-2 500	0 %	-2 500	-2 500
TOIMINTAKULUT	0	0	-37 980	0 %	-37 980	-37 980
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	0	0	-37 980	0 %	-37 980	-37 980
TILIKAUDEN TULOS	0	0	-37 980	0 %	-37 980	-37 980

430 Vapaa sivistys

Virolahden kunnalla on sopimus Kotkan musiikkiopiston kanssa hinta 1 160 € /oppilas/ lukuvuosi. Oppilaita on syyslukukaudella 2024 yhteensä 15. Lisäksi on sopimus Haminan kansalaisopiston kanssa. Sopimuksen mukainen maksuosuus muodostuu siinä suhteessa, miten jokaisesta sopimuskunnasta on opiskelijoita. Virolahden maksuosuusen-
nakko v.2024 oli
19 500 €, arvioitu opiskelijamäärä 250 opiskelijaa.

Tavoitteet

- Yhteistyön jatkuminen aktiivisten harrastajien myötä.

Mittarit

- Oppilasmäärät

Kriittiset menestystekijät

- Kulkuyhteydet

Budjettiyhteenvedo

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
C430 Vapaa sivistys						
Myyntituotot	23 979	9 300	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	23 979	9 300	0	0 %	0	0
Palvelujen ostot	-57 139	-33 700	-39 100	16 %	-39 100	-39 100
TOIMINTAKULUT	-57 139	-33 700	-39 100	16 %	-39 100	-39 100
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-33 160	-24 400	-39 100	60 %	-39 100	-39 100
TILIKAUDEN TULOS	-33 160	-24 400	-39 100	60 %	-39 100	-39 100

440 Joukkoliikenne

ELY:n ylläpitämässä joukkoliikenteen käyttöoikeusliikenteen sopimuksissa kunnan mak-suosuus on 20 % ja ELY:n 80 %. Joukkoliikenteen osuudet on otettu talousarviossa huomioon ELY:n ilmoittamien laskelmien mukaisesti.

Palveluliikenne sisältyy koululaiskuljetusten sopimukseen ja kustannukset on eritelty koululaiskuljetuksista laskennallisella tuntihinnalla. "Väinön lenkki" -linja liikennöi keski-viikkoisin ja erillinen Vaalimaan suunnan palvelulinja perjantaisin.

Tavoitteet

- Perustason joukkoliikennehankinnat yhteistyössä ELY:n kanssa.
- Palveluliikenteen kriittinen arviointi.
- Onnistunut uudistuksista tiedottaminen.

Mittarit

- Käyttäjämäärät
- Saatu palaute

Kriittiset menestystekijät

- Palvelun löytäminen ja aktiivinen käyttäminen.

Budjettiyhteenveto

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
C440 Joukkoliikenne						
Myyntituotot	20 561	12 700	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	20 561	12 700	0	0 %	0	0
Palvelujen ostot	-44 360	-31 300	-18 600	-41 %	-18 600	-18 600
TOIMINTAKULUT	-44 360	-31 300	-18 600	-41 %	-18 600	-18 600
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-23 800	-18 600	-18 600	0 %	-18 600	-18 600
TILIKAUDEN TULOS	-23 800	-18 600	-18 600	0 %	-18 600	-18 600

450 Kirjastopalvelut

Kirjaston tulee olla kaikkien käytettävissä ja saavutettavissa. Kirjaston tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin; ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa; edistää lukemista ja kirjallisuutta; tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon; tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan; edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Tehtävien hoitamiseksi kirjastolla tulee olla tarkoituksenmukaiset tilat, ajantasainen välineistö sekä riittävä ja osaava henkilöstö.

Kirjastolain tavoitteena on edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin; tiedon saatavuutta ja käyttöä; lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa; mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen; aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat tasavertaisuus, vastuullisuus, yhteisöllisyys, sananvapaus ja kulttuurien moninaisuus.

Tavoitteet

- Laadukkaat ja monipuoliset kirjastopalvelut kaikille kuntalaisille.
- Yhteistyö paikallisten yhdistysten ja yhteisötoimijoiden kanssa.

Mittarit

- aineistomenot / asukas: 11 €
- henkilöstömenot / asukas: 29 €
- käynnit / asukas: 8
- lainaus / asukas: 14

Kriittiset menestystekijät

- Varmistetaan riittävä määrä henkilökuntaa kirjastopalveluiden tuottamiseen.
- Tarjotaan mahdollisimman monelle mahdollisuus käydä kirjastossa pitämällä Virolahden omatoimikirjaston aukioloajat laajoina.
- Arvioidaan kirjastoautopalvelusopimuksen tarve.
- Tarjotaan asiakaslähtöinen, monipuolinen, uudistuva ja laadukas kokoelma.
- Tuetaan asiakkaiden media- ja digitaitoja, annetaan valmiudet käyttää tietovarantoja ja autetaan tekniikan ja tiedonhaun kysymyksissä.
- Kehitetään kirjastopalveluja asiakkaiden ehdoilla.
- Pidetään kirjaston laitteet ja ohjelmistot ajan tasalla
- Tarjotaan kirjaston tiloja asiakkaiden ja eri toimijoiden tapahtuma-, harraste- ja neuvontakäyttöön, kuin myös opiskeluun, viihtymiseen ja työntekoon.
- Järjestetään tapahtumatoimintaa itsenäisesti sekä yhteistyössä muiden tahojen kanssa.

Budjettiyhteenveto

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
C450 Kirjastopalvelut						
Myyntituotot	110 598	70 704	200	-100 %	200	200
Muut toimintatuotot	3 722	2 200	1 500	-32 %	1 500	1 500
TOIMINTATUOTOT	114 320	72 904	1 700	-98 %	1 700	1 700
Henkilöstökulut	-158 000	-126 413	-83 411	-34 %	-83 411	-83 411
Palvelujen ostot	-45 753	-54 400	-33 900	-38 %	-26 900	-26 900
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-65 190	-57 900	-34 300	-41 %	-25 300	-25 300
Muut toimintakulut	-51 411	-50 300	-45 200	-10 %	-45 200	-45 200
TOIMINTAKULUT	-320 354	-289 013	-196 811	-32 %	-180 811	-180 811
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-206 035	-216 109	-195 111	-10 %	-179 111	-179 111
TILIKAUDEN TULOS	-206 035	-216 109	-195 111	-10 %	-179 111	-179 111

460 Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelut edistävät kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua kulttuurin ja taiteen kokemiseen sekä toisaalta myös kulttuurin tuottamiseen. Näin vahvistetaan väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Kulttuuripalveluiden avulla luodaan edellytyksiä paikallisen ja alueellisen elinvoiman kehitymiselle sekä tuetaan mahdollisuuksia toteuttaa kulttuuritoimintaa paikallisesti. Laadukkaalla ja kohdennetulla kulttuuritoiminnalla pyritään tavoittamaan jokainen kuntalainen vähintään kerran vuodessa.

Tavoitteet

- Kulttuuripalvelut järjestävät monipuolista ja yhdenvertaisesti saavutettavaa kulttuuritoimintaa kaiken ikäisille kuntalaisille.
- Kulttuuria järjestetään yhteistyössä alueen toimijoiden kesken.

Mittarit

- Kulttuuritoiminnassa seurataan valtakunnallisen kulttuurin Tea -viisarin tuloksia oman kunnan osalta.

Kriittiset menestystekijät

- Kulttuuritoiminnan puitteissa järjestetään erilaisia tapahtumia ja toimintoja sekä omana että yhteistyönä ja ostopalveluna eri kulttuurialojen asiantuntijoilta, taidekasvattajilta ja taiteilijoilta. Erilaisille toiminnoille pyritään luomaan tarpeiden mukaiset tilat ja olosuhteet kulttuuripalveluiden järjestämiseen.
- Kuntalaiset ja muu yleisö löytävät tapahtumat ja innostuvat tulemaan paikalle.
- Yhteistyön onnistuminen.

Budjettiyhteenveto

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
C460 Kulttuuripalvelut						
Myyntituotot	39 371	21 726	0	0 %	0	0
Tuet ja avustukset	3 800	3 800	2 500	-34 %	2 500	2 500
Muut toimintatuotot	3 926	4 000	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	47 097	29 526	2 500	-92 %	2 500	2 500
Henkilöstökulut	-27 034	-25 498	-22 466	-12 %	-22 466	-22 466
Palvelujen ostot	-100 524	-68 400	-38 900	-43 %	-38 900	-38 900
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 157	-6 100	-2 800	-54 %	-2 800	-2 800
Avustukset	-8 250	-8 800	-8 000	-9 %	-4 000	-4 000
Muut toimintakulut	-30 815	-30 900	-13 500	-56 %	-13 500	-13 500
TOIMINTAKULUT	-168 781	-139 698	-85 666	-39 %	-81 666	-81 666
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-121 684	-110 172	-83 166	-25 %	-79 166	-79 166
TILIKAUDEN TULOS	-121 684	-110 172	-83 166	-25 %	-79 166	-79 166

470 Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelut edistävät kaikenikäisen väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä fyysisen toimintakyvyn ylläpitämistä ja parantamista. Liikuntapalvelut tukevat lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä sekä edelleen kehittää toimintatapoja, joiden avulla voidaan tukea niitä lapsia ja nuoria, jotka sitä tarvitsee. Tärkeänä osana liikuntapalveluja ovat liikunnan kansalaistoiminnan tukeminen, liikuntaneuvontapalveluiden tarjoaminen ja eriarvoisuuden vähentäminen liikunnassa tarjoamalla edullista, matalankynnyksen liikuntatoimintaa monipuolisesti.

Kaikkien saavutettavissa olevia terveystoimintapalveluita järjestetään kaiken ikäisille kuntalaisille sekä säännöllisenä ohjattuna sisä- ja ulkoliikuntana että kausittaisina tilaisuuksina. Pystytään tarjoamaan kampanjoita ja tapahtumia kuntalaisten omatoimisen liikunnan edistämiseksi muun muassa erilaisia omatoimisen liikunnan suorituspaikkoja, luontoliikuntakohteita sekä kävely- ja pyöräilyreittejä hyödyntäen. Lapsille tarjotaan vuosittain uimakoulut uimahalleissa ja uimarannoilla sekä toteutetaan eri lajien koulu- ja laiskilpailuja ja -turnauksia. Tuetaan yhdistyksiä avustusten, tilojen käytön suunnittelun, välineistön sekä henkilöressurssien muodossa.

Tärkeä osa liikuntapalveluja on liikuntaneuvonta, jota toteutetaan matalan kynnyksen periaatteella hyvinvointikoordinaattorin työnä. Toiminnan painopisteet kohdistuvat Kymenlaakson terveystoimintastrategian 2021–2025 liikuntaneuvonnan tavoitteisiin sekä erityisesti hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystoimintapalveluiden liikuntalähetteen käyttöönoton jälkeen kunnan toimialojen palveluiden ja muiden toimijoiden kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Tavoitteet

- Liikuntapalvelut edistävät eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa liikuntaa.

- Liikuntapalvelut keskittyvät lasten ja nuorten liikunnan ja terveyden edistämiseen erityisesti kehittämällä Move-toimintamallia.

Mittarit

- Kuntalaisten fyysinen terveys kohenee ja sitä seurataan erilaisilla mittareilla mm. terveysliikuntastrategian toteutumisen, liikunnan Tea -viisari ja Move - mittaukset sekä liikuntaa tarjoavan yhdistystoiminnan tilastot.
- Uusi Move -toimintamalli kehitetään ja otetaan käyttöön.

Kriittiset menestystekijät

- Yhteistyön onnistuminen eri verkostojen, yhdys- ja rajapintojen sekä kunnan omien toimijoiden kesken
- Avustusperiaatteiden selkiyttäminen

Budjettiyhteenveto

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
C470 Liikuntapalvelut						
Myyntituotot	88 762	49 600	0	0 %	0	0
Tuet ja avustukset	2 500	0	0	0 %	0	0
Muut toimintatuotot	11 410	6 100	10 400	70 %	10 400	10 400
TOIMINTATUOTOT	102 672	55 700	10 400	-81 %	10 400	10 400
Henkilöstökulut	-117 291	-103 429	-91 417	-12 %	-91 417	-91 417
Palvelujen ostot	-37 243	-37 200	-27 400	-26 %	-27 400	-27 400
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 224	-19 200	-12 400	-35 %	-12 400	-12 400
Avustukset	-35 559	-20 700	-13 500	-35 %	-13 500	-13 500
Muut toimintakulut	-30 066	-21 300	-16 200	-24 %	-16 200	-16 200
TOIMINTAKULUT	-237 382	-201 829	-160 917	-20 %	-160 917	-160 917
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-134 710	-146 129	-150 517	3 %	-150 517	-150 517
TILIKAUDEN TULOS	-134 710	-146 129	-150 517	3 %	-150 517	-150 517

480 Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelut edistävät nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia yhteiskunnassa. Nuorisopalvelut tukevat nuorten itsenäistymistä ja yhteisöllisyyttä sekä yhteistoiminnan että eri tietojen ja taitojen oppimisen kautta. Yhteisöllisyyden vahvistumiseksi on aloitettu koulunuorisotyöntekijä -hanke, jonka tavoitteena on luoda keskustelua ja uusia yhteisöllisyyttä tukevia rakenteita kunnan ja nuorten välille. Nuorille tarjotaan lisäksi erilaisia harrastusmahdollisuuksia sekä vapaa-ajanviettomahdollisuus nuorisotalolla kaksi kertaa viikossa. Nuorisopalvelut edistävät nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä pyrkivät parantamaan nuorten kasvu- ja elinoloja tekemällä yhteistyötä eri verkostojen kanssa sekä tarjoamalla kaikille nuorille mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa nuorisotoimintaan.

Tavoitteet

- Nuorisotyö tukee nuorten kokonaisvaltaista kasvua, itsenäistymistä ja osallisuuden toteutumista yhteiskunnassa
- Nuorisotyö vahvistaa nuorten kokonaisvaltaista terveyttä ja hyvinvointia yhteisö- ja yksilötasolla
- Nuoria osallistetaan ja sitoutetaan heitä koskevaan toimintaan ja päätöksentekoon.
- Koulunuorisotyötoiminnan kehittäminen ja juurruttaminen osaksi yläkoulun toimintaa.

Mittarit

- Jokaiselle nuorelle työ- tai opiskelupaikka sekä yksi hyvä harrastus. Näitä tuloksia seurataan mm. työllisyystilanteen, koulupudokkaiden määrän ja harrastustoiminnan puitteissa.

Kriittiset menestystekijät

- Nuorisotilatoiminta pystytään järjestämään omassa kunnassa.
- Nuorilla on riittävästi mahdollisuuksia keskustella ja olla yhteydessä turvallisiin aikuisiin
- Nuorisolle tarjotaan harrastusmahdollisuuksia, jotka heitä kiinnostavat
- Arvioidaan Etelä-Kymenlaakson Ammattiopiston Ekamin yhteistyösopimusta ja sen mahdollistamaa nuorten hyvinvointia ja työllistymistä oman kunnan alueella

Budjettiyhteenvedo

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
C480 Nuorisopalvelut						
Myyntituotot	122 698	91 621	0	0 %	0	0
Maksutuotot	400	0	0	0 %	0	0
Tuet ja avustukset	31 808	10 000	10 000	0 %	10 000	10 000
Muut toimintatuotot	97	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	155 004	101 621	10 000	-90 %	10 000	10 000
Henkilöstökulut	-180 648	-150 715	-100 380	-33 %	-94 405	-94 405
Palvelujen ostot	-227 741	-231 600	-180 400	-22 %	-105 200	-105 200
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 977	-17 000	-8 300	-51 %	-8 300	-8 300
Avustukset	-15 143	-22 500	-12 000	-47 %	-8 000	-8 000
Muut toimintakulut	-35 429	-30 100	-36 600	22 %	-36 600	-36 600
TOIMINTAKULUT	-466 938	-451 915	-337 680	-25 %	-252 505	-252 505
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-311 934	-350 294	-327 680	-6 %	-242 505	-242 505
TILIKAUDEN TULOS	-311 934	-350 294	-327 680	-6 %	-242 505	-242 505

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut yhteensä

Talous/budjettiyhteenvetotaulukko

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
A40 Sivistys- ja hyvinvointipalvelut						
Myyntituotot	3 075 310	2 170 313	1 506 400	-31 %	1 506 400	1 506 400
Maksutuotot	85 950	66 800	58 500	-12 %	46 500	35 500
Tuet ja avustukset	182 170	13 800	12 500	-9 %	12 500	12 500
Muut toimintatuotot	26 166	12 300	13 400	9 %	13 400	13 400
TOIMINTATUOTOT	3 369 597	2 263 213	1 590 800	-30 %	1 578 800	1 567 800
Henkilöstökulut	-6 163 403	-5 320 310	-4 298 201	-19 %	-3 918 549	-3 618 963
Palvelujen ostot	-2 390 037	-2 480 300	-2 428 100	-2 %	-2 379 000	-2 325 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-334 371	-290 800	-212 200	-27 %	-190 300	-181 900
Avustukset	-172 459	-147 900	-73 100	-51 %	-65 100	-65 100
Muut toimintakulut	-1 023 693	-851 300	-864 600	2 %	-861 200	-856 600
TOIMINTAKULUT	-10 083 964	-9 090 610	-7 876 201	-13 %	-7 414 149	-7 047 563
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-6 714 367	-6 827 397	-6 285 401	-8 %	-5 835 349	-5 479 763
TILIKAUDEN TULOS	-6 714 367	-6 827 397	-6 285 401	-8 %	-5 835 349	-5 479 763

3.3 Tekniset- ja ympäristöpalvelut toimiala 50

Toimialan tehtävä

Virolahden tekninen toimiala tuottaa Virolahden kunnan omistamiin toimitiloihin liittyvät tila- ja siivouspalvelut sekä kuntalaisille lakisääteiset maankäytön, kunnallistekniikan, vesihuollon, rakennusvalvonnan, ympäristöterveydenhuollon, eläinlääkintähuollon palvelut sekä yksityisteiden avustusten jakamisen ja niiden käytön valvonnan.

Tekninen johtaja vastaa teknisestä toimialasta.

Toimialan esimiehet eri tulosalueilla ovat tekninen johtaja ja kunnaninsinööri.

Kuntastrategian tavoitteet tekniselle toimelle

Asiakaslähtöisesti kestävä kehityksen kautta pyritään tulokselliseen asuntopolitiikkaan ja laadukkaiden palvelujen tuottamiseen.

Talousarvion laadinnan taustat

Virolahden kunnanhallitus on antanut talousarvion 2025 ja taloussuunnitelman 2025–2027 laadintaohjeen. Vuoden 2025 talousarvion laadinnassa on huomioitava kunnan erittäin haastava taloustilanne. Talousarvion laadintaohjeen mukaan vuoden 2025 talousarvion laadinnassa on syytä noudattaa erityistä kriittisyyttä. Taloudellinen toimintaympäristö on todella haastava. Palkkamenojen osalta on huomioitava korotustaso, mutta muutoin käyttömenojen kasvusta tulee pidättäytyä. Toimialan talousarvion laadinnassa on arvioitava eri toimintojen järjestämistavan järkevyyttä ja kustannustehokkuutta.

Tavoite on vaativa, eikä siihen päästä ilman laajempaa sopeutusta. 2024 talousarviosta karsittiin iso osa käyttötalouteen esitetyistä kunnostus- ja kehittämistarpeista. Sähkön osalta 2025 energian hinnan ennustetaan olevan hieman korkeampi kuin on vuoden 2024 hinnan. Viimeaikainen tarvikkeiden ja aineiden kustannusten nousu on taittunut, mutta palvelujen osalta on edelleen nousupaineita.

Tärkeänä sopeuttamistoimenpiteenä on kunnan ydintoimintaan kuulumattomista ylimääräisistä kiinteistöistä luopuminen sekä kunnan suoraan omistamien yksittäisten osakehuoneistojen myyminen. Entisen kunnantalon tiloihin (Opintie 4) pyritään keskittämään paikallisten yhdistysten kokoontumistilat.

Teknisen lautakunnan osalta kansainvälisen tilanteen ja nousevien rakennuskustannusten arvioidaan vähentävän rakentamista ja vaikuttaa suoraan lupamäärien ja lupamaksutuottojen vähenemiseen. Lupamaksutuottoja vähentää myös lain muuttuminen ja sen myötä toimenpidelupien ja ilmoitusten poistuminen.

Tekninen toimiala yhteensä

Taloudelliset tavoitteet

Tulot ovat 4.936 370 €, nousua vuodesta 2024 5,3 %.

Menot ovat 5.556 588 €, nousua vuodesta 2024 5,3 %.

Toiminnan järjestäminen

Teknisen toimialan toiminnoista osa on viranomaistoimintaa, joka on järjestettävä omana toimintana tai yhteistyössä muiden kuntien kanssa. Rakennusvalvonta järjestetään yhteistyössä Miehikkälän kunnan kanssa. Ympäristö- ja terveysturvallisuus ja eläinlääkintähuoltopalvelut ostetaan Haminan kaupungilta. Jätehuollon palvelutehtävät ostetaan kuntaomisteiselta Kymenlaakson Jäte Oy:ltä.

Tilapalvelun kiinteistöhoito, korjaustoiminta, puhtauspalvelut, aluehuolto ja vesihuolto järjestetään omana toimintana. Hoitotoiminnan kilpailutus vaatii paljon valmistelua, joilla taataan haluttu laatu.

Budjettiyhteenveto

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
A50 Tekninen toimi						
Myyntituotot	1 098 048	846 150	1 023 950	21 %	1 153 950	1 153 950
Muut toimintatuotot	3 987 410	3 840 800	3 912 420	2 %	3 837 020	3 780 720
TOIMINTATUOTOT	5 085 458	4 686 950	4 936 370	5 %	4 990 970	4 934 670
Henkilöstökulut	-1 390	-485 647	-976 635	101 %	-904 816	-886 891
Palvelujen ostot	-2 623 512	-1 909 362	-1 704 900	-11 %	-1 695 300	-1 693 800
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 435 367	-1 123 600	-1 182 600	5 %	-1 168 400	-1 168 400
Avustukset	-90 124	-56 000	-10 000	-82 %	-10 000	-10 000
Muut toimintakulut	-1 726 400	-1 680 200	-1 468 300	-13 %	-1 375 300	-1 286 800
TOIMINTAKULUT	-5 876 792	-5 254 809	-5 342 435	2 %	-5 153 816	-5 045 891
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-791 334	-567 859	-406 065	-28 %	-162 846	-111 221
Poistot ja arvonalentumiset	-1 509 370	-1 500 700	-1 498 600	0 %	-1 445 600	-1 445 600
TILIKAUDEN TULOS	-2 300 704	-2 068 559	-1 904 665	-8 %	-1 608 446	-1 556 821

500 Hallinto

Toimialan esihenkilö on tekninen johtaja

Hallinnossa on varattu lautakunnan kustannukset sekä hallintoon luettavien työntekijöiden palkkakustannukset Kaakon Kaksikon purkautumisen jälkeen.

Tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelutuotannon sopeuttaminen muuttuvaan taloudelliseen tilanteeseen

Budjettiyhteenveto

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
C500 Hallinto						
Myyntituotot	12	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	12	0	0	0 %	0	0
Henkilöstökulut	0	-146 764	-269 912	84 %	-269 912	-269 912
Palvelujen ostot	-259 530	-153 000	-10 700	-93 %	-10 700	-10 700
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-61	0	-400	0 %	-400	-400
Muut toimintakulut	0	0	-13 000	0 %	-13 000	-13 000
TOIMINTAKULUT	-259 591	-299 764	-294 012	-2 %	-294 012	-294 012
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-259 579	-299 764	-294 012	-2 %	-294 012	-294 012
TILIKAUDEN TULOS	-259 579	-299 764	-294 012	-2 %	-294 012	-294 012

510 Maankäyttö

Tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet:

Virolahden merenranta-alueiden osayleiskaavan päivitys viivästyy Maakuntamuseon vaatimien arkeologisten selvitysten myötä. Selvitykset ovat valmistuneet ja tavoitteena on kaavan valmistuminen alkuvuoden 2025 aikana. Tavoitteena saada myös Virojoen energiatuotannon kaavamuuotos valmiiksi alkuvuoden 2025 aikana.

Maankäytön tavoitteena on tukea yritys- ja omakotitalojen tonttien markkinointia tuottamalla ajantasaista ja laadukasta materiaalia ja tietoa kunnan viestinnälle. Omakotitontit on viety tietoineen Kotka-Hamina seudun seutukarttaan.

Kaavojen ja karttojen laadinta ostetaan kilpailutuksen perusteella konsulteilta. Omana tuotantona kaavoitusta ei ole tarkoituksenmukaista järjestää.

Budjettiyhteenveto

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
C510 Maankäyttö						
Muut toimintatuotot	390	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	390	0	0	0 %	0	0
Henkilöstökulut	-1 390	-1 796	-1 793	0 %	-1 793	-1 793
Palvelujen ostot	-24 792	-53 300	-23 500	-56 %	-23 500	-23 500
TOIMINTAKULUT	-26 182	-55 096	-25 292	-54 %	-25 292	-25 292
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-25 792	-55 096	-25 292	-54 %	-25 292	-25 292
TILIKAUDEN TULOS	-25 792	-55 096	-25 292	-54 %	-25 292	-25 292

520 Toimitilat - kiinteistöjen ylläpito ja ravintopalvelut

Tilapalvelupäällikkö vastaa toimitilat tulosalueesta

Kiinteistönhoidosta vastaa tilapalvelupäällikkö

Puhtauspalveluista vastaa siivoustyönjohtaja

Tavoitteet

Terveelliset, turvalliset, viihtyisät ja tehokkaat tilat.

Toiminnalliset tavoitteet

1. Terveet tilat
 - a. Sisäilmaongelmien syntymisen estäminen kiinteistöjen kunnossapitoon panostamalla
 - b. Uusien tilahankkeiden materiaalivalinnat ja työtavat kestäviksi ja terveiksi
 - c. Ajantasainen ja tarkka puhtauspalvelu
2. Viihtyisyyden parantaminen
 - a. Pihojen kunnostaminen
 - b. Materiaalivalintoihin panostaminen
3. Huoltokirjan käyttöönoton kehittäminen, käyttöönotto kolmella suurimmalla kiinteistöllä
 - a. Resursoinnin järjeistämisen
 - b. Ongelmanratkaisusta ennakoivaan toimintatapaan
4. Tapaturmaton kiinteistöhoito
5. Kiinteistöillä ei tapahdu tapaturmia
6. Työturvallisuusriskien tunnistaminen ja turvallisten työtapojen noudattaminen

Kriittiset menestystekijät

- Kunnan omistamille kiinteistöille tehdään kiinteistöselvitys ja luodaan sen pohjalta kiinteistöstrategia vuoden 2024 loppuun mennessä
- Kiinteistöstrategiaan perustuen kartoitetaan kehitettävien ja säilytettävien kiinteistöjen tarkempi kunto sekä laaditaan niille pitkän tähtäimen (PTS) kiinteistökohtainen suunnitelma, jossa määritellään tulevat korjaus ja ylläpitotarpeet
- Tilankäytön optimointi ja kiinteistöstrategiaan perustuen ja kunnan ydintoimintoihin kuulumattomista kiinteistöistä luopuminen.
- Käyttökustannusten kattaminen ajantasaisella hinnoittelulla.
- Ennaltaehkäisevä lyhyen tähtäimen rakenteiden ja teknisten järjestelmien tarkkailu ja huolto
- Energiankulutuksen pienentäminen kannattavilla investoinneilla ja korjauksilla
- Tapaturma- ja vahinkoriskien tiedostaminen ja kontrollointi

Merkittävimmät toimenpiteet kiinteistöillä 2024

- Kunnan omistamien yksittäisten tyhjiin olevien huonokuntoisten osakehuoneistojen kunnostus myyntiä ja/tai vuokrausta varten
- Muilta osin toimenpiteet ovat kunnossa- ja ylläpitoa

Budjettiyhteenvedo

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
C520 Tilapalvelut						
Myyntituotot	280 539	195 150	174 050	-11 %	274 050	274 050
Muut toimintatuotot	3 658 049	3 515 500	3 586 220	2 %	3 510 820	3 454 520
TOIMINTATUOTOT	3 938 588	3 710 650	3 760 270	1 %	3 784 870	3 728 570
Henkilöstökulut	0	-226 713	-527 353	133 %	-455 534	-437 609
Palvelujen ostot	-1 522 479	-950 200	-969 100	2 %	-959 500	-958 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 058 989	-837 300	-882 200	5 %	-868 000	-868 000
Muut toimintakulut	-1 655 879	-1 654 100	-1 425 700	-14 %	-1 332 700	-1 244 200
TOIMINTAKULUT	-4 237 347	-3 668 313	-3 804 353	4 %	-3 615 734	-3 507 809
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-298 758	42 337	-44 083	-204 %	169 136	220 761
Poistot ja arvonalentumiset	-807 601	-807 500	-804 400	0 %	-805 700	-805 700
TILIKAUDEN TULOS	-1 106 359	-765 163	-848 483	11 %	-636 564	-584 939

530 Yhdyskuntatekniikka

Kunnaninsinööri vastaa Yhdyskuntatekniikan tulosalueesta

Tavoitteet

Virolahden kuntastrategian yhtenä painopisteenä on laadukas asuinympäristö.

Toiminnalliset tavoitteet:

Tavoitteet liittyvät olemassa olevan infran kunnossapitoon. Varavoimakoneita hankitaan lisää.

Budjettiyhteenvedo

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
C530 Yhdyskuntatekniikka						
Myyntituotot	200 264	100 300	150 300	50 %	180 300	180 300
Muut toimintatuotot	213 444	212 800	212 000	0 %	212 000	212 000
TOIMINTATUOTOT	413 708	313 100	362 300	16 %	392 300	392 300
Henkilöstökulut	0	-70 630	-81 021	15 %	-81 021	-81 021
Palvelujen ostot	-361 493	-274 787	-258 600	-6 %	-258 600	-258 600
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-64 921	-69 800	-58 500	-16 %	-58 500	-58 500
Muut toimintakulut	-11 496	-2 200	-2 700	23 %	-2 700	-2 700

TOIMINTAKULUT	-437 910	-417 417	-400 821	-4 %	-400 821	-400 821
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-24 202	-104 317	-38 521	-63 %	-8 521	-8 521
Poistot ja arvonalentumiset	-446 922	-457 400	-456 500	0 %	-430 600	-430 600
TILIKAUDEN TULOS	-471 125	-561 717	-495 021	-12 %	-439 121	-439 121

535 Jätehuolto

Tavoitteet

Jätehuollon palvelutehtävistä vastaa Kymenlaakson Jäte Oy. Virolahden kunnalla jätehuollossa on entisten kaatopaikka-alueiden vesistötarkkailut.

Budjettiyhteenveto

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
C535 Jätehuolto						
Palvelujen ostot	-4 224	-3 000	-3 200	7 %	-3 200	-3 200
TOIMINTAKULUT	-4 224	-3 000	-3 200	7 %	-3 200	-3 200
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-4 224	-3 000	-3 200	7 %	-3 200	-3 200
TILIKAUDEN TULOS	-4 224	-3 000	-3 200	7 %	-3 200	-3 200

540 Liikelaitokset

Liikelaitoksissa on mukana sammutusvesiasema, Länsikeskus, läjitysalue ja Klamilan ka-
lasatama. Vesihuolto on eritelty omana liikelaitoksenaan.

Vesi- ja viemärlaitos

Tavoitteet

Vesimaksuihin ei ole esitetty korotuksia.

Vesi- ja viemäri liittymiin tulee muutoksena perusmaksu aiemman mittarivuokran tilalle.

Toiminnalliset tavoitteet

Puhdas ja hyvälaatuinen juomavesi ilman käyttökatoja. Puhtaan ja terveellisen ympä-
ristön saavuttamiseksi viemärlaitoksen jätevedet käsitellään lupaehtojen mukaisesti Ky-
men Veden jätevesipuhdistamossa eikä ylivuotoja tapahdu.

Ravijoen vesiosuuskunnan vesi- ja viemärijärjestelmä ei ole vielä siirtynyt kunnan omai-
suudeksi.

Viemärlaitos

Vanhentunutta prosessinohjausjärjestelmätekniikkaa uusitaan. Vanhoja ohjausjärjestel-
mien päivityksiä ei enää saa ja niiden korjaaminenkin on lopetettu. Uusiminen on aloi-
tettu vuonna 2023 ja työ jatkuu edelleen 2025.

Budjettiyhteenvedo

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
C540 Liikelaitokset						
Myyntituotot	617 234	550 700	699 600	27 %	699 600	699 600
Muut toimintatuotot	115 526	112 500	114 200	2 %	114 200	114 200
TOIMINTATUOTOT	732 760	663 200	813 800	23 %	813 800	813 800
Henkilöstökulut	0	-39 744	-96 556	143 %	-96 556	-96 556
Palvelujen ostot	-223 919	-188 875	-170 500	-10 %	-170 500	-170 500
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-311 396	-216 500	-241 500	12 %	-241 500	-241 500
Muut toimintakulut	-31 670	-1 400	-1 400	0 %	-1 400	-1 400
TOIMINTAKULUT	-566 985	-446 519	-509 956	14 %	-509 956	-509 956
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	165 775	216 681	303 844	40 %	303 844	303 844
Poistot ja arvonalentumiset	-254 847	-235 800	-237 700	1 %	-209 300	-209 300
TILIKAUDEN TULOS	-89 072	-19 119	66 144	-446 %	94 544	94 544

Vesilaitos

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
Myyntituotot	614 971	548 700	699 300	27 %	699 300	699 300
Muut toimintatuotot	4 061	3 400	3 400	0 %	3 400	3 400
TOIMINTATUOTOT	619 031	552 100	702 700	27 %	702 700	702 700
Henkilöstökulut	0	0	-96 556	0 %	-96 556	-96 556
Palvelujen ostot	-101 132	-116 900	-145 500	24 %	-145 500	-145 500
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-299 198	-206 000	-231 000	12 %	-231 000	-231 000
Muut toimintakulut	-30 398	-1 000	-1 000	0 %	-1 000	-1 000
TOIMINTAKULUT	-430 729	-323 900	-474 056	46 %	-474 056	-474 056
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	188 303	228 200	228 644	0 %	228 644	228 644
VUOSIKATE	188 303	228 200	228 644	0 %	228 644	228 644
Poistot ja arvonalentumiset	-226 366	-225 500	-227 400	1 %	-199 000	-199 000
TILIKAUDEN TULOS	-38 063	2 700	1 244	-54 %	29 644	29 644
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-38 063	2 700	1 244	-54 %	29 644	29 644

560 Yksityistietoimi

Tavoitteet

Yksityisteiden kunnanavustuksia pienennetään vuodelle 2025. Käytännössä avustukset lopetetaan vuoden 2025 alusta. Ainoastaan perusparannusavustuksiin on varattu 10 000 €.

Budjettiyhteenvedo

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
C560 Yksityistietoimi						
Palvelujen ostot	-645	-700	-900	29 %	-900	-900
Avustukset	-90 124	-56 000	-10 000	-82 %	-10 000	-10 000
TOIMINTAKULUT	-90 768	-56 700	-10 900	-81 %	-10 900	-10 900
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-90 768	-56 700	-10 900	-81 %	-10 900	-10 900
TILIKAUDEN TULOS	-90 768	-56 700	-10 900	-81 %	-10 900	-10 900

570 Ympäristötoimi

Tavoitteet

Ympäristö- ja terveysturvallisuus ostetaan ostopalveluna Haminan kaupungilta.

Budjettiyhteenvedo

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
C570 Ympäristötoimi						
Palvelujen ostot	-140 432	-197 700	-177 600	-10 %	-177 600	-177 600
Muut toimintakulut	-27 355	-22 500	-25 500	13 %	-25 500	-25 500
TOIMINTAKULUT	-167 787	-220 200	-203 100	-8 %	-203 100	-203 100
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-167 787	-220 200	-203 100	-8 %	-203 100	-203 100
TILIKAUDEN TULOS	-167 787	-220 200	-203 100	-8 %	-203 100	-203 100

590 Rakennusvalvonta

Tavoitteet

Miehikkälän rakennusvalvonta tuottaa palvelut Miehikkälän ja Virolahden kunnille vastuu-kuntamallin mukaisesti. Rakennusvalvonta on oma tulosalue, joka sisältää menot ja tulot kuntien yhteisen lupajaoston ja rakennusvalvonnan tehtäviä varten.

Tilivelvollinen viranhaltija tulosalueella on rakennustarkastaja.

Toiminta ja talous

Rakennusvalvonta valvoo maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen sekä rakennusjärjestyksen ja kaavamääräysten noudattamista rakentamisesta, joka on lakisäätteistä.

Palvelut ostetaan Miehikkälän kunnalta, joka tuottaa palvelut asiakaslähtöisesti, taloudellisesti ja laadukkaasti lain edellyttämällä tavalla. Yleisenä tavoitteena voidaan pitää rakentamisen ylläpitoa ja laadun edistämistä sekä lakisäätteisten tehtävien asianmukaista hoitoa. Tavoitteena on auttaa asiakasta neuvonnan, ohjauksen tarkastuksien ja valvonnan avulla saamaan rakennushanke vastaamaan terveellisen, turvallisen sekä viihtyisän rakennetun ympäristön muodostumista.

Miehikkälän kunta on varannut talousarvioonsa määrärahat rakennustarkastajan sekä yhden vakituisen toimistosihteerin palkkaan.

Tavoitteet vuodelle 2025

- Hyvien asiakaslähtöisten palvelujen ylläpitäminen sekä kehittäminen
- Hyvän ja laadukkaan ympäristön aikaansaaminen sekä valvonta
- Rakennusvalvonnan rekisterien ajantasaistaminen
- RYHTI (Rakennetun ympäristön tiedonhallinta) -hanke
- Henkilöstön kouluttautuminen
- Alueellisten rakennusvalvontaviranomaisten yhteistyöhön osallistuminen
- Valmistautuminen tulevan rakennuslain tuomiin muutoksiin

Tulojen osalta talousarvio perustuu arvioidun rakentamisen määrään ja niiden lupa- ja valvontamaksutuloihin. Tulojen arviointia vaikeuttaa lain muuttuminen ja toimenpiteiden ja -ilmoitusten poistuminen. Pienet alle 30m² rakennukset on uuden lain mukaan vapautettu luvan hakemisesta.

Miehikkälän talousarvioon on merkitty tuloksi Virolahden kunnan maksuosuus ja Virolahden kunnan talousarviossa maksuosuus on merkitty menoksi kuntien välisenä yhteistoimintakorvauksena. Virolahden lupamaksutuotot peritään Miehikkälän kunnan toimesta (lupaviranomainen) ja tilitetään Virolahdelle. Yhteiset kustannukset jaetaan 37,5/62,5 % suhteessa kuntien kesken.

Budjettiyhteenveto

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
C590 Lupajaosto						
Palvelujen ostot	-85 998	-87 800	-90 800	3 %	-90 800	-90 800
TOIMINTAKULUT	-85 998	-87 800	-90 800	3 %	-90 800	-90 800
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-85 998	-87 800	-90 800	3 %	-90 800	-90 800
TILIKAUDEN TULOS	-85 998	-87 800	-90 800	3 %	-90 800	-90 800

3.4 Käyttötalouden budjettiyhteenveto

Budjettiyhteenveto

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
Myyntituotot	4 737 011	3 608 780	3 105 676	-14 %	3 235 676	3 235 676
Maksutuotot	85 950	66 800	58 500	-12 %	46 500	35 500
Tuet ja avustukset	305 319	139 000	39 470	-72 %	39 470	39 470
Muut toimintatuotot	4 034 266	3 867 200	4 300 920	11 %	8 865 520	3 809 220
TOIMINTATUOTOT	9 162 546	7 681 780	7 504 566	-2 %	12 187 166	7 119 866
Henkilöstökulut	-7 200 997	-6 813 366	-6 132 393	-10 %	-5 618 337	-5 300 825
Palvelujen ostot	-5 956 452	-5 373 879	-5 293 226	-2 %	-5 207 126	-5 151 626
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 822 953	-1 459 000	-1 433 116	-2 %	-1 396 316	-1 387 916
Avustukset	-532 865	-473 900	-487 100	3 %	-479 100	-479 100
Muut toimintakulut	-2 915 895	-2 715 250	-2 501 931	-8 %	-2 403 050	-2 309 950
TOIMINTAKULUT	-18 429 161	-16 835 395	-15 847 766	-6 %	-15 103 929	-14 629 417
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-9 266 614	-9 153 615	-8 343 200	-9 %	-2 916 763	-7 509 551

4 TULOSLASKELMA

Ulkoiset

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
Myyntituotot	4 130 002	3 049 763	2 547 950	-16 %	2 677 950	2 677 950
Maksutuotot	85 950	66 800	58 500	-12 %	46 500	35 500
Tuet ja avustukset	305 319	139 000	39 470	-72 %	39 470	39 470
Muut toimintatuotot	2 500 387	2 895 000	2 810 920	-3 %	7 375 520	2 319 220
TOIMINTATUOTOT	7 021 658	6 150 563	5 456 840	-11 %	10 139 440	5 072 140
Henkilöstökulut	-7 200 997	-6 813 366	-6 132 393	-10 %	-5 618 337	-5 300 825
Palvelujen ostot	-5 125 857	-4 986 962	-4 399 800	-12 %	-4 313 700	-4 258 200
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 576 189	-1 287 000	-1 282 616	0 %	-1 245 816	-1 237 416
Avustukset	-532 865	-473 900	-487 100	3 %	-479 100	-479 100
Muut toimintakulut	-1 853 795	-1 742 950	-1 498 131	-14 %	-1 399 250	-1 306 150
TOIMINTAKULUT	-16 289 703	-15 304 178	-13 800 040	-10 %	-13 056 203	-12 581 691
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-9 268 045	-9 153 615	-8 343 200	-9 %	-2 916 763	-7 509 551
Verotulot	7 185 933	7 242 000	7 920 000	9 %	8 404 000	8 904 000
Valtionosuudet	2 227 847	1 906 600	2 124 800	11 %	2 124 800	2 124 800
Rahoitustuotot ja -kulut	-439 283	-483 000	-203 000	-58 %	-168 000	-168 000
VUOSIKATE	-293 548	-488 015	1 498 600	-407 %	7 444 037	3 351 249
Poistot ja arvonalentumiset	-1 511 876	-1 503 200	-1 498 600	0 %	-1 445 600	-1 445 600
TILIKAUDEN TULOS	-1 805 424	-1 991 215	0	-100 %	5 998 437	1 905 649
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-1 805 424	-1 991 215	0	-100 %	5 998 437	1 905 649

Sisäiset

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
Myyntituotot	4 737 011	3 608 780	3 105 676	-14 %	3 235 676	3 235 676
Maksutuotot	85 950	66 800	58 500	-12 %	46 500	35 500
Tuet ja avustukset	305 319	139 000	39 470	-72 %	39 470	39 470
Muut toimintatuotot	4 034 266	3 867 200	4 300 920	11 %	8 865 520	3 809 220
TOIMINTATUOTOT	9 162 546	7 681 780	7 504 566	-2 %	12 187 166	7 119 866
Henkilöstökulut	-7 200 997	-6 813 366	-6 132 393	-10 %	-5 618 337	-5 300 825
Palvelujen ostot	-5 956 452	-5 373 879	-5 293 226	-2 %	-5 207 126	-5 151 626
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 822 953	-1 459 000	-1 433 116	-2 %	-1 396 316	-1 387 916
Avustukset	-532 865	-473 900	-487 100	3 %	-479 100	-479 100
Muut toimintakulut	-2 915 895	-2 715 250	-2 501 931	-8 %	-2 403 050	-2 309 950
TOIMINTAKULUT	-18 429 161	-16 835 395	-15 847 766	-6 %	-15 103 929	-14 629 417
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-9 266 614	-9 153 615	-8 343 200	-9 %	-2 916 763	-7 509 551
Verotulot	7 185 933	7 242 000	7 920 000	9 %	8 404 000	8 904 000
Valtionosuudet	2 227 847	1 906 600	2 124 800	11 %	2 124 800	2 124 800
Rahoitustuotot ja -kulut	-439 283	-483 000	-203 000	-58 %	-168 000	-168 000
VUOSIKATE	-292 117	-488 015	1 498 600	-407 %	7 444 037	3 351 249
Poistot ja arvonalentumiset	-1 511 876	-1 503 200	-1 498 600	0 %	-1 445 600	-1 445 600
TILIKAUDEN TULOS	-1 803 993	-1 991 215	0	-100 %	5 998 437	1 905 649
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-1 803 993	-1 991 215	0	-100 %	5 998 437	1 905 649

Tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	43,2 %	40,2 %	39,6 %
Vuosikate/Poistot, %	-19,3 %	-32,5 %	100,0 %
Vuosikate, €/asukas	-98	-163	512
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/1000	3808	1 507	1 816

5 RAHOITUSLASKELMA

	TP2023	TA2024	TA2025	TS2026	TS2027
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	-292 118	-488 015	1 498 600	7 444 037	3 351 249
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjaukset	-4 920				
Toiminnan rahavirta	-297 038	-488 015	1 498 600	7 444 037	3 351 249
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-262 499	-920 000	-440 000	-635 000	-1 100 000
Rahoitusosuudet investointime- noihin		119 000	30 000	50 000	40 000
Pysyvien vastaavien hyödykkei- den luovutustulot	4 920				
Investointien rahavirta	-257 579	-801 000	-410 000	-585 000	-1 060 000
Toiminnan ja investointien ra- havirta	-554 617	-1 289 015	1 088 600	6 859 037	2 291 249
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys					
Antolainasaamisten vähennys					
Antolainauksen muutokset					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys					
Pitkäaikaisten lainojen vähen- nys	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 000 000	1 700 000	0	-5 500 000	-1 000 000
Lainakannan muutokset	600 000	1 300 000	-400 000	-5 900 000	-1 400 000
Vaikutus maksuvalmiuteen	45 383	10 985	688 600	959 037	891 249

6 INVESTOINTIOSA JA INVESTOINTIOHJELMA 2025-2027

Kust.p.	Hanke	Rap.t	Tilino	INVESTOINNIT	euroa (alv 0 %)	2025	2026	2027	Yhteensä
				Virojoen koulu	Saneeraus, suunnittelu -26, toteutus -27/-28		30 000	500 000	530 000
				Tekninen toimi	Varikon kylmä varastorakennus, tarveselvitys		10 000		10 000
				Mäntyrinne	Maalämpö 150 t€ -27, peltikate 150 t€ -27, jäädytys -28			300 000	300 000
				Mäntyrinne	Rahoitusosuus			-40 000	-40 000
				Paloasema	Maalämpö, suunnittelu -24, rakentaminen -25	150 000			150 000
				Paloasema	Maalämmön rahoitusosuus	-30 000			-30 000
				Terveyskeskus	Maalämpö, suunnittelu -25, rakentaminen -26	10 000	240 000		250 000
				Terveyskeskus	Maalämmön rahoitusosuus		-50 000		-50 000
				Opintie 4	Sisätilojen kunnostus yhdistyskäyttöä varten	25 000			25 000
				Opintie 4	Palvelimen siirto (kriittinen kunnan tietoliikenneyhteyksien kannalta)	25 000			25 000
				Tekn. toimen konehankinnat	Suurteholeikkuri			40 000	40 000
				Tekn. toimen konehankinnat	Traktori		25 000		25 000
				Tievalaistus	Peruskorjaus; Ala-Pihlaja, Klamila, Ravijoki II		50 000	40 000	90 000
				Kaavatiet, peruskorjaus	Haukitien alkupää- 25, Riihipellon alue- 26		100 000	100 000	200 000
				JV pumppaamot	Peruskorjaus; Harjun laitos, Haminan linja	70 000			70 000
				VV laitos	Virojoen alueella saneerausta, vesimittareiden uusinta etäluettaviksi	150 000	150 000	150 000	450 000
				Kalasadama	Laiturin uusiminen		70 000		70 000
				Konekeskus	Varavoimakoneiden hankinta	10 000	10 000	10 000	30 000
					Menot	440 000	685 000	1 140 000	2 265 000
					Tulot	-30 000	-50 000	-40 000	-120 000
				Asukkaita	Investoinnit netto	410 000	635 000	1 100 000	2 145 000
				2927	euroa/asukas	140	217	376	

Tonttien myyntitulot kirjautuvat tulokseen käyttötalouden myyntivoittoina
Vesihuollon liittymämaksut kirjataan taseeseen

7 VESIHUOLTOLAITOS

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
Myyntituotot	614 971	548 700	699 300	27 %	699 300	699 300
Muut toimintatuotot	4 061	3 400	3 400	0 %	3 400	3 400
TOIMINTATUOTOT	619 031	552 100	702 700	27 %	702 700	702 700
Henkilöstökulut	0	0	-96 556	0 %	-96 556	-96 556
Palvelujen ostot	-101 132	-116 900	-145 500	24 %	-145 500	-145 500
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-299 198	-206 000	-231 000	12 %	-231 000	-231 000
Muut toimintakulut	-30 398	-1 000	-1 000	0 %	-1 000	-1 000
TOIMINTAKULUT	-430 729	-323 900	-474 056	46 %	-474 056	-474 056
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	188 303	228 200	228 644	0 %	228 644	228 644
VUOSIKATE	188 303	228 200	228 644	0 %	228 644	228 644
Poistot ja arvonalentumiset	-226 366	-225 500	-227 400	1 %	-199 000	-199 000
TILIKAUDEN TULOS	-38 063	2 700	1 244	-54 %	29 644	29 644
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-38 063	2 700	1 244	-54 %	29 644	29 644

8 LIITETIEDOT

8.1 Virolahden kunnan henkilöstösuunnitelma

Suunnitelmaan on merkitty viran/tehtävän vakituinen hoitaja. Sijaisia ei ole mainittu. (ma = määräaikainen, os = osa-aikainen). Henkilötyövuosina (htv).

Yleishallinto

Keskushallinto, elinkeinopalvelut ja museopalvelut

Nimike	Virka/työsuhde	ma/os	Htv
Kunnanjohtaja	virka		1
Hallintosihteeri	työsuhde		1
Palvelusihteeri	työsuhde		1
Matkailupäällikkö	työsuhde		1
Museo-opas, kausityö	työsuhde	ma	0,33+0,80

Talous- ja henkilöstöpalvelut (yhteistyö Miehikkälän kanssa)

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Hallintojohtaja	virka		1
Taloussuunnittelija	työsuhde		1
Laskentasihteeri	työsuhde		1
Henkilöstösihteeri	työsuhde		1

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

Hallinto

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Hyvinvointijohtaja	virka		1
Sivistysjohtaja	virka		0,5
Toimistosihteeri	työsuhde		1

Varhaiskasvatus ja esiopetus

Virojoen päiväkoti

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Päiväkodin johtaja	työsuhde		1
Päiväkodin apulaisjohtaja	työsuhde		1
Varhaiskasvatuksen opettaja	työsuhde		1
Varhaiskasvatuksen opettaja	työsuhde	ma	1
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	työsuhde		6
Varhaiseryityiskasvatuksen lastenhoitaja	työsuhde		1
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja / kehittämissuunnittelija	virka kiertävänä - päiväkodit		1

Klamilan päiväkoti

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Päiväkodin johtaja	työsuhde		1
Varhaiskasvatuksen opettaja	työsuhde		2

Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	työsuhde		3
Varhaiseryityiskasvatuksen lastenhoitaja	työsuhde		1
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	hanketyöntekijä	ma	1

Perusopetus ja lukio

Klamilan koulu

Nimike	Virka/työsuhde		Kpl
Luokanopettaja / koulunjohtaja	virka		1
Luokanopettaja	virka		2
Koulunkäynninohjaaja	työsuhde		2
Koulunkäynninohjaaja / toimistosihteeri	työsuhde		1
Erytislukonopettaja	virka		1
Koulunkäynninohjaaja	työsuhde	ma	1
Erytisopettaja (kiertävä)	virka	ma	0,43

Virojoen koulu

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Luokanopettaja	virka		5
Luokanopettaja	virka	ma	1
Erytisopettaja	virka		1
Erytislukonopettaja / koulunjohtaja	virka		1
Koulunkäynninohjaaja / toimistosihteeri	työsuhde		1
Koulunkäynninohjaaja	työsuhde		2
Koulunkäynninohjaaja	työsuhde	ma/os	0,76+0,76

Virolahden yläkoulu / lukio

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Rehtori	virka		1
Lehtori	virka		10
Lehtori	virka	ma	2
Tuntiopettaja päätoiminen	virka		2
Tuntiopettaja päätoiminen	virka	ma	4
Tuntiopettaja sivutoiminen	virka	ma	2
Opinto-ohjaaja	virka		1
Erytisopettaja	virka		1
Erytisopettaja (kiertävä)	virka	ma	0,43
Toimistos sihteeri	työsuhde		1
Koulunkäynninohjaaja	työsuhde		2
Koulunkäynninohjaaja	työsuhde	ma	0,39
Koulunkäynninohjaaja	hanketyöntekijä	ma	1

Hyvinvointipalvelut

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Hyvinvointipalvelupäällikkö	työsuhde		1
Hyvinvointikoordinaattori	työsuhde	ma	1
Liikuntakoordinaattori	työsuhde		1
Nuorisokoordinaattori	työsuhde		1
Kirjastovirkailija	työsuhde		2
Koulunuorisotyöntekijä	hanketyöntekijä	ma	1

Tekniset ja ympäristöpalvelut

Hallinto

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Tekninen johtaja	virka		1
Kunnaninsinööri	virka		1
Toimistosihtööri	työsuhde		1

Kiinteistönhuolto ja aluepalvelut

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Kiinteistönhoitaja	työsuhde		5
Rakennusammattimies	työsuhde		1
Liikunta-alueiden hoitaja	työsuhde		1
Liikuntapaikkahoitaja	työsuhde		1
Kiinteistönhoitaja	työsuhde	ma	0,58

Puhtauspalvelut

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Siivoustyön johtaja	työsuhde		1
Siistiä	työsuhde		6
Siistiä	työsuhde	os	0,78
Siistiä	työsuhde	ma/os	0,53

8.2 Kirjanpidon nimistö

10 YLEISHALLINTO

(TOIMIALA) Virolahden kunta
(toimielin)

10 Keskusvaalilautakunta

100 Vaalit

(tulosalue)

100 Vaalit

(tulosityksikkö)

1000

Valtiolliset vaalit

1020

Kuntavaalit

12 Tarkastuslautakunta

110 Tarkastustoimi

110 Tarkastustoimi

1100 Tarkastustoimi

14 Kunnanvaltuusto

120 Kunnanvaltuusto

120 Kunnanvaltuusto

1200 Kunnanvaltuusto

16 Kunnanhallitus

130 Keskushallinto

130 Keskushallinto

1300 Kunnanhallitus

1310 Yleishallinto

1320 Hankintatoimi

1330 Vammaisneuvosto

1335 Vanhusneuvosto

1336 Nuorisovaltuusto

1350 Palveluohjaustyöryhmä

1354 Perintöraho

1355 Ritva Ahokkaan rahasto

135 Työllisyyspalvelut

130 Työllisyyspalvelut

1371 Kunnan muut työllisyyspalvelut

136 Kotouttamispalvelut

130 Kotouttamispalvelut

1372 Kunnan kotoutumishjelma

1373 Kotoutumisen edistämisen palvelut

1374 Kotoutumiskoulutus

140 Maaseutupalvelut

140 Maaseutuhallinto

1400 Maaseutuhallinto

160 Elinkeino- ja matkailutoimi

160 Elinkeino ja matkailutoimi

1600 Elinkeinopalvelut

1610 Matkailutoimi

1620 Arktika

170 Museotoimi

170 Museotoimi

1700 Kotiseutumuseo

1714 Bunkkerimuseo

1715 Bunkkerikahvila

200 Taloushallinto

200 Taloushallinto

2000 Taloushallinto

2020 Tietohallinto

2020 Tietohallinto

220 Henkilöstöhallinto

220 Henkilöstöhallinto

2200 Henkilöstöhallinto

2202 Työhyvinvointipalvelut

40 SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT

40 Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

400 Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen hallinto

400 Hallinto ja toimistopalvelut

- 4001 Varhaiskasvatuksen hallinto
- 4002 Esiopetuksen hallinto
- 4050 Perusopetuksen ja lukion hallinto
- 4053 Hyvinvointipalveluiden hallinto

401 Varhaiskasvatus ja esiopetus

401 Päiväkodit

- 4005 Virojoen Päiväkoti
- 4006 Vuororyhmä
- 4007 Klamilan päiväkoti

403 Esiopetus

- 4030 Virojoen päiväkodin esiopetus
- 4031 Klamilan päiväkodin esiopetus

404 Lasten kotihoidon tuki

- 4040 Lasten kotihoidontuki

405 Erityisavustus

- 4047 Koulutuksellinen yhdenvert. 24–27

411 Perusopetus

411 Perusopetus

- 4060 Virolahden yläkoulu
- 4061 Virojoen koulu
- 4062 Klamilan koulu
- 4065 Erityisopetus
- 4066 IP-toiminta Virojoki
- 4067 IP-toiminta Klamila
- 4069 Koulukuljetukset
- 4070 Virolahden peruskoulujen yhteiset
- 4075 Virolahden kotikuntakorvaukset

412 Erityisavustus

- 4105 Koulutuksellinen yhdenvert. 24–2

420 Lukio

420 Lukio

- 4200 Virolahden lukio
- 4202 Kilparatsastuslinja

426 Hyvinvointipalvelut

420 Lukio

- 4250 Hyvinvointipalvelut

430 Vapaa sivistys

430 Vapaa sivistys

- 4300 Vapaa sivistys

440 Joukkoliikenne

440 Joukkoliikenne

- 4400 Joukkoliikenne

450 Kirjastopalvelut

450 Kirjastopalvelut

- 4500 Kirjastopalvelut

460 Kulttuuripalvelut

460 Kulttuuripalvelut

- 4600 Kulttuuripalvelut
- 4602 Lasten kulttuuri Koppa

470 Liikuntapalvelut

470 Liikuntapalvelut

- 4700 Liikuntapalvelut

480 Nuorisopalvelut

480 Nuorisopalvelut

- 4800 Nuorisopalvelut
- 4802 Nuorisotilatoiminta
- 4807 Harrastamisen malli
- 4809 Koulunuorisotyöhanke

50 TEKNISET- JA YMPÄRISTÖPALVELUT

50 Tekninen lautakunta

500 Hallinto

500 Hallinto

5000 Hallinto

5001 Tekninen lautakunta

510 Kaavoitus

510 Kaavoitus

5100 Kaavoitus

520 Tilapalvelu

520 Kiinteistöjen ylläpito

5201 Virolahden rakennusten ja kiinteistöjen ylläpito

5207 Rakentamispalvelut

5214 Puhtauspalvelut

5220 Virastot

5221 Leirintäalue

5222 Bunkkerialue

5224 Vaalimaan koulu

5225 Virojoen koulu ja kirjasto

5226 Virojoen yläkoulu ja lukio

5227 Koulukeskuksen lämpökeskus

5228 Villinranta ja Sinisiipi

5230 Terveyskeskus

5231 Päiväkoti, vanha

5232 Nuorten talo Klamila

5234 Opintie 4, vanha kunnantalo

5235 Yhdystie 10

5236 Jokitörmä, Rantakuja 1-3

5237 Mäntyrinne, Klamila

5238 Paloasema

5240 Museo

5241 Virojoentie 7

5242 Monitoimikenttä, Opintie 10

5243 Selkäranta

5245 Rajasali

5246 Muut kiinteistöt

5247 Aurinkola, Louhelantie 3

5248 Villintalo, Rantatie 6

5251 As Oy Elopolku, Haukitie 13

5252 As Oy Haukitie, Haukitie 1

5253 As Oy Satosuvanto, Kuoretie 13

5254 As Oy Satovärri, Haukitie 11

5257 As Oy Länsiviitta, Itätie 8

5258 Satakieli, Mäensivu 2

5259 Satakieli, Riihikuja 1

5260 Lehtokerttu, Mäensivu 4

5262 VVA, Sepänkorventie 15

5263 VVA, Kurkelantie 153

5264 VVA, Haukitie 9

5265 VVA, Ilmanmäentie 3

5266 VVA, Kangastie 2

5267 VVA, Kiiskikuja 2

5268 VVA, Lohitie 1

5269 VVA, Oikotie 10

5270 VVA, Rantakuja 2

5271 VVA, Rantatie 14

5272 VVA, Riihenorsi 1

5273 VVA, Riihenvarsi 1 ja 4

5274 VVA, Riihikuja 3

5275 VVA, Riihipellontie 4

5276 VVA, Riihipellontie 7

5277 VVA, Yhdystie 6

5278 Aurinkokangas, Kangastie 4

5279 Klamilan koulu ja päiväkoti

5281 Klamilan koulun huoltorakennus

5282 Itätie 11, kutomo

5283 Lehtokerttu, Haukite 6

5284 Virojoen päiväkoti

	5285	Kuntosali	
	5286	Rajasali	
	5299	Kiinteistöjen yhteiset	
530		Yhdyskuntateknikka	
	530	Yhdyskuntateknikka	
	5300	Yhdyskuntateknikka	
	5307	Aluepalvelut	
	531	Liikenneväylät	
	5310	Liikenneväylät	
	532	Viheralueet	
	5320	Viheralueet	
	5322	Salpapolku	
	5325	Venesatamat	
	5330	Metsätilat	
	533	Urheilualueet	
	5335	Urheilualueet	
	534	Varikko	
	5342	Varasto	
	538	Vaalimaan sammutusvesiasema	
	5380	Vaalimaan sammutusvesiasema	
	539	Virolahden hulevesiviemärit	
	5390	Hulevesiviemärit	
535		Jätehuolto	
	535	Jätehuolto	
	5350	Jätehuolto	
540		Liikelaitokset	
	553	Kalasadama	
	5530	Kalasadama	
	554	Länsikeskus	
	5540	Länsikeskus	
	5541	Rajamäki	
	555	Läjitysalue	
	5550	Läjitysalue	
545		Vesi- ja viemärlaitos	
	540	Vesilaitos	
	5400	Vesilaitos	
	550	Viemärlaitos	
	5500	Viemärlaitos	
	5526	Laitoshuoltopalvelut	
560		Yksityistietoimi	
	560	Yksityistietoimi	
	5600	Yksityistiet	
570		Ympäristötoimi	
	570	Ympäristötoimi	
	5710	Eläinlääkintähuolto	
590		Lupajaosto	
	590	Lupajaosto	
	5911	Rakennusvalvonta	
60		RAHOITUS	Virolahden kunta
	60	Rahoitus	
	600	Rahoitus	
	600	Rahoitus	
	6000	Rahoitus	
80		LAINAT	
	80	Lainat	
	800	Lainat	
	800	Lainat	
	8000	Lainat	
70		INVESTOINNIT	
	70	Yleishallinnon investoinnit	
	700	Yleishallinnon investoinnit	
	700	Yleishallinnon investoinnit	
	7100	Yleishallinto	
	7130	Kiinteä omaisuus	

7140 Osakkeet ja osuudet

78 Teknisen toimen investoinnit

780 Teknisen toimen investoinnit

780 Teknisen toimen investoinnit

7500 Kiinteistöt

7501 Yhdyskuntatekniikka

7502 Vesihuoltolaitos

7503 Vaalimaan palovesijärjestelmä

7504 Vaalimaan sadevesijärjestelmä